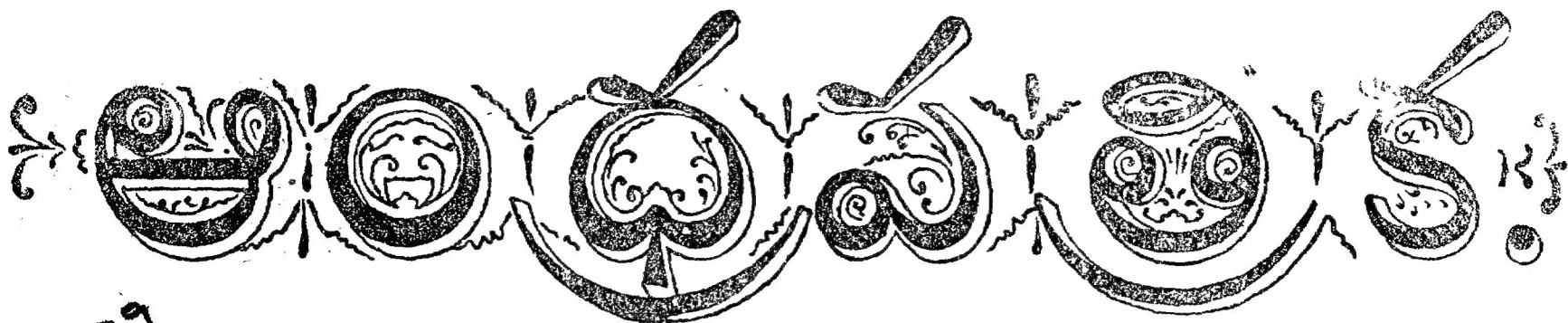

కాంగ్రెసు వృత్తాంతము

Register No. M. III8

చందా సం॥ 1-కి 24-0-0.

విడివత్రిక 1-కి 0-1-6

31/12/29

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212

Telephone No. 544.

Vol. 12 } చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ డిసంబరు నెల 29-వ తేది మంగళవారము } No. 308
సంపుటము ౧౨ } శ్రీ క్రొధనాథు నంపత్తరము, పుష్యమాస శుద్ధ పౌర్ణమి ౧౭. } సంచిక 30౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతావక్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి శూచి కొనిన మోహముగల గదా.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, జాయుత్తపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును, పొట్లజోగొట్టును.
జెలుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మంజలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

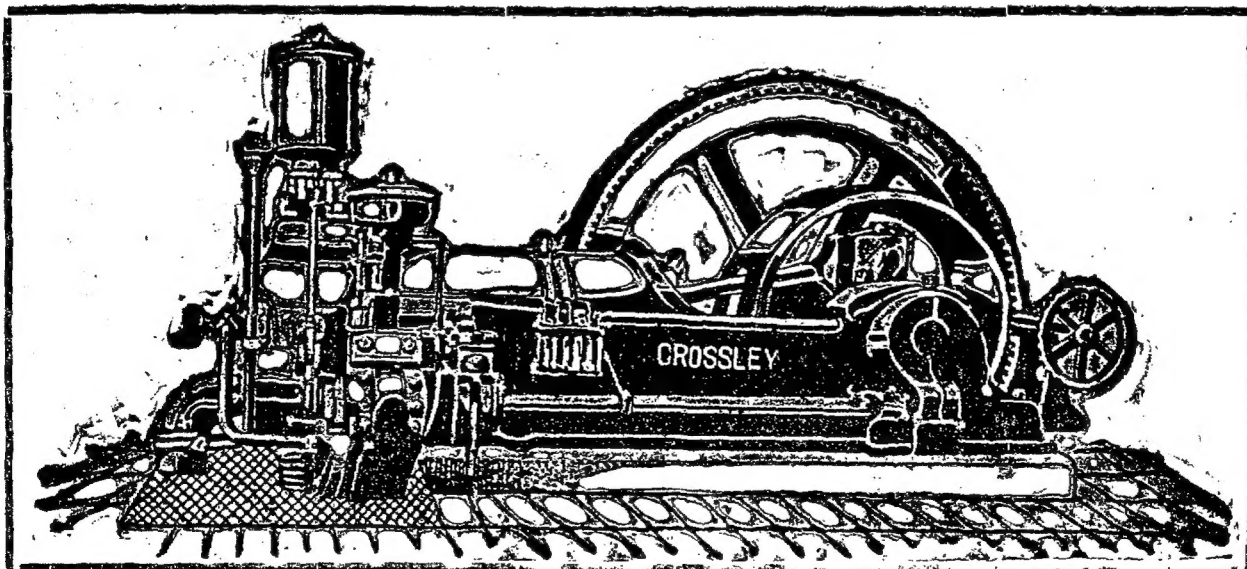
చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

క్రాస్లీ గాసు అండ్ ఆయిల్ ఎంజినులు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్టమైనవి, మితవ్యముగలది.

మిక్కిల శ్రేష్ట
మైనరకము ఇం
టర్నల్ కంబస్ట
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సం
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
నందు తెలుపబడి
నప్రకారము సరి
యైన ప్రైము
మూవరు మొద
లగువాటితో
గలదు.

అనుభవము జాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన నూనెనుపొయ్యికి ఉపయోగించ వచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యముగలది.

ఎంజిన్లు, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు న్రాయకోరెదము.

క్రాస్లీ బ్రదర్సు, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Crossley Bros, (Limited) 14, Broadway, Madras.

1546

తమాషాలు (ఆంధ్రవార్తకు ప్రత్యేకము)

ఉమా

రామయ్య—నిన్న ఎవడైనా బుద్ధిహీనుడని అంటే, ఏం చేస్తావు?

శ్రీకృష్ణయ్య—అనేవాడు చిన్నవాడా, పెద్దవాడా?

జబ్బు

పాపయ్య—నాకు జబ్బుచేస్తే బాగుంటుంది.

వల్లయ్య—ఎందుచేత?

పాపయ్య—చిరితండ్రికింద డబ్బు ఖర్చుపెట్టడం తప్పిపోతుంది.

తొక్క

పెద్దచునిషి—ప్రిన్సి తొక్కబట్టుకునిలాగులే పాపంకాదు?

కిల్లవాడు—నేను లాగడంలేదు. నేను ఊరికి తొక్క పట్టుకుంటే, అడేలాక్కంటున్నది.

తన్నడం

న్యాయాధిపతి—ఫీర్కాదీని ఎండకు తన్నావు?

మర్దయి—నన్ను గాడిచ ఆని పిలిచాడు కాబట్టి.

మితాయి

త్త—మితాయిలింటే జబ్బుచేస్తుంది. ఈమధ్య ఒకటి చూడు లక్షకట్టం సగం తినకముందే చనిపోయినాడు.

బాలుడు—మిగిలిన లక్ష లేమయినయి?

న్యాయం

ఒకడు—వెనక ఎల్లయ్య బీదవాడయినా న్యాయంగా బ్రతర్పించేవాడు.

మరియొకడు—ఇప్పుడో?

ఒకడు—ఇప్పుడువేరు. చాలా భాగ్యవంతుడయినాడు.

దొంగ

చొక్కాలు ఎక్కువని దొంగ పారిపోతుండెను. యజమాని పోలీసువానిని పిలిచెను.

పోలీసుభటుడు—దొంగ అందేట్లులేదు. తుపాకీ కాలుస్తా.

యజమాని—వద్దు, వద్దు. వాడు నాచొక్కా తొడుగుకున్నాడు. అది వృథాగా పాడయిపోతుంది.

అద్దె

అద్దెపయికం పుల్లయ్య ఎన్నాళ్ళకూ ఇష్టపోయెను.

యజమాని—మీరు సగం అద్దె ఇవ్వండి సగం తొసివేస్తాను.

పుల్లయ్య—అట్లాయితే, మిగిలిన సగం నేను తొసివేస్తాను లెండి.

వర్షం

వర్షంతోక యిబ్బందిగా ఉండెను. ఒక నాడు అకస్మాత్తుగా వర్షం పడెను. వర్షంలోనే కూలివాడు పనిచేస్తుండెను.

యజమాని—ఇంతలకు రా. వర్షంపడుతున్నది ఎరగవు?

కూలీ—ఫరవాలేదు లెండి. ఈమాత్రానికి ఓర్పుకోగలను.

యజమాని—నేను చెప్పేది నీకోసంగాదు. భూమంతా తడవనియ్యి. నీవు నిల్చుంటే ఆభాగం తడవదు.

అవమానం

మేజిస్ట్రేట్—నీ ఇంటి యజమానిని తప్పావా! అట్లా అవమానపరచడం తప్పుగాదా?

ముగ్ధయి—నేను వ్రాసియిచ్చిన అద్దెఖరారునామాలో యిట్లా చేయరాడని మరతు కనుపడండి.

పటం

ఒకడు—ఈపటం ఎవరిది?

స్నేహితుడు—నా మొదటి భార్యది.

ఒకడు—నీకు రెండోపెళ్లిని ఎప్పుడూ చెప్పలేదే.

స్నేహితుడు—రెండోపెళ్లి కాలేదు. అది నా భార్య చిన్నతనంలో తీయించుకొన్న ఫోటో అన్నమాట.

తొల్ల

తొల్ల వర్తకుడు విందిచ్చెను. కాని ఎవరితో తిన్నగా మాట్లాడలేదు.

భార్య—పిలిచిన వాండ్రలో ఎవరితో మాట్లాడకపోతే, వాళ్ళకు కోపంరాదా?

వర్తకుడు—ఏం మాట్లాడేది? ఒక్కడికి తొల్లను గరించి ఏమీ తెలియదు.

జెయిలు

ఒకడు—జయిల్లో ఉంటే ఒకసాఖ్య మున్నది.

భార్య—అదేమిటి?

ఒకడు—రాత్రిల్ల తలుపుచప్పిడవుతున్నదని మధ్యమధ్య ఎవరూలేవరు.

పుస్తకాలు

ఉపాధ్యాయుడు—నీవు చదువవలసిన పుస్తకాలు రెండుమాడు ఇస్తామని అనుకుంటున్నాను.

విద్యార్థి—ఇప్పుడు వద్దండి. చదవగూడని పుస్తకాలనింకా ముగించలేదండి.

పాపులు

కిల్లవాడు—నాకు డబ్బియ్యి. పాపులు చూడపోతాను. 'తెండ్రి' డబ్బు ఎందుకు?

కిల్లవాడు—డబ్బులేకుండా ఏం చెయ్యవు?

తెండ్రి—పాపులను చూడడానికి డబ్బు అక్కరలేదు.

చదువు

సోమయ్య—అయ్యో, మీఫీజు చాలాజాస్తిగా ఉన్నదండి. ఒక్కరోజుయినా మీరు కష్టపడలేదు.

నకిల—నాకష్టంబట్టి ఫీజు ఇయ్యవద్దు. నాచదువు ఖరీదుబట్టి అడుగుతాను.

సోమయ్య—అట్లాగములే, సామ్యుతీసుకుని నీదియ్యండి. మీచదువుఖర్చుకొరకు యిక ఎవరివద్ద ఫీజువుయ్యకోకండి.

బూట్లు

బూట్టును అమ్మినవాడు సంవత్సరండాకా గారంటి చేసెను. నెల అయింతరువాత పిచ్చయ్య బూట్టు తీసుకొని వచ్చెను.

పిచ్చయ్య—చూడండి. బూట్టుఅప్పుడే చిరిగిపోయినయి. గారంటి అబద్ధంకాదా?

అంగడివాడు—చిర్రంగా ఉన్నదే. ఎవరూ యిట్లా అనలేదు. మీకు బూట్టు సరిపోయినవా?

పిచ్చయ్య—మానాన్న ఊరికిపోతూ తొడుక్కంటే చాల బలతుగా ఉన్నయి.

కష్టం

యజమాని—నీవు కష్టపడి వనిచేసుకొరాదా? కష్టపడితే ఎవరూ చనిపోరు.

బిచ్చగాడు—నాభార్య అందుచేతనే చచ్చిపోయినదండి.

పందాలు

ప్రశ్న—చెన్నపట్నం గుట్టపుపందాలలో పుల్లయ్య నలభైటలు గెలిచాడటే.

జవాబు—అదిపారబాటు. అది చెన్నపట్నంగాదు. బొంబాయి. నలభైటలుగాదు, నాలుగువేలే. పుల్లయ్య గెలిచినమాట అబద్ధం. ఆమొత్తం ఓకిపోయినాడు.

చుట్ట

అతిథి—నేను చుట్టవాడనం మీకు సరిపడదా?

యజమాని—సరిపడకేంగాని, ఆచెట్టుదగ్గర తాగుతే, పురుగులయినా పారిపోతవి.

మాకాతాదారుల కొక హెచ్చరిక వారి స్వలాభమునకై దీనిని ప్రతియొక్కరు తప్పక గమనింపవలెను.

ఆర్యులారా! మేము ఈదిగవ తెలుపబడిన విలాసముతో 19 సంవత్సరములనుండి నగలవ్యాపారము జరిపించుచున్నాము. “ఉమ్మిడి” అను పదమునుచూచి అనేకులు అది మా బ్రాంచియాయని పదే పదే అడుగుచున్నారు. ఈదిగవ తెలుపబడిన విలాసముగలదిమాత్రమే మాచే నిర్వహింపబడుచున్నది. మాకు ఇతరబ్రాంచీలు లేవు. కాన మీరు మోసపోకుండుటకై “ఉమ్మిడి” అను పదమునుమాత్రము గమనింపక ఈదిగవ తెలుపబడిన మా పూర్తివిలాసమును గమనించి చూడవలెనని యిందుమూలముగా అందరికి తెలియజేయుచున్నాము. పూర్తివివరములు తెలియగోరువారు మావద్దకువచ్చిన విశదముగా తెలుపబడును.

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

మద్రాసు పెన్సల్లు

ప్రతి రకము డ్రాయింగు పెన్సల్లయొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూచీ యివ్వబడును.

మద్రాసు పెన్సల్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నది.

ఏటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొనగుడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:

1964 వి. పెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్సు, మద్రాసు

మహామృదీయుల మత్తగ్రంథము

కరుణానుషరీపు

కర్త: చిలుకూరి నారాయణరావు, ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి.

(రాజమహేంద్రవర కళాశాలయందు సంస్కృతాంధ్ర భాషాధ్యాపకులు)

800 పుటల గ్రంథము: వెల సాధారణప్రతి రూ 3 లు; ఉత్తమప్రతి రూ 4 లు.

వయచేసి ఒక పుస్తకమును కొనండి. ఆంధ్రవాఙ్మయమును పోషించండి.

వయచేసి: మేనేజరు, ప్రపంచమత్త గ్రంథమాలా కార్యధ్వజము,

ఇన్నీసుపేట, రాజమహేంద్రవరము.

జాతీయ ఔన్నత్యము!

కార్యతపాఙ్మయము

2310

మలయచందనము

నెగరోగమునకు కుతారము

పథ్యము లేదు. వివికారితో పనిలేదు. మూడుపూల లో తప్పక గుణము కనబడును. ఒకడబ్బాతో వ్యాధి ముగును. రాజకుటుంబముల నిమిత్తము కనిపెట్టబడినది. వెల డబ్బా 2-4-0. ధీనికనుచున్న చందనతెలుసు ఔన్న 8-0-0 రెండును ప్యాకింగునగై రా బట్టలతో 6-0-0.

2162

గంధర్వ ఫార్మసీ రామచంద్రపురం గోదావరిజిల్లా.

గుమాస్తా

వర్తమానము - వెనుకటిగుమాస్తా పెయ్యిరూపాయిలను ఎత్తుకు పారిపోయినాడు. మీరు నమ్మకంగా ఉంటారా? గుమాస్తా - నేను పెయ్యిరూపాయిలతో మాత్రం పారి పోనలెండి.

వకీలు

వకీలు: - ఈ కేసులో నాకు భీమరావుగారిని జూనియరుగా పెట్టండి.

క్లయింటు: - ఈయనకు ఏమయిన అనభవం ఉన్నదా అండి?

వకీలు: - పాతిక సంవత్సరాలనుండి శరభయ్యగారికి జ్యూనియరుగా పని చేస్తున్నాడండి.

వర్తం

ప్రశ్న: - వర్తం ఎందుకు కురుస్తుంది?

జవాబు: - ఏ కారణంచేతనయిన ఆకాశానికి చిల్లిపడితే.

కుక్క

అమ్మేవాడు: - ఈ కుక్క చాలా తెలివిగలదండి. డబ్బులు విడివిడిగా పెట్టి, ఏనాడెంతిసుకు రమ్మంటే ఆనాడెంతిసుకు వస్తుంది.

కొనేవాడు: - మా యింట్లో ఇదివరకే దొంగలతో చచ్చిపోతున్నాం. మరొకదొంగ ఆక్కరలేదు.

లెక్కలు

ఉపాధ్యాయుడు: - నూరుకాకులు చెట్టుమీద ఉంటే, తుపాకీకాలుస్తే ఒకటి చచ్చిపోయిందనుకో. ఇంకా ఎన్ని వుంటాయి?

బాలుడు: - ఒక్కటి ఉండదండి. అన్నీ పారిపోతాయి.

గాంధీమహాత్ముని సత్కార హోదా

2367 ప్రార్థన గీతావళి 1257

తెలుగుసతాత్పర్య సహితము 120 పేజీలుగలవు

చక్కని పైజా. దైవభక్తిని, ధర్మచింతన పురికొల్పును. ఆ సమయముల ముకుందమాల భగవద్గీతలు మున్నగువాటి భాగము లెండుగలవు. యీ రెండు పళ్ళెము గోదావరిజిల్లాలో చాలాన రైల్వేస్టేషనువద్ద నెలకొల్పబడిన ఆనందనికేతనమున ఆశ్రమాభి ఘ్నిత వినియోగింపబడును. వెల 0-4-0 మాత్రమే. 0-5-0 హిస్టరీలు పరిపిన పంపబడును. యీ ఆశ్రమాభిఘ్నిత మత, సాంఘిక, రాజకీయగ్రంథములు. బహుతిక్కవ వెలతో నెలవ డు పండును. ఆశ్రమ నిబంధనలు కేటలాగు అర్థజాబిల్లపంపిన పంపబడును.

చిరునామా: ఆనందనికేతనము, రాజమహేంద్రవరం

స్వాతంత్ర్యలక్షణము 2275

ఇది స్వాతంత్ర్యతత్వమును బోధించు అపూర్వగ్రంథము

అంగ్లమున విరివిజేతలడర తెరస్సు మెక్స్ లీగారు రచించిరి.

గుంటూరుజిల్లా బ్రాహ్మణోద్యమ బాటియ పాతకా లోపాధ్యాయులగు ఓగేటి వెంకటసుబ్బయ్యగారిచే ఆంధ్రీ కృతము.

భావగర్భితము. కై లిమ్మడుమురుము ప్రతి ఆంధ్రుడును దివిధీరవలెను కొద్దిప్రతులమాత్రమే ముద్రితము. త్వరపడుడు. వెల రు 1-0-0

మొత్తముగాకొనువారికి కమీషను యవ్వబడును. పోయెవారు గ్రంథకర్తకు గాని లేక గుంటూరుజిల్లా కాలేజి గుంపు కార్యదర్శిగారి వ్రాయవలయును.

వసుంత కుసుమాకరం

క్షయలకు, అతిమూలములకు, శుక్లమేహములకు ప్రసిద్ధి గాంచిన దివ్యగ్రంథము. 20 మాత్రల సీసా రు 5-6-0 లు. తులం 1-8

శ్రీ షాంత కము రు 10.

క్షయ, క్యాంకాన మొదలగు అన్ని దగ్ధులకు పనిచేయును. గుంపులేదని రుజువుచేయువారికి సొమ్ము వాపగుచేయబడును. మావద్దగల పలు ఔషధముల కేటాగు ఉచితము.

చెన్నుభొట్ల సత్యనారాయణమూర్తి, (అయ్యలపై దుర్బుల) శ్రీ ఆంధ్రప్రదేశ్ నికేతనము, 2465 పితాపురము, గోదావరిజిల్లా.

చెన్నరాష్ట్ర బాలభట సమావేశము

1925 డిసెంబరు 29 వ తేది మొదలు 2 వ జనవరివరకు చెన్నపురిలో జరుగును

చెన్నరాష్ట్రముందలి బాలభటోద్యమవ్యాప్తికిగల యవ కాశములను, బాలభటోద్యమ మింతదనుక గావించిన కృషిని ప్రజలెల్లరకు ప్రకటించుటకును రాజధానియందు వేర్వేరు ప్రాంతములందుండిన బాలభటులను, పరిసరరాష్ట్రములందుండి వారును నొకచో జేరి బాలభటోద్యమ మాలంకారమును విశ్వ మానవ స్నేహభ్రాతృత్వమును పెంపొందించుకొనుటకును అనేది రెండు ప్రధానోద్దేశములతో నీ చెన్నరాష్ట్ర బాలభటసమావేశ మేర్పరచబడినది. "బాలభటులకు ఏసంఘమువకు గాని, మతము నకు గాని, జాతికిగాని, కులమునకుగాని భేదియున్నను ఎల్లర కును మిత్రుడు తదితరబాలభటుల కెల్ల సోదరుడు" అను బాల భటనియమమే ఈసమావేశముయొక్క ప్రధాననియమము.

రేపు (29 వ తేది) నుంచి జనవరి 2 వ తేది వరకు 5 దిన ములు ఈసమావేశము జరుగును. ఇందులకై మద్రాసులోని రామ నాథురంగ నన్ను "వలండు గ్రాండ్సు" ప్రదేశము ఏర్పాటు చేయబడెను. ఈ ప్రదేశ మనేకవందల యకరముల వైశాల్యము ను గలిగి పట్టణాధ్యక్షభాగమున నెలకొని యుండు అందువకు పచ్చికబయలు. నిన్నటికి ఈ ప్రదేశమునం దంతటను సైనిక శిబిరముల బోలెడి శిబిరములు సుమారు 800 లకు పైగ నిర్మింప బడినవి. కాకావారలకును, మాంసావారలకును వేర్వేరుగ విశాలమున భోజనశాలలు రెండు నిర్మింపబడియున్నవి. ప్రత్యేక పోస్టు, తంతికార్యాలయములు, వైద్యాలయములు ఏర్పరచబడి నవి. దేశమందలి వివిధప్రాంతములనుండి వచ్చెడి బాలభటుల కొరకై జిల్లావారిగను రాష్ట్రవారిగను శిబిరములు నిర్మింప బడి యున్నవి. ఇంకను స్నానాదిసౌకర్యములకొరకై నీటి కొళాయిలు, స్నానపుగదులు, మరుగుదొడ్లు మున్నగు ఏర్పాటులన్నియు గావించబడినవి.

చెన్నరాజధానియందలి వివిధాంగ్ల తమిళ మండలముల నుండి 2885 మందియున్ను, మైసూరు, సింహళము, మైదరా బాదు (డక్కను) కొచ్చిను, పుదుకోట, ఇందూరు, బెంగళూరు, మధ్యరాష్ట్రములు, సికందరాబాదు, బెంగాళీసానము తిరువాన్కూరు, సంయుక్తరాష్ట్రములు, కాశ్మీరము మున్నగు ప్రాంతములనుండి 785 మందియున్ను మొత్తము 3100 మంది బాలభటులు వచ్చెదరని తెలుపబడినది. ఇందు అంగ్రమండలము లూ కర్నూలునుండి 95, గోదావరినుండి 87, అనంతపురము నుండి 87, బళ్లారినుండి 14, కృష్ణనుండి 17, గుంటూరునుండి 11, విశాఖపట్టణమునుండి 19, మందియున్ను వచ్చెదరని తెలి యుచున్నది. సకాలముందు తెలుపనికారణముచే నసతులు చాల కపోవుటవలన మరియొక వేయిమంది బాలభటులకు సౌకర్యము లు గలుగజేయబడలేదు. ఈ మాడువేలమంది బాలభటులను తమతమ భటువర్గములతోడను, ప్రధానశిక్షకులతోడను, జట్టు పెద్దలతోను 29-12-25 ఉదయము 7 గంటలకు "వలండు గ్రాండ్సు" వరకు విచ్చేయుదురు. సాయంత్రము 4 గంటలకు రాష్ట్రీయ ప్రధాన బాలభటుడగు గోమెనుప్రభువుగారిచే ప్రారంభోత్సవము జరుపబడును. ప్రతిదినము ఆటలు మున్నగునవి జరుపబడును. గవర్నరుగారికిని, రాష్ట్రీయ కమిషనరుగ నో సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరుగారికిని గౌరవ కాంపుసేనానియగు వ్యాయమూర్తి వెంకటసుబ్బారావు గారికిని ప్రత్యేక శిబిర ములు నిర్మింపబడియున్నవి. కార్యదర్శి శ్రీ||కె. సంజీవ కామతు గారు కాంపు సౌకర్యముల విచారించుచున్నారు. పి. యస్. నారాయణస్వామి తాడియన్ గారలు శిబిరనిర్మాణములు, నీటి వసతులు, మున్నగు ఏర్పాటు లన్నియు ఆహ్వానసంఘము తర ఫైన గావించుదురు.

కార్యక్రమము

మంగళవారము డిసెంబరు 29 వ తేది

ఉదయం 7 గంటలకు బాలభటులు సమావేశమై, తమ బసలను శుభ్రపరచుకొనెదరు. సాయంకాలము 4 గంటలకు రాష్ట్రీయ ప్రధాన బాలభటుడగు గోమెనుప్రభువుగారు మహాసభ ప్రారంభముతోత్సవమును సలిపెదరు. ప్రపంచ ప్రధానబాలభ టుడును, భారతదేశపు ప్రధానబాలభటుడును, పంపు సంజీవ ములు చువవకును. భారతదేశపు బాలభటుల కమిషనరు, రాష్ట్రీయ కమిషనరు, మద్రాసు జిల్లా బాలభటుల సంఘపు అధ్యక్షుడు బాలభటులకు స్వాగత మొసగును ఉపన్యాసముల నొసగెదరు. జాతీయగీతము (భగవంతుడు సార్వభౌముని రక్షిం చుగాక అనుగీతము) పాడబడును. 4-45 గంటలు మొదలు 6-15

గంటలవరకు బాలభటులయొక్కయు బాలికాభటుల యొక్కయు ప్రదర్శనము జరుగును. విశ్వవిద్యాలయము ప్రైయింగింగ్ కోరుపారు పరేసు సలిపెదరు. రాత్రి 8-15 గంటలు మొదలు 9-15 గంటలవరకు కాంపుపైరు జరుగును. యం. టి. సి. బాండు ప్రదర్శనముల సందర్శముల వాయింపబడును.

బుధవారము డిసెంబరు 30 వ తేది

రెండవదినము ఉదయము బసలను పరిశుభ్రమొనర్చుటతో బాలభటులు కాలము గడపెదరు. మధ్యాహ్నము భోజనము ఫలాహారములు ముగిసిన పిమ్మట 4 గంటలు మొదలు 6-15 గం టలవరకు బాలభటుల పోటీ పందెములు, కోలాటము, గుచ్చి జగు గును. రాత్రి 8-15 మొదలు 9-15 గంటలవరకు విద్యుత్ వేమ భారము జరుగును. లంకపైరు పునీటియర్పబాండు వాయింప బడును.

మూడవదినము - గురువారము డిసెంబరు 31 తేది

మూడవదినం ఉదయం నిత్యము జరుగవలసినకార్యములు ముగించుకొని 9 గంటలకు బాలభటులు సమావేశమయ్యెదరు. 10-30 గంటలవరకు ఈ సమావేశము జరుగును. మధ్యాహ్నము భోజనానంతరము ప్రదర్శనమును జరుపుటకై ఒద్దికలు జరుగును. సాయంకాలము 5-30 మొదలు 7-30 వరకు బాలభటుల సం గీతప్రదర్శనము జరుగును. సన్నాయి వేళము వాయింప బడును.

శుక్రవారం 1926 సంచిక జనవరి 1-వ తేది

నాల్గవదినం ఉదయం 8-15 గంటలకు ప్లాకపారేడు జరుగును. మధ్యాహ్నము భోజనము ఫలాహారము జరిగినపిమ్మట 4-30 మొదలు 7 గంటలవరకు బాలభటుల ప్రదర్శనము, కాం పుపైరు జరుగును. గవర్నరుగారు అధ్యక్షతవహించెదరు.

రాత్రి బాలభటులు పార్కువేడుకలు, సినిమాలు, నాం కములు చూడ పెల్లెదరు. గవర్నరుగారి బాండు వాయింప బడును.

శనివారం జనవరి 2 తేది

కడపటిదినము ఉదయం 8 మొదలు 11 గంటలవరకు బాలభటుల కమిషనరుల సమావేశము జరుగును. భోజనానంత రము సాయంకాలము 4 మొదలు 6 గంటలవరకు కుస్తీపందెములు జరుగును. మేజరుజేనరలు కె. పాస్సప్పగారు ఈపందెములను గెలవినవారికి బహుమానములను పంచివెట్టెదరు. 7 మొదలు 8-30 గంటలవరకు వీడియోప్రదర్శనము జరుగును. మదరాసు వాలంటీరు గార్డుబాండు వాయింపబడుచుండును. రాత్రి 10 గంటలకు మహాసమావేశము అంతమొందును.

ఈ ప్రదర్శనము లన్నియు కోటమడ ఓణము వైపుననున్న విలండు గ్రాండ్సునందు జరుగును. 28-12-25

జ్యోతిషము 2421

మహాత్మాగాంధీ దైవజ్ఞుడు

1 సంవత్సరము మాసవారీఫలములు వ్రాయు రు 2.0-0 భవిష్యత్తును గురించి 5 ప్రశ్నలకు రు 1.0-0 ప్రైవేటిప్రశ్నకు రు 0-4-0 జనకాల వివరములేక ప్రశ్న వ్రాయుకాలమైనను తెలుపవలెను. ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము తిరు త్తణి, శ్రీకృష్ణాశిల్ప

మిక్కిలి సులభము

ఒక మంచి భీమాకంపెనీని కొరకొనుట మిక్కిలి సుల భము. గొప్ప ఆస్తులను మంచి తాత్కాలిక దాచుకొనునట్లు తక్కువరేటు ప్రీమియమ్, మితవ్యయముతో నిర్వహించుట, ఎంతైనా ఆఫ్ ఇండియాలో ఈ రెండును ముఖ్యవిషయములు, వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు: (నెం 2)

The Branch Secretaries, The Empire of India Life Assurance Co. Ltd., POST BOX No. 37, MADRAS.

విజయనగర నివాసులగు బ్రహ్మశ్రీమ దజ్జాడాది భట్టనారాయణదాసుగారు విరచించిన

శ్రీ యథాధిక రామాయణము

పారికథాపాతక పద్యగద్యగీతప్రబంధము. ఇందు శ్రీ రామ జననము, సీతాకల్యాణము, పానుకాపట్టాభిషేకము, సుగ్రీవసమ్యము, హనుమత్సందేశము, సామ్రాజ్యస్థాపనము వాణా క్యములు. పారికథాకాలక్షేపములకుం బునకిచ్చును. దీనివెల పాస్తీకీగాక రు 2-8-0. గ్రంథకర్తగారికి వలసినవారు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను. 2511

ఒక అమెరికాదేశపు మతగురువు రాక

రివరెండు, డాక్టరు, చార్లసు, ఇ. జాఫర్సనుగారు న్యూయార్క్ (బాల్టైమ్ టాబర్నికలులో 20 వీండ్లనుండి పాస్టరుగానున్న వాడును (అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రములలో గొప్ప మతగురువును జేసెను) అంతర్జాతీయశాంతిసభలలో ప్రధాన వ్యక్తియును, చాల గ్రంథముల వ్రాసినవాడునగు జాఫర్సనుగారు ను ఆయన భార్యయును నిన్న 27 వ తేదీ ఉదయమున చేన్న పురికి నచ్చిరి. వీరు ఒక సంవత్సరముపాటు ప్రపంచ సంచారమును చేయవలసి బయలుదేరిరి. 20-6-25 వ తేదీని న్యూయార్క్ నుండి బయలుదేరిరి. 30-6-25 వ తేదీకి మరల స్వదేశము చేరవలసి యున్నారు. వీరు అమెరికానుండి జయబాదేరి ఇంగ్లాండు ప్రాన్సు యాజిప్టు పాలస్టైను సింహళదేశములనుచూచి భారతదేశమునకు వచ్చిరి. భారతదేశమును చూచినపిమ్మట చీనా, జపాను, కొరియా, హావకు దేశములను చూచి మరల అమెరికాకు వచ్చెను.

“సంచారకారములలో ముఖ్యమైనది విలాసము, రెండవది వివిధజాతుల పరిచయము, మూడవది మిత్రసంబంధము. చీనాలో వెకింగకు 12 మైళ్లదూరముననున్న టాంగుసినులో చార్లసు జాఫర్సను అకాడమీ (బాలికల) యున్నది. దానిని చూడబోయెదను. ఆయనకాడమోకి నాడేరుపెట్టిరి. ఆ పాకకాల ప్రిన్సిపాలును అతని కుటుంబమును న్యూయార్క్ ప్రాద్యేటా బర్నికలువారే పోషించుచున్నారు. నేను అంతర్జాతీయ శాంతిసభాసభలను వృద్ధినిందింప గోరుచున్నానుగాన వివిధజాతుల ప్రముఖులతో సంభాషింపగోరెదను. నేను భారతదేశమున కిదివరకెన్నడును రాలేదు. ఇదియే తొలిసారి. మేము మధురకువెళ్లి అవటిదేవాలయమును చూచితిమి. ఆది చాలామనోహరముగానున్నది వేయి శత్రువుల శవసమును దేవాలయమునకు చేరువనన్న కోటయును మిక్కిలి మనోహరముగానున్నది. మేము మధురలో నాలుగుగంటలుండి పగలును రాత్రియును గూడ దేశమునుచూచితిమి. భారతదేశయులలో టాగోర్, గాంధీగార్ల విఖ్యాతి అమెరికాలో చాల హెచ్చుగానున్నది. నేను వారినిద్దరిని చూడప్రశంసించెదను. గాంధీగారి త్యాగమును దైర్యమును నిష్కాపట్యమును అమెరికావారి నధికముగా నాకర్షించుచున్నది. ఆయన ఆశయములలో కొన్నిటి ఉపయోగమును గూర్చిమాత్రము యితరదేశములవారివలెనే అమెరికావారు గూడగాంధీగారితో ఏకీభవింపజాలరు. తాను క్రైస్తవుడనని గాంధీగారు ఒప్పుకొనరుగాని యుద్ధమును గూర్చి ఆయనకు గల అభిప్రాయములలో నిజమైన క్రైస్తవ లక్షణములు కనిపించుచున్నది. టాగోరుగారు తన అంతర్దృష్టివలనను మధురవాక్యములవలనను సౌందర్యారాధకులందరిని ఆకర్షింప గలుగుచున్నారు. అమెరికా దేశమునందు అంతర్జాతీయత సమృద్ధితమై యున్నది. అమెరికాదేశయులు ప్రతిదినమును యితరదేశములలో లక్షలకొలది ప్రజలతో పరిచయమునకుడించుచున్నారు. ఇటీవలకొన్ని యేండ్లనుండి అమెరికావారు ప్రపంచమునందనేక దేశములలో ప్రజల యిబ్బందులను తొలగించుటకు కోట్లకొలదిగా ధనమును వ్యయపరుచుచున్నారు. అమెరికావారు స్నేహపాత్రులు. వారు ప్రపంచమున శాంతిని కోరెదరు. వారు యుద్ధమును నిరసించెదరు. తిప్పనిసరియైనచో గాని సాధారణముగా యుద్ధమున కొప్పుకొనరు. విరోధాభిప్రాయమును ఆసియాఖండమును భారతదేశమును జరుగుచున్న సంగతులను శ్రద్ధగా గమనించుచును. భారతీయులకు భావికాలమున మహద్దళకలుగునని అమెరికావారు నమ్ముదురు. ప్రపంచనాగరికతకు భారతదేశ మధికముగా తోడ్పడునని గూడ వారికి నమ్మకముగలదు.”

“అని జాఫర్సనుగారు తెలిపిరి. నేను (28 వ తేదీ సోమవారము) రాత్రి జాఫర్సనుగారును భార్యయును చేన్న పురికినుండి బయలుదేరి బెంగళూరు వెళ్లెదరు. అటనుండి మైసూరు, హోలూరు, జయపూరు, గ్వాలియరు, అహమదుగర్, బొంబాయి, ఆగ్రా, ఢిల్లీ, కాన్పూరు, లక్నో, కాశీ, నగరములకు జల్లి అటుండి స్ట్రీటులలో చీనాకు వెళ్లెదరు.

(అ. ప్రె. మదరాసు రిపోర్టరు)

మహాద్రాక్షిణి చూరము

శ్రీలంక రాజ్యము వ్యాధులకు సంబంధించి. మేహము, బుర్రుకూలు, యుతుబద్ధము, వంధ్యాగోగము, మొల వ్యాధులను హరించు సాధనములుగా జేయుటయందలి శ్రేష్టమయినది. 20 విధముల గల దీనిని 13 రు 1-0-0. వి. పి. ఆ 6.

(డాక్టరుగారి కవితము) 3851 2

ప్రొ. బి. బి. అంజుకో, ఆయుర్వేదసమాజం ఫెరిడేవి-నెల్లూరుజిల్లా

ముందుజేయనున్న పని

డా॥ బి నెంటుగారి ఉపన్యాసము

అడయూరులోని ఆఖరి ఉపన్యాసము

అడయూరులో జరుగుచున్న దివ్యజ్ఞాన సమాజ ఉత్సవమున చివర బహిరంగోపన్యాసము మొన్న ఉదయము పెద్దకుట్టిచెట్టుక్రింద జరిగెను. అధ్యక్షురాలగు డా॥ అనిబి నెంటుగారు రానున్న అగ్రతాబ్దములో జరుపవలసిన పనినిగూర్చి దీర్ఘముగా నిట్లు ఉపన్యసించిరి.

సమాజము స్థాపించబడిన విధము

ఈఉపన్యాసమునందు ముందుజరుగవలసినదేగాని యిది వరకు జరిగినది డెల్పుట ముఖ్యోద్దేశము కాదు. 1878 సం॥ యీసమాజము స్థాపించుటకు తామే గాక అదృశ్యులగు గురువులు కారకలని హెచ్. పి. బ్లావట్స్కిగారు, కర్న. పాస్ట్రీలు ఆల్బాటూగారు అప్పుడు దెప్పియుండిరి. బ్లావట్స్కిగారు, అదృశ్యుడగు గురువుగారు తనకు మార్గము జూపుచుండ మిత్రుడగు ఆల్బాటూగారు సహాయము చేయుచుండ యీసంకల్పన గింపుచుండెనని దెల్పిరి. వారిరువురు అమెరికావచ్చి అడయూరు సమాజముయొక్క కేంద్రస్థానము స్థాపించిరి. ఆమె తరువాత దైవముతో ప్రసంగించుచుండెనని దెల్పెను. 1885 సం॥ ఆమెపై తీవ్రమగు అపనిందలు, మోసము చేయుచున్నదని నేరారోపణలు ప్రబలి నవి. ఆమెని రిద్దోషియని సర్ సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారివంటి గొప్ప వారు గూడ రుజువుజేసి వేడుకొనినను ఆమె యిచ్చట నుండలేదు. ఉద్యమమునకు మేలుజేయుటకై ఇండియా విడచి విరోధాభిప్రాయమునకు బోయెను. మరల రాదలచెనుగాని రాజాలకబోయెను. ఈసమాజమునందు మొదట మూడుభాగము లుండెను. (1) సంస్థాపకులగు మహాత్ములు. (2) బ్లావట్స్కిగారి ఉపదేశముల బొంది అదృశ్యగురువుల నెరుంగ యత్నించువారు. (3) సామాన్యసభ్యులు. వైరెండు తరగతులతోనికీ సభ్యులను చేర్చుకొనుటకు చాల కష్టమగు నియమము లుండెను. అందుచేతను, 1885 సం॥ వ్యాపించిన అపవాదులవల్లను సభ్యులు యీఉద్యమము బోధించు నూత్నజ్ఞానము, సిద్ధులశక్తి రహస్యములు (Occultism) తెలుసుకొన భయపడిరి. ప్రత్యేకసమ్యక్ములు వాంఛలు లేక జ్ఞానము చేర్చుకొను విద్యార్థులవలె నుండగోరిరి. వాటినుండియు వైరెండుతరగతులు, అందరికీ వీలుగాలేక మూయబడినవి. 1888 సం॥ బ్లావట్స్కిగారు ఇస్పాటారికి వెళ్లెను యేర్పాటుజేసిరి. ఇందు స్వయంకృషిపై అన్ని మతములందలి సత్యమునెరింగి ఆమె డెల్పునియమముల ప్రకారము ప్రవర్తించువారే సభ్యులుగ నుండిరి. ఈకాళి యేర్పడిన 1907 సం॥నుండి మరల తరగతు లేర్పడినవి. సమాజము స్థాపించబడిన నాటనుండి నేపజేయుచుండినవారు మహాత్ములవలన బ్రథమ తెగవారుగా నుండుట కంగీకరించిరి.

విశ్వభ్రాతృత్వము

తన చరిత్రలో అగ్రతాబ్దము ముగించిన యీఉద్యమము రెండవ అర్ధభాగమునందే గాక నూతనయుగమునందు గాలు బెల్లునున్నదని చెప్పవచ్చును. ప్రపంచబోధకుడు, అవతారపురుషుడు రాదలచిన ప్రపంచములో నూతననాగరికత మానవకోటిలోనూతనముగ ఉద్భవించును. ఆనూతననాగరికతయే విశ్వభ్రాతృత్వము ఇందుమానవకోటికేగాక, మానవాతీతముగు ఇతరలోకమునకుగూడ సంబంధించినది. ప్రపంచమందు ప్రస్తుతము పోరాటము హెచ్చిపోవుటచే నీమర్దకను తొలగింపుటకై అవతారపురుషుడు తన రాకను వేగిరపరమకొనెను. హిమాలయపర్వతము నుండి యాతను దిగి మనతోగలసి పనిజేసి ప్రపంచము నుద్ధరింపవలసిన ఆవశ్యకతవచ్చినది. ఆయన రానున్నచో ప్రపంచము నాశనమగునేమో యను భయము గలదు.

విరోధానుభూతియును మానవకోటి నుద్ధరింపవలసి యుండిన శాస్త్రజ్ఞానము, మానవుల నాశనముజేయు విషయములు, నష్టదాయకములగు యంత్రములు కనిపెట్టుటయందు వినియోగించుట యెను. ఇట్టి ఆచారమును తొలగించి, మానోపదరుల నాశనము జేయుటకుగాక, వారియందు ప్రేమభ్రాతృభావము పెంపొందించుటకు యిది ఉపయోగించుటయెను.

నాసోదరుడు ఉపాధ్యక్షుడగు జి. నె. రాజుడాసుగారు గత యే బది యేండ్లలో జరిగినపనిగూర్చి కరపత్రము ప్రకటించియుండిరి. అన్యమతములయెడ అసహనభావము ఇతర మతముల పిడించుట యిట్టి దురాచారములు అన్ని మతములలోను అంతరించినవి. భౌతికశక్తులు అంతరించినను, ఆధ్యాత్మిక, మానసిక పీడనము పోలేదు. మ

ములగు గూడ నిర్మలముగనుండి యిదియులకు హింసదలంపకుండ జేయుటకై ప్రపంచమంతటకీ మతమునుస్థాపించవలసియున్నది. వీమతమునకు సంబంధించిన ప్రత్యేక సంస్కారములు ఆమతమునకు గలవు. శిశువులకు శ్రేయము చేసారు నను తలంపుతో నన్ను హిందూమతము ప్రకారము బాలర సంస్కారములను జరుపవలసినదిగా కొందరు కోరియుండిరి. కాని నేను హిందువును కాన్యమున అంగీకరింపలేదు. అట్లే లిబరలుకాథలికు మతము గూడ. నేనా మతముయెడల ఎంతేని సానుభూతి జూపినను అందలి కార్యనిర్వాహ కోద్యోగముల స్వీకరింపజాలను. శ్రీ కృష్ణుడు సింహాసనముపై నధిష్టించియుండ పేదవాడగు బ్రహ్మజ్ఞాని రాగ గద్దె దిగి ఎరుకే సాష్టాంగమునర్చి శారవింకెను. ధనమునందు పేదయినను జ్ఞానమునందు తనకన్నయధిక డగుటచే అతని గౌరవింపుట యాతని విధి. అట్లే యీవిశ్వమందు గూడ యుండవలెను. అన్యమతముడైనంత మాత్రమున వారిని నిందింపరాదు. అందరిని సోదరులుగ జూచుకొనవలెను. అన్యులయందలి అధిక్యతను గౌరవింపవలెను. విశు ఆధ్యాత్మిక సంస్కృతి లభించినయెడల ఏమతమందుజన్మించిరో అందెయుండవచ్చును. సర్వమతములవారికి శాంతిసోనగూర్చుటకై యీయుద్ధమము ప్రారంభించబడెను నాని విభేదము గల్పించుటకుగాదు. రాబోవు అగ్రతాబ్దమును యీ సనాతన సత్యమును ఆచరణయందు పెట్టుటకు దివ్యజ్ఞానసమాజమువారు ప్రయత్నించెదరని నమ్ముచున్నాను.

ప్రపంచ విశ్వవిద్యాలయము

ఈసమాజమువారి రెండవ ఉద్యమము ప్రపంచ విశ్వవిద్యాలయస్థాపనను భారతదేశము ప్రాచీన విజ్ఞానమంతయు అరణ్యములందు స్థాపించబడిన విశ్వవిద్యాలయములందు సంపాదించబడినది. అటుపిమ్మట తక్షణిలామున్నగు గొప్ప గొప్ప విశ్వవిద్యాలయములు స్థాపించబడినవి. విదేశీయులెన్నియోసారులు దండెత్తివచ్చిరి. కాని విశ్వవిద్యాలయమునకు మాత్రము అపాయము వాటిల్లలేదు. అందు రాజపుత్రులు, నిరుపేదలుగూడ ఉచితముగనే శిక్షబడసిరి. గురువు సద్గురుజైనపుడే శిష్యుడుగూడ సద్విమర్శకును. భారతదేశమందలి గురువరంపర నీచదశ నొందినచో విద్యార్థులుగూడ పట్టదక పాలయ్యెదరు. గురువు శిష్యులకు హింసించి చదువుచెప్పరాదు. ప్రేమవలన శిష్యుల నాకర్షించి సుబోధచేయవలెను. ఇట్టి మాత్రములను అమలు జరపు విద్యాసంస్థల స్థాపించుటయే యీఉద్యమముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యము.

గుణముల ననుసరించి చాతుర్వర్ణ్యవిభేదముల నొనరించి తినిని కృష్ణభగవానుడు భగవద్దీక్షతో జెప్పినవాక్యము లర్థముజేసి కొనినయెడల వర్ణాశ్రమధర్మపద్ధతిని తెలిసికొన గలుగుదురు. ఈవర్ణములు తమతమ ధర్మముల నిర్వహించినంతకాలము దేశమున కెంతయు మేలుకలుగును. పాశ్చాత్యదేశముందు కొంతమంది విజ్ఞులు యీపద్ధతియే అనుసరించుచుని జెప్పచున్నారు. ఆమావర్ణములవారు తమధర్మముల క్రమముగ నిర్వహింపక పోవుటయే చాతుర్వర్ణ్యధర్మపత్యమునకు కారణము. మనము మన ధర్మములను సరిగనిర్వర్తించి రుజుప్రవర్తకులుగ నొనర్చువిద్యను ఒసగిన యెడల స్వర్ణయుగమును తిరిగి పొందగలుగుదుము. అట్టి ఉత్తమ విద్యనొసగుటయే ప్రపంచవిశ్వవిద్యాలయము యొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యము.

ఆధ్యాత్మికరహస్యములు

దీనినిగూర్చి నిన్న ఉపన్యాసమునియ్యండిరి. ప్రతిదినము తామెనర్చు ప్రతి కార్యమందు భగవంతున్నెల్లు ఆహ్వానించి ఆత్మని సహాయమునకొరుచున్నదియు హిందువులెరుంగుదురు. తామర్చించు పుష్పఫలతో యముల స్వీకరించవలెనని ప్రార్థించుచుందురు. ఇతరమతములందుగూడ నిట్టి సాంప్రదాయమేగలదు. దివ్యదృష్టిగల ప్రతివారును దేవతల నెల్లప్పుడును శ్రేష్టముగ జూచుచుందురు. ప్రతిమతమునందు యిట్టి యజ్ఞకాండను పునరుద్ధరించుట ఆవశ్యకము.

వైన చెల్లిన మూడు విధములగు విజ్ఞానప్రచారముందు విారంతి పాల్గొన్నయెడల అట్టినివ్యక్తులు ఏకొలదినుండియో గాక ప్రజాసామాన్యమునకుగూడ సుపాధ్యమగును. సమాజికులందరు అట్టిసాధనకొరకే పాటుపడువలెను. ఇతరులకు అట్టిజ్ఞానము కలుగునట్లు బోధించి సంఘసేవ జేయవలెను.

మద్రాసు రాజధాని తనాలపనివారి మహాసభ:-

ఈ మహాసభ 6 వ సమావేశము 1925 సంవత్సరము జనవరి 2, 3 తేదీలయందు గంటూరు టవును హైస్కూలు హాలులో జరిగెను. సామ్రాజ్య శాసనసభ్యులగు కాకటూరి వెంకటరవణారెడ్డిగారు బి.ఎ.బి. యల్. అగ్నిత్యైత వహించుదురు.

బహుమూత్రము, మధుమేహము.

బలహీనము, జ్వరము మొదలగువాటికి నమృతమైన బొవడము నేను బహుమూత్రమువలన 1916 సంవత్సరమునుండి బాధపడుచుంటిని. నేను 1916 లో బొవడనేవకు గడంగి పథ్యము వుంచబడితిని. చక్కెరగాని వహాపదార్థములుగాని తిననూడదని చెప్పబడితిని. ఈ ప్రకారము 2 సంవత్సరములు పథ్యముండి మరల మూత్రపరీక్ష చేయించగా వ్యాధియింకను వుండెను. తర్వాత పథ్యమును వదలితిని. 1920 మే నెలలో వరుజ్వరము రిపోజులుచెప్పెను. దాక్షిణ్యగారికిమాపినప్పడుమూత్రములో ఎక్కువభాగము తీసివేయడమని చెప్పిరి. 1920 అక్టోబరులో ప్రస్తుతము మద్రాసు, బార్మింగ్ అర్మీయన్ పిథిలో నెం 72 రు భవనమునందుండి తిరునల్వేలిజిల్లా కృష్ణాపురవాసియగు పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారిని చూచినంతట వారు యావ్యాధిని, బలహీనతను పొగొట్టెదనని పూచీపడిరి. కొంత సాలమునకు చాల బలవంతుడనైతిని. 26 నవంబరులో మరల మూత్రపరీక్ష చేయించగా దేవిధమైన వ్యాధిసంబంధములు లేవనిచెప్పిరి. పండితులవారి చికిత్సలో నుండుతరి 8, 9 రోజులు జ్వరమువచ్చెను. జ్వరమునకు 2, 3 రోజులలో బొవడ మిచ్చి నివారించిరి. జె. బ్రౌను, డిప్యూటీ ఎగ్జామినర్ 8-12-20 మిలిటరీ ఆకౌంటు డిపార్టుమెంటు, మద్రాసు.

జ్వరగడ్డ నరముల బలహీనత

రక్తములేకుండుట, బలహీనత శిరస్సునందు తెల్లనిమచ్చలు మొదలగువాటికి అత్యద్భుతనివారిణి కడచిన 12 సంవత్సరములనుండి జ్వరగడ్డచే బాధపడుచుంటిని. కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నపట్టణము బార్మింగ్ అర్మీయన్ పిథి నె 72 రు గృహమునందుండు సుప్రసిద్ధ పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారు వారివద్ద సుప్రసిద్ధ పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారు వారివద్ద బొవడము నేవించుటచే వ్యాధులనుండి విముక్తులయినట్టి అనేక రోగులచే యివ్వబడిన యోగ్యతాపత్రములు "హిందూ" పత్రికలో ప్రచురించుచుండుటను చూచి నేను తక్షణమే వారితో యొందించి వారివద్ద టిక్కి ప్రారంభించితిని. ఒకసెల బొవడ నేవ చేసినతరువాత నాకు అద్భుతమయిన గుణముకలిగినది. జ్వర గడ్డ పూర్తిగా కరిగినది. జ్వరగడ్డతో సహా నేవబలహీనత, రక్తక్షీణత మొదలగువాటిచే కూడ గడచిన కొన్ని ఏండ్లనుండి బాధ పడుచున్నాను. ఇవిగాక శిరస్సునందు తెల్ల మచ్చలుకూడయుండెను. శిరస్సునందుండు మచ్చలు అధికమగు నను భయముచే పలుమారు ట్రైరము చేసికొనుట కూడ మానితిని. ఒకమాసము రోజులు బొవడనేవ చేసినతరువాత నా బలహీనత మదిరినది. నాదేహమునందు రక్తము కృద్ధియైనది. నేను బరువునందుకూడ హెచ్చితిని. నా శిరస్సునందుండిన మచ్చలు పూర్తిగా మాయమై పోయెను. ఇప్పుడు ట్రైరముచేసికొనిన ఫలమునుండి ఒక బొట్టు రక్తముకూడ వచ్చుట లేదు. 20-12-1922.

కె. వి. నరసింహఅయ్యంగారు,

ఎల్. ఎమ్. ఇ. మెకానికల్ ఎంజినీరు, రిటైర్డ్ ఎక్జిక్యూటివ్ ఎంజినీరుగాలైన ఎం. కె. అనంతచార్యులువారి మేనల్లుడు.

అతిమూత్ర వ్యాధిచే కలిగిన రాచకురువుకు అత్యద్భుతనివారిణి

నేను యెడమ కొమ్ముపైన రాచకురువుచే బాధపడుచుంటిని. ఆ బాధగమునకు సరిగా నున్న పీపునందుకూడ మితిలేని బాధయుండెను. జ్వరముకూడ వచ్చుచుండెను. నేను అనేక వైద్యులతో యొందించితిని. వారు మాంసమును తిని వేయు వుండుట ప్రారంభావస్థయందుగల నూచనలు చానికి గలవని తెలిపిరి. ఎడమకొమ్ము చివరభాగమందు రాచకురువు మొననుండి గుండె కాయగల భాగమునందుకూడ కొంతవరకువ్యాపించియుండుటచే శస్త్రచికిత్సచేయుటకు సందేహించిరి. అప్పుడనశమున ప్రస్తుతము మద్రాసు, అర్మీయన్ పిథిలో నె 72 రు గృహమునందుండు పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారివద్ద చికిత్సచేసికొనమని కొందరు సలహానిచ్చిరి. వారు తక్షణమే నాకుచికిత్స ప్రారంభించి, లోనికి బొవడము, ప్రైవేటు బొవడమునిచ్చి అత్యద్భుతముగా నాకుండిన రాచకురువును బాగుచేసిరి.

ఎస్. వి. పట్నంగం నాడారు,

ఎల్. వి. పట్నంగం అందు కో, నక్యమువర్తకులు, తపాల పెట్టె నెంబరు 555, మద్రాసు. 1-2-25.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

నరసాపురం తాలూకాబోర్డు

నూలు పోటీ వ రీ తు.

తాలూకాబోర్డువారి బంగారుపతకములు బహుమతులు

ఈనెల 28 వ తేదీని పోదూరులో యీ తాలూకాబోర్డు పథ జరిగినది. ఆరోజుననే గ్రామంలోనున్న గరల్లుస్కూలులో నూలువడకు బాలికలకు పోటీపరీక్ష జరిపిరి. అస్కూలులో రాట్నములు పెట్టుటకు వడకించుటకు ఎక్కువకృషి శ్రీయుతులు పోదూరి పేర్రాజుగారు యీస్కూలుయొక్క హెడ్మాస్టరు గారు తదితర ఉపాధ్యాయులు గావించిరి.

తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీయుత గ్రంథి వెంకట రెడ్డిగారు బి. ఏ. టి. యల్ గారి అధ్యక్షతక్రింద సభజరిపి బహుమతుల నొసంగిరి.

అయిదుగురు బాలికలు 10 సంవత్సరముల లోపువారు వడకిరి. వీరిలో యిద్దరికి మొదటితరగతి బంగారుపతకములు వచ్చినవి. టిటిని రుద్రరాజు వెంకట్రాజుగారు చేయించియిచ్చిరి. మిగతా ముగ్గురికి రెండవతరగతి బంగారుపతకములు తాలూకా బోర్డువారిచ్చిరి. పోటీపరీక్ష 15 నిమిషములే జరిగినది. పాడవు 50 గజములు తీసినవారును సన్నము 90 నెంబరు తీసినవారును గలరు.

మిగతాబాలికలలో నూలువడకగలవారికి అద్దములు పుస్తకములను బహుమతులుగా నిచ్చిరి.

ఈసభకు యీజిల్లాలో పనిచేయు దేశసేవకులకు ఆహ్వానించిరి. శ్రీయుత వండు నారాయణరాజుగారు రాలేనందులకు జవాబువారి. శ్రీయుతులు శనివారపు సుబ్బారావు, పోదూరి పేర్రాజు, చంద్రభట్ట పానుమంతరావుగారు వచ్చిరి. ఖద్దరునుగూర్చి మాట్లాడవలెనని కోరగా శ్రీ సుబ్బారావుగారు గత ఏడువత్సరములనుంచి ఖద్దరుపని దేశమం చెటులజరిగినో ఆ వివరములు యీజిల్లాలో జరుగు పనియు తాలూకాబోర్డు వారు రాట్నములు పెట్టినందుకై లాభములచెప్పుచు బోర్డు వారిని రాట్న పరీక్షకు రోజుకు అరగంటసేపు ప్రతిపూట 15 నిమిషముల వోల వడకుటకు సెలవెన్నలో చేయించవలసినదిగ కోరిరి. అటుపిమ్మట పేర్రాజు పానుమంతరావుగారును తాలూకాబోర్డు మెంబరు శ్రీ తల్లూరి నారాయణస్వామిగారును మాట్లాడిరి. శ్రీ మొగైతెగారు రాజావారుకూడ (తాలూకాబోర్డు మెంబరు) ఖద్దరునుగూర్చి ఎక్కువగా యీబోర్డు నందు పనిచేయుచున్నందున వారును మాట్లాడిరి.

బాలికలు వడికిననూలుతో నె 40 రు చాపులను నేయించిరి. వాటిలో ఒకటి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులవారికిన్ని తాలూకాబోర్డు మెంబరు రుద్రరాజు వెంకట్రాజుగారికిన్ని యీస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులకును బాలికలు కానుకలుగా నర్పించిరి.

బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు కానుకలను ఆనందముతో స్వీకరించి ఖద్దరభివృద్ధినిగూర్చియు ప్రతిభారతీయుడు తప్పక ఖద్దరుకట్టవలెననియును విడేబట్టులను విగర్హింపవలెననియును మాట్లాడిరి. వారికిచ్చిన కానుకను యీజిల్లాలో దేశసేవనోద్యమ యీవిషయములో కృషిచేయుచున్న శ్రీ శనివారపు సుబ్బారావువంతులుగారి కిచ్చుట ప్రశస్తమని బోర్డు మెంబర్లందరి ఆనుమతిపొందను అధ్యక్షులవారు సుబ్బారావువంతులుగారికి సమర్పించిరి. సుబ్బారావువంతులుగారు ఆకానుకను తీసికొనుట కింకను అర్హతచాలదనియు యిచ్చినందున తీసికొనుచు దేశసేవ యే నిరంతరము చేయుటకు భావానుని బోర్డు మెంబర్లను ఆశీర్వాదముచేయ మని కోరిరి.

సభ చాల జయప్రదముగా మంగళహారతులతో ముగిసినది.

(ఒకవిలేఖరి)

ఒక నవరణ

ఆంధ్రప్రదేశ్ కావ్యసంఘము 1925 సెల్ల డిసెంబరునెల 19వ తేదీ శనివారమునాటి పత్రికలో అనుబంధము 1వ పేజీలో "అధికమాసనిర్ణయము" అని నాచేవ్రాయబడిన వ్యాసములో 1వ కాలము పంక్తి 18 మొదలు 20 పంక్తివరకు ముందువ్యాసము "కావ్యములకు తప్పకదృష్టాంతిభాగ్యమును అవసరమని అందరు ఒప్పుకోరు" అని ప్రధురమయియున్నది. "ఒప్పుకోన్నాడు" అని యుండవలెను.

(బాకుపల్లె సత్యనారాయణ)

తిమ్మరువాయువుకు

అమోఘమయిన నివారిణి

నాకు గడచిన మూడు సెల్ల రముల నుండి నాశరీరమునందున్న కీళ్ళన్నిటియందును తిమ్మరువాయువుచే గల తీవ్రమైనట్టిబియ్యము, సహింపరానట్టియు బాధయుండెను. అందుచే నాకు ఆకలి లేకపోవుటయేగాక నిద్రలేకనే అనేక రాత్రులు గడచినవి. నాబుడవు కూడ తగ్గెను. నా యెముకలు అన్నియు బాగుగా అగపడుచుండెను. నేను బ్రతుకుచు నను ఆశకూడ లేకపోయెను. ఇంతటి బాధతో జీవముతో నుండుటకంటె మరణించుట మేలని కొన్ని వేళలందు నాకు తోచుచుండెను. నేను అనేక వి.ఎమ్.ఎస్. వరీతు నిచ్చిన ఘనవైద్యులవద్దకూడ చికిత్సచేసికొంటిని. తుదకు తాత్కాలికమైన గుణము కూడ లేకపోయెను. నా అవస్థవశమున ప్రస్తుతము చెన్నపురము, బార్మింగ్ అర్మీయన్ పిథిలో 72 యింటిలో నున్న పండిత శ్రీనివాసఅయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. అతిస్వల్ప కాలములోనే నావ్యాధిని వారు అత్యద్భుతముగా బాగుచేసిరి. 9-8-24 మిస్. యు. హాలెండు.

"ఎల్లెస్ బగ్గ" ఆరతూన్ రోడ్డు, రాయపురము, మద్రాసు.

ద్వంద్వవ్యాధులకు శీఘ్రచికిత్స

పాతికడుపులో భరింపరాని పొట, మెదడులో యాలవంటుధ్వని, స్మృతి తప్పిపోవుట మున్నగు బాధలవలన నేను 20 ఏండ్లనుండి బాధపడుచుంటిని. నాకుమాత్ర గూడ ముట్టుకుట్టు, కడుపునొప్పి మున్నగువానిచే బాధపడుచుండెను. చాలమంది పాశ్చాత్యవైద్యులు మందుల నిచ్చిరిగాని యేమియు గుణమే గలుగలేదు. చివరకు మేము చెన్నపురి, బార్మింగ్ అర్మీయన్ పిథి 72 గృహములో కాపురమున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారు వారివద్ద మందు పుష్కల ప్రారంభించితిమి. ఏమిఅత్యర్థమో తెలియదుగాని మా దీర్ఘ వ్యాధులు శీఘ్రముగా మాయమైనవి. 19-7-1922. ఎల్. గణేశ్, రిటైర్డ్ ప్రేక్షకమాస్టరు, తెప్పకళం.

పితాధిక్యముచే గలిగిన వాంతులకు

లేక పిత్తపాండువకు నివారిణి

నా కొమారునికి కొంతకాలము క్రిందటనే పిత్తసంబంధమైనవ్యాధి కనిపించినది. వాని దేహము, కండ్లు మొదలగునవి పసుపుపచ్చగా మారెను. అందుచే వాడేమి తినినను కడుపులో నిలువక వమనముగుండుండెను. ఆంగ్ల బొవడములచే గుణముకానందున ప్రస్తుతము చెన్నపట్టణము, బార్మింగ్ అర్మీయన్ పిథి నెం 72 రు గృహమునందుండు పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారివద్ద బొవడము ఇప్పించితిని. 2 దినములు బొవడముచే వమనములు నిలిచినవి. వాని కేలాటి వ్యాధియులేదు. 817 లింగిచెట్టిపిథి, వ. రఘునాథరావు, మద్రాసు 11-8-25 హైకోర్టునకిల్లు, మద్రాసు.

అతిమూత్ర వ్యాధిని త్వరలో

కుదుర్చు నివారిణి

నేను బహుమూత్రవ్యాధిచే గడచిన 10 సెల్లరములనుండి బాధపడుచున్నాను. 1917 సంవత్సరమునందు మేజర్ నిజ్ లాక్ గారు జనరల్ ఆఫ్ఫీయరు నాకుడియేయైనాడైన రాచకురువును శస్త్రచికిత్సచేసిరి. అయినప్పటికిని నావ్యాధి కుదరలేదు. లేక తీసి, శ్వేతపాకుపు (అప్సాకు) గూడను తగ్గలేదు. మాత్రము స్పెసిఫిక్ గ్రావిటికూడ 128 నుండి తగ్గలేదు. నేను నిరంతరము కడపట తిరునల్వేలిజిల్లా కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు అర్మీయన్ పిథిలో నెం 72 గృహమునందుండు, పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి వద్ద 15-7-24 తేదీనుండి బొవడనేవను ప్రారంభించితిని. అప్పటినుండియు కాఫీని, శరియన్నును ఉపయోగించుచున్నాను. 20 దినములలోనే నాకు నావ్యాధిని కుదిర్చిన సంతోషముతో తెల్లవుచున్నాను. అనేక ఆంగ్ల వైద్యులు అప్పటినుండి పరిశోధించి ఇప్పుడు స్వాభావికముగానే యున్నదని రూఢిగా తెలిపిరి.

ఎస్. కృష్ణస్వామిఅయ్యర్, బ్రావెలింగు అసిస్టెంటు మెన్డర్స్ టి. ఆర్, టాకర్ అండు సన్న, మోంతురోడ్డు, మద్రాసు.

40 వ దేశీయ మహాసభ

తుదిరోజు సమావేశము

(౧) పరిశీలనా వ్యాసవరణ ఓడుట

పండిత నైహు తీర్మాన మంగీకరింపబడుట

ఇతర తీర్మానములు

ఆసాము ఆహ్వానము సంగీకరించుట

౧. రంగస్వామి అయ్యంగారు, డాక్టరు అన్నారీ, పండిత సంతానంగార్లు కార్యదర్శులుగ నెన్నుకొనబడుట

(ఆ. ప్రె. స్వేచ్ఛలసర్వీసు)

కొన్నూరు, తిలక్ నగర్, డిసెం 28: 40 వ దేశీయ మహాసభ తుదిరోజు సమావేశమున రాజకీయ కార్యవిధానమును గూర్చిన తీర్మానముపై చర్చలో చాలవరకు సరిపాడెను. సభా మందిరము మరల నిండిపోయెను. కార్యక్రమము 12-30 ప్రారంభమయ్యెను.

సయ్యదు మజీదు భగ్త్ నవరణ

దేశముకాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధముగ నున్నదని ప్రకటించుచు సయ్యదు మజీదుభగ్త్ గారికా సవరణను చెప్పిరి.

ముజుందారుగారు

ఈ తీర్మానమును బలపరచుచు ఒకమాటలో దేశము కాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధముగ లేదనియు, మరొకమాటలో ప్రభుత్వమునకు అల్పమేటమును బంధులయజూడ అందరును నవ్వెదననియు, ప్రభుత్వమువారు లక్ష్యముజేయరనియు చెప్పిరి. నాయకులు సరిగా వదిలిపెట్టలేదుగాని దేశము కాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధముగ నుండెనని ఆయనచెప్పెను. (హర్షము) ప్రభుత్వమువారు సరియైన ప్రత్యుత్తరమిచ్చుకొన్నయెడల కాసనోల్లంఘనమును సాగించుటకు స్వేచ్ఛలకమిటిని నియమింపవలెనని వారు కోరిరి.

సాంబమూర్తిగారి. సవరణ

సాంబమూర్తిగారు మరొక సవరణచెప్పిరి. కాసనోల్లంఘనమును ప్రకటించుటకు స్వేచ్ఛలకమిటికి వదలివేయుట చారిత్రమము లేదు. దేశ విడివరలో కాసనోల్లంఘనమునకు సరియైన జవాబునిచ్చెను. ఈసారియెన్నికలసమయమున రాష్ట్రము లన్నిటియందును, మద్యనిషేధముగూర్చియో, పన్నులగూర్చియో లేదా మరొకకట్టమునుగూర్చియో నిరోధప్రచారములచేయుటకు బూనునెడల యెన్నికదారులకు నచ్చునని ఆయన స్వరాజ్యపక్షమిత్రులకు చెప్పెను. బ్రాతిమత్విధములు సమయవరకును వేచియుండునెడల అదియెప్పటికినచ్చునో తెలియనే తెలియదు. దేశమును స్వాతంత్ర్య సంగ్రామమునకు దారిదియుటకు మంచిమార్గము అనేక చోట్ల చిన్న చిన్న నిరోధముల ప్రారంభించవలయును.

శ్రీ కృష్ణదాసు లాలానవరణ

కాసనసభలలోనిసభ్యులు వానిని వదలివచ్చినపుడు కాసనసభలందుగాని కమిటీలలోని యెన్నుకొనబడియో, నామినేటుజేయబడియో వహించు నుద్యోగముల వీడిరావలెనని శ్రీకృష్ణదాసులాలాగా రొకసవరణను చెప్పిరి. ఈసవరణ ప్రకారమైనయెడల పండితమోతీలాలు స్క్రీను కమిటీకిని పటేలుగారు అసెంబ్లీ అధ్యక్షపదవికిని రాజీనామానీయవలయునని ఆయన చెప్పెను. మోతీలాలుగా రీసవరణ సంగీకరింపనియెడల కొంత బూటక మున్నదని యనుకొనవలసి వచ్చునని ఆయనచెప్పెను. ఈసవరణను సభ్యులుగారు బలపరచిరి.

పండితమాళవ్యాసవరణ

నిన్న సభాంతమున నుపపాదించిన సవరణను వివరించుటకు పండితమాళవ్యాగారు లేమసరికి సభయందు దశ్యంతిహర్షము జెలగెను. (సవరణ యెట్టిదో నిన్నప్రకటించియుంటిమి) అమృతసరములో దాసు, గాంధీ, తిలక్ గారులు సంస్కరణ కాసనము పుజిసే సహకారము జేయుటకును లేదా దేశక్షేమమున కవసరమైన యెడల ప్రతిష్టంభము జేయుటకును యేకీభవించిరిని పండిత మాళవ్యా వెనుకటి సంగతిని జెప్పిరి. పండిత మోతీలాలుగారి తీర్మానము ఆకునకందకుండ పోకకుపొందకుండు నున్నది. కాంగ్రెసు దీనిని అంగీకరింపకుండ దేశముయొక్కగౌరవమును కాపాడవలెనని ఆయన కోరెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు

కార్యవిధానమును నడుపజాలరు. అందుచేత ప్రపంచమంతయు కాంగ్రెసుమందిరమున ప్రకటించబడిన నీతివాక్యములందు 'చిత్రశుద్ధిగల్గియుండుడు' అనియున్న గాంధీవాక్యమును మాళవ్యాగారు జూపి అందరును చిత్రశుద్ధిగల్గియుండువలెనని కోరిరి. అసహాయోద్యమము విజయముగాంచలేదని ఆయన అభిప్రాయము. తరువాత స్వరాజ్యపక్షమువారు సంతానవరత ప్రతిష్టంభ మనలించెదమని కాసనసభలలో ప్రవేశించిరి. ఇదియు సాగకపోయెను. అది యెప్పటికి సాగదుకూడాను. తుదకు రెస్పాన్సివు సహకారమే యనుష్ఠింపబడినది. ఇది విచిత్రముగ నుండెను. ఇందు ఆయన వ్యక్తులనుగూర్చి చెప్పవలం చలేదు. మోతీలాలు సోదరుని విధాన మపజయము గాంచినందులకు ఆయనకు సిగ్గునున్నదని చెప్పెను. వ్యక్తులకు దేశము నెక్కువగా భావింపవలెనని ఆయనగోరెను. స్వరాజ్యపక్షము మోతీలాలు తీర్మానమునందు విధించినటుల జేయజాలరు. ఉద్యోగముల స్వీకరించు విషయ విడివరకే పరిష్కారమయ్యెను. పండిత మోతీలాలు స్క్రీనుకమిటీ సభ్యత్వమును, పటేలుగారు అసెంబ్లీ అధ్యక్షపదవియు సంగీకరించి సార్థకము జేసిరి. మోతీలాలుగారు స్క్రీను కమిటీవలన దేమియో జరుగునని తలంచిరి, కాని మాళవ్యాగారులు దలంపరైరి. ఇదివరలో సైనిక విచారణ సంఘము యేమిజేయగల్గెనో ఆయన కనుభవముగలదు. మంత్రిపదవులను, ప్రభుత్వనిర్వాహక పదవులను దేశభక్తులు ఆక్రమించునెడల అచట సరియైనవిధమున నడుపుచు దేశాభివృద్ధికి లోడ్వడవచ్చును. ఆయనకు దేశమునందుగల 50 యేండ్ల అనుభవములోను తిలక్ కంటే విజ్ఞానపరుని కనుగొనలేదు. (హర్షము) గాంధీరూడ మోసపోయెను. కాని తిలక్ రెస్పాన్సివు సహకార మనలించుమని సలహాజెప్పెను. ప్రభుత్వములో నన్ని భాగములందును జేరి దేశాభివృద్ధికి సాధ్యమైనంతవరకు పిండివలెననియే ఆయన అభిమతము. స్వరాజ్యపక్షమువారెట్లెన్నోమి

ప్రభుత్వస్థానములలో జేరిగాని వాని నుపయోగింపజాలక పోయిరి. మాళవ్యాగారింకను ప్రసంగించుచు కాసనోల్లంఘనముమాటయేల యెత్తవలెనని అడిగిరి. ఈవిషయమున తత్వవేత్త యగు గాంధీయే దేశమందులకు సంసిద్ధముగాలేదని చెప్పెను. ఏ యుద్యమముగాని విక్రమములేదే సాధ్యముగాదని ఆయన జెప్పెను. దేశములో రొలుటుదిల్లు ప్రక్షుమీద దేశము యేకమగుట చేతనే గాంధీ తన యుద్యమమును ప్రారంభించెను. ప్రభుత్వమును లొంగునటుల జేయవలెనన్న రాజకీయపక్షము లన్నిటిని కలిపి ఒక్కటే కాంగ్రెసు పార్టీని స్థాపించవలయును. 1918 వరకును కాంగ్రెసునందు మహమ్మదీయులును, పెద్ద జమీందారులును జేరియుండి పాల్గొనుచుండిరి. ఇప్పుడు కాంగ్రెసుకొద్దిమంది స్వరాజ్యపక్షమువారి చేతులలో నికిపోవుటతో మహమ్మదీయులను భూస్వాములును బైట జిక్కిరి. తీర్మానమునందనేకయపందర్శనలుగలవు. కాంగ్రెసు ద్వారముదీసి యున్నదని చెప్పబడుటగాని సభ్యత్వపు హక్కువిషయమున మార్పుజేసిననుమూసియేయుంచబడినదని చెప్పవలయును. స్వరాజ్యపక్షము క్రిందటిసారి యెన్నికలలో విజయముగాంచలేదనియు యాసారిగూర్చి యంతకన్న యెక్కువగాదనియు మాళవ్యాగారు హెచ్చరించిరి. కాంగ్రెసు యాతీర్మానము సంగీకరించునెడల దేశముయొక్క టేముమును పాడుజేయును. ఇకను నాలుగుసంవత్సరములవరకీ స్క్రీయుండును. ఆవివరకు రాయలకమిషను నెట్లొనియమించెదరు. మాళవ్యాగారు ముగించుచు గత నాలుగుసంవత్సరములందున్న యిప్పుడు తనను బలపరుచువారెక్కువమందియున్నందులకు పంతోమమును చెప్పెను. నేడు ఆయనకు అపజయము గగ్గినను త్వరలోనే విజయము గల్గునని

ఆయన పల్కిెను. ఇదివరలో ప్రతిసారి గావించి యాదేర్పని స్వరాజ్యపక్షము వారు త్రొత్త ప్రతిసారినను సమర్థించెదరని చెప్పవలెదను. మేనెలలో స్వేచ్ఛలకమెను జరిపి భవిష్యత్తును నిర్ణయింపవలెనను నూచన యొక్కమైన దని ఆయన అభిప్రాయము.

జయకరుగారు బలపరచుట

పండిత మాళవ్యాగారి సవరణను జయకరుగారు బలపరచిరి. జయకరుగారు ప్రథమమున తానును, కేల్కూరుగారును డాక్టరు మూంజీగారును తమ తమ కాసనసభలందు సభ్యత్వమునకు రాజీనామాలు నిచ్చితిమనియు, స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులుగ ప్రవేశించి యుండుటచేత యిప్పుడు మార్చిన విధానము సంగీకరించుటచేత అక్కడనుండిపనిజేయజాలమనియుఅంతేగాకతాము దేశములో రెస్పాన్సివు సహకార ప్రచారమును జేయగోరితిమనియు జెప్పిరి. ఈ ప్రకటనము సభలో కొంతమందికి హర్షము కలుగజేసెను. కాసనసభల కార్యక్రమము నమ్ముటయో, నమ్మక పోవుటయో రెండే మార్గములని జయకరుగారు జెప్పిరి. కాసనసభా ప్రవేశమునందు నమ్మకము లేకున్నయెడల వారు వానిలో నుండి బైటికి వచ్చి దేశమునందు ప్రచారము జేసి సిద్ధముగనున్న మార్గమున నడువవచ్చును. లేదా కాసనసభలలోనే యుండునెడల పండిత మాళవ్యాగారు చెలిపినటుల బాధ్యతను వహించి ప్రభుత్వవిధికారలకుమాత్ర మవకాశము నీయగూడవని చెప్పిరి. కాసనసభలలో ప్రతిష్టంభము జేయ నుద్దేశించినయెడల ఉద్యోగముల సభికారములను వహింపరాదు. చిత్రశుద్ధిలో పనిజేయవలెనన్న కాసనసభా కార్యముల నడుపవలెను. దేశము కాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధముగ నున్నదని వారందరును ఒప్పుకొనిరి. కానిఈ తీర్మానమునందు ముందా విషయమును తీసివేయవలెను. కాసనోల్లంఘన మొక్కటేప్రయత్నముకనుసాధనమని యన్నమాత్రాన ఫలమేమిదానియందునమ్మక మేయున్నయెడల కాసనసభలనుండి యీవలకు వచ్చి కాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించుడు, లేదా ఆమాటయే తలపెట్టెనట్లు. ఈకాసనోల్లంఘన మననేమియో యెట్లు ఆచరింపవలయునో ఒక్క గాంధీకే తెలియును. ఇకను కాసనోల్లంఘనమును నమ్ముకొన్నయెడల కాసనసభలను ప్రయోజన మున్నంతవరకు పనిజేయవలెను. ప్రభుత్వప్రత్యుత్తరము తృప్తికరముగ లేకన్న స్థానమును వీడుటయన్న ఆయనకర్థమగుచున్నది. కాని తీర్మానమునందు స్వేచ్ఛల కమిటీ మరల సభ్యులను ప్రవేశింపుమని కోరిన కోరవచ్చుననుటలో సర్వమేమి? ఇకను మూడవక్లాజ నిబంధనలో ప్రభుత్వ ప్రత్యుత్తరము వచ్చువరకును ప్రభుత్వోద్యోగముల సంగీకరింపరాదని కలదు. అప్రకారమైనయెడల పండితమోతీలాలు స్క్రీను కమిటీయందు సభ్యత్వమును, పటేలుగారు అధ్యక్షపదవిని వదులుకొనవలయును. కాని రాజకీయములందు హేతువాద మవలించుట తప్ప. కాబట్టి వారచటనే యుండి యిదివరకువలెనే ఆత్మగౌరముతో తమ ధర్మముల నిర్వర్తించెదరుగాక. రెస్పాన్సివు సహకారవిధానము వారు జేయుపనులన్ని నే స్థాపింపబడినవి. కొంతకాలమున కా విధానమే యంగీకరింపబడెను.

నేనును ప్రగారు

మోతీలాలుగారి తీర్మానమును బలపరచిరి. ప్రథమమునే ఆయన ప్రభుత్వ ప్రత్యుత్తరము తృప్తికరముగ నుండునంతవరకును ఉద్యోగముల సంగీకరింపరాదని విషయమై చర్చించిరి. ఈతీర్మానముపై ఓటుజేయువారందరును యీవిషయము మరచిపోరాదు. ప్రస్తుతము కాసనోల్లంఘనము మాట మాట్లాడుట గ్రందస్థము మాత్రము గాగలదు. గాంధీమహాత్ముడు కాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించుట కదను కల్గెనని నమ్ములేదు. మోతీలాలుగూడ సం దేహించెను. అట్లే కి||శి|| దాసుగారుగూడ సం దేహించిరి. కాని భగవంతుని దయవలన, యీమోతీలాలు నైహుగారి తీర్మానము సంగీకరించి యీసారి యెన్నికలలో చాలమంది కాంగ్రెసు సభ్యులను కాసనసభలకు బంపునెడల 1927 ఫిబ్రవరిలో బెంగాలు కాంగ్రెసు ఉత్తరువుతో తప్పక కాసనోల్లంఘనము ప్రారంభించి తీరును. బెంగాలులోను, మద్రాసులోను, ఆసాములోను యితరరాష్ట్ర కాసనసభలందును వాణ్ణి సంఖ్యాకులు రాగలరు. జయకరుగారి రెస్పాన్సివు సహకారము సుస్పృహములతో సహకారము జేయు యే యగును. కాని యిప్పుడే తీర్మానము సంగీకరించునెడల 1927 ఫిబ్రవరిలో సంస్కరణముల యంత్రము నాపివేయవచ్చును. పండిత మాళవ్యాగారు తిలక్ రెస్పాన్సివు సహకారము మాట జెప్పిరి. అది 1919 లో మాట. అసెంబ్లీలోను రాష్ట్రీయకాసనసభలందును దిమాండు లెన్నియో త్రొక్కి వేయబడినది. జయకరుగారింకను రెస్పాన్సివు సహకారము మాట్లాడెదరు. మాళవ్యాగారు గూడ భగవత్సేవయుండవలెనని

యు పక్ష విభేదము లుండగూడదనియు తెప్పెదరు. కాని కాంగ్రెసువారులందరూ కాంగ్రెసు నిర్ణయమును ఒప్పుకొన వలె గాని పార్టీలను దీయరాదు. (గయపూట యేమని ఒకేక)

నేనుగూ ప్రకారు:— గయలో మా కార్యక్రమమునందు మాకు సమ్మతముండెను. అందుచేత మేము బైటికివచ్చి యెదురు దిరిగితిమి. కాని యీమిత్రులు లోపలనే యుండి పార్టీలు లుగ జేయవలెనని కోరుచున్నారు. కాబట్టి నేను తెప్పెనది లొంగకైన లొంగుట లేదా యెదురు తిరుగుదు.

అభయంకర నివాదము

అంతట అభయంకరుగారు (నాగపూరు) మోతీలాలుగా గ తీర్మానమును బలపరచును జయకరుగారి వాదములను ఖం నించెరి. తిలకు బ్రతికి యున్నపుడు పదిమైళ్ల దూరముననైన డిలువకాలని జయకరు మాళవ్యాగార తిరుగు అమ్మహోయని కపేరత్తి మంత్రిపదవుల సంగీకరించుట రెస్పాన్సివు సహకార మని చెప్పట రెస్పాన్సివు సహకారసిద్ధాంతమున కవచారము జేయుట యని జెప్పెరి. అయినను సిద్ధాంతముతో తగాదా యే మియు లేదు. పండిత మాళవ్యాగారు మాట లేమిటి రిఖడ్డములు (తిప్పవలె నని జెప్పిన మాట బాగుగ నే యున్నది. ఏదో ఒక విధముగ జయకరు కేల్కూరుగారు గలసి, డాక్టరు మూంజీగారిని బై టికి దెచ్చినందులకు అభయంకరుగారు వారి నభినందించెరి. (నవ్వు) జయకరుగారి కాంగ్రెసును పార్టీ విషయముగాక దేశము మాట నాలోచించవలెనని కోరిరి. అయితే స్వరాజ్యపక్షము ఒక్కటే కార్యవిధానమునందు ముందుకు పోవుమన్నదని గాంధీ, బర్రెను పాడు, రిండింగ్ ప్రభువులు జెప్పినమాటలు వారు మర చిరా? జయకరుగారు స్వరాజ్యపక్షము దేశముకోసము పని జేయుట లేదనుకొనిరా? శుద్ధబోత్రియ వాదులకును స్వరాజ్య పక్షమునకును భేదము లుండవున్నను, కాని ఉభయమును త్వర లోనే యేకమై ప్రభుత్వము నెదుర్కొనగలరు. కాని జయక రుగారు తమరెస్పాన్సివు సహకార విధానముతో ప్రభుత్వము కాలక్షిపాద బహుళపునుండిరి. జయకరుగారు కాసనోల్లంఘనము బూటకమనిరి. అబూటకమునే 24 గంటలక్రింద నొప్పుకొని పండిత మాళవ్యా కాకినండి రాగానే అభిప్రాయముల మార్పు కొనుట యెట్టి విషయము? జయకరుగారి తీర్మానము ప్రతిప టించుట లేదని విషయగర్హ్యుల సభలో చెప్పియుండలేదా?

జయకరుగారి నీవిషయమై యడుగగా విషయనిర్ణయ సభయందు తనసవరణ నుపపాదించనని చెప్పితినియు, అట్లే చేసెతినియు జెప్పెరి.

అభయంకరుగారికి యిట్లు ప్రసంగించెరి. జయకరు గారు హేతువాద మనలంబింపవలెనని కోరుచు కాసనసభలను పనిజేయుదు లేదా బైటికి రంధనికొరి. కాని వెంటనే రెస్పాన్ సివు సహకార మనగా మంత్రి ఉద్యోగముల సంగీకరిం చుట యని చెప్పెరి. జయకరుగారు ను తనపక్షమును కొడవై కెక్కిరి. ఇంకను విగనలసియున్నది. ఆదిగుట ప్రమ ముగ నుండవలెనో, అందుముగ నుండవలయునో అసహ్యముగ నుండవలయునో వారే నిర్ణయించుకొనవలెను. (హర్షము.)

పాలీవాలుగారు

పాలీవాలుగారు హిందీలో చక్కగ నుపసంహరించు పం డిత మోతీలాలుగారి తీర్మానమును బలపరచెరి. అందు దేశము కాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధముగ లేదనియు, అయితే అదియే తుదకు ప్రభుత్వముపై ప్రయోగింపలసినయ ప్రయోగని సమ్మతము గలదనియు, ఈలోపల పండిత మోతీలాలుగారి తీర్మానమే ముక్తమైనదనియు, అందులకు కాంగ్రెసు అంగీకరింపవలె నని యుగోరిరి. పండిత మాళవ్యాగారు సభామందిరమున నొకవై పున గాంధీ నీతివాక్యము 'చిత్తశుద్ధిలో నుండుడు' అను మాట ల నుద్ధరించి పల్కిరికాని యీవైపున దాసుగారి నీతివాక్యము 'సంస్కరింపుడు లేదా అంతరింపుడు' అనియున్న దానిని జూడవైరి. ఈయంతేమీ తీర్మానమునందు విధింపబడినది.

శ్యామసుందరచక్రవర్తి ప్రతిఘటించుట

తెంగాలు నో-ఫోజరు శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారు తీ ర్మానమును ప్రతిఘటించును గాంధీసానుభూతి బడిన తీర్మా నమును ప్రతిఘటించుట కష్టముగనే యుండవలయును, గాంధీకై శను దానియొడ హృదయపూర్వకముగ సానుభూతి లేదనియు, ఆయనమంత్రి మేమి యేయగలదనియు, ఏమక్రిస్తుమవలెనే గాంధీ చెప్పిన మాటలను రూడ వారు విధేయతతో జూడలేదనియు జె ప్పెరి. ఈతీర్మానము గాంధీయతనునకు విరుద్ధముగ నున్నది. ఇది మాటలయంపు దప్ప మరేమియుగాదు. నిష్ఫలముగ పత్రము. అ యుగముల ప్రాగు. ఈతీర్మానము స్వయంసహాయము మాట నొకట ముట్టాడి, మరియొకట అనెల్లి తీర్మానమునకు ప్రత్యు

త్తరమునీయ ప్రభుత్వమును గోరుచున్నది. ఈతీర్మానము సంగీ కరించుటలన అభివృద్ధిభవము నెనుకకు మరల్చి అసహాయోద్య మమును త్రోసివేయుటగును. అసహాయోద్యమ మనుమాట నిషే ధార్థకమైనను నిర్మాకార్యక్రమముతో గూడుకొనియున్నది. తుదకు స్వరాజ్యమును దెచ్చుట కది యొక్కటియే మంత్రమని చక్రవర్తిగారు నుడివెరి.

డి. చు ఆఫ్ లాలుగారు

రెస్పాన్సివు సహకారము జావరణలో బెట్టుట యనగా ప్రభుత్వమువారికొక్కొక్కరన్న తన్నుతుంటే దానికల్లా జవా బు జెప్పుట యని యర్థమగునని డి. చు ఆను లాలుగారు యం. యల్. ఏ. యనిరి. ప్రతిష్టంభముజేయు వారలను ఏగవర్నరు గాని మంత్రిగ నియమింపదు, రిపరలు మంత్రిలు గూడ సంస్క రణములు పనిజేయవని వడ్డియు కమిటీయేదుట దెప్పెరి. మాళ వ్యాగారి సవరణలన ప్రజల కున్న చెన్నెముకబలము తగ్గును. ఇప్పుడు దానిని బలపరుపవలసిన సమయమై యున్నది.

డాక్టరు మూంజీగారు

డాక్టరు మూంజీగారిని నుడివెరి: లాలలజవత్రాయగా రు తమ కీచీకటిలో దారి గాన్నించుటలేదనియు రెస్పాన్సివు సహకారము దారిజూపెననియు జెప్పెరి. ప్రభుత్వసేవ వడికిరా దని ఆయన లాలలో నేకీభవించెను. ఏదైన ఒకపార్టీ మెజా రిటీలో నున్నపుడు దానికి నాయకుని నియమించుకొనవలెను. ఆయనయే మంత్రిలను నియమించును. ఆమంత్రిలను గవర్నరు డిస్మిసు చేయజాలడు. వారు ప్రభుత్వసేవకులుగ గాక తమ పార్టీ సేవకులుగ నుండురు. గయవద్ద లాలాజీ తమను పిచ్చపై త లెనని ఆయనకు తెలియును. రెండేండ్లయిన పివ నూడ లా లాజీ అట్లే భారకయుండెను. అంగ్లేయులు కారుభ్యాభావము లేనివారుగ నుండిరి. ఎంతత్యాగము జేసినను వారు కదలలేరి. 25 వేలమంది జెయిలుకు బోయిరి. క్రిమినులు లాసవరణ చట్టము ద్వ గా లేరు. తెంగాలుభిక్షనమును జూచి పాతము నేర్చుకొని రెస్పాన్సివు సహకారముద్వారా మోక్షము బడయును.

చర్చ ముగించుట-పండిత మోతీలాలు

ప్రత్యుత్తరము

సాయంత్రము 6 గంట లగుపరికి చర్చ ముగింపవలెనని యుపపాదించి యంగీకరింపబడెను.

పండిత మోతీలాలుగారు చర్చకంతకును ప్రత్యుత్తరమి వ్వుచు నిల్చి చెప్పెరి. మాళవ్యాగారు 1919 లో గావించినప్రసం గముల నద్దించెరి. కాని మాళవ్యాగారు రామాయణమునుండి యుద్ధాటించిన బాగుండెడిది. (నవ్వు)

1919 నుండియు అభిప్రాయములందుకు మారెనో గాంధీ అసహాయోద్యమము నేల యవలంబించెనో భారతదేశములో తెలియనివా రెవరు గలరు? మాళవ్యాగారు 1919 లో దాసు గారు చెప్పినమాటలనుద్ధాటించెరిగాని ఆయన చనిపావునపుడు చెప్పినమాటలను మరచిపోయిరి. ఫరీదుపూరు ఉపన్యాసమునం దు దాసుగారు పరిష్కారము గురునయెడల ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వము అసాధారణాధికారములతో నడుపుకొననిచ్చి ప్రజ లను పన్నులు చెల్లించవలసి ఫలహోనియవలెనని చెప్పెరి. ప్రభు త్వమువారుగూడ ఆఫరీదుపూరు ఉపన్యాసము జూచి సంతో షించెరి. కాసనోల్లంఘనమునకు నింకను నెక్కువ ఢిల్లీ రాజల యును. గాంధీనిర్మాకార్యక్రమ మనుష్టించినగాని అశిథిరా జాలద? ఆయనకు సమ్మత ముండెను. కాని స్వాతంత్ర్యమును బొందుటకు ఇదియే తుద కవలంబించవలసినదని చెప్పెరి. జయ క రు గా రు బాం బా యి లో నీ యు పన్యాసమును కాశ్యోత పత్రముగ భావించెను. మాళవ్యాగారు కాసనోల్లంఘన ప్రచారమునందు పాల్గొనక యొక్కడనో వైన నుండి చుట్టును జూచి 'నేను చెప్పలేదా' యందురు. స్వరాజ్య పక్షమువారు దంభులు బల్కిరిగాని చేసినపని యేమియులేదని మాళవ్యాగారు నిందించెరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు చేసినప్రతిస ప్రకారము ప్రతియత్నమును నడిపిరియు, మెజారిటీవచ్చిన సంపూర్ణయనవరత ప్రతిష్టంభన మవలంబించెదమని చెప్పితి మ నియు మోతీలాలు నుడివెను. బర్రెను పాడు ప్రభువే స్వరా జ్యపక్షము వారి కట్టుదిట్టములు గలదని వర్ణించెను. అట్టి యివాక్యము కాంగ్రెసుకు లొంగిపోవుచున్నది. స్వరాజ్యపక్షము వారు కాంగ్రెసు సభ్యులుగాని మాళవ్యాగారివలె బైటనుండి నాటకము జూచుచు లేరు. అంతట పండిత మోతీలాలుగారు పట్టుకొని అనెల్లి అధ్యక్షపదవిని సమర్థించుచు రాజైనను ఆయనను తొలగింపజాలవనియు, ఆయన నిర్ణయముల కంప రును బద్ధులై యుండవలెననియు, ఆయన రాసన్నాభును ప్రభు త్వమువారి రేమియు పని జరుపజాలరనియు జెప్పెరి. ఇకను తన స్థితినుకమిటి సభ్యత్వమునుగూర్చి చెప్పము అనెల్లియిండియును

సాండ్ హార్డు గావలెనని కోరిరినియు ప్రభుత్వమువారుమాగ్గము జూపుమనిరినియు, తామట్లే సాంధ్యర్థము మార్గము జూపుచుంటి మనియు, ఈవిధముగనే ప్రభుత్వమువారుసంస్కరణములకు దారి జూపుమని కోరునెడల వారల్లే సహకారముజే సెదరనియు జెప్పె రి. మోతీలాలుగారు మాళవ్యాగారిని చిత్తశుద్ధిలో నుండవలెనని విజ్ఞప్తి చేసి అనెల్లిలో పై నాన్యుట్టును త్రోసివేయవలెనని మాళ వ్యా గావించిన యభిప్రాయమునుండి యుద్ధరించుచు మాళవ్యా గారు సంస్కరణములను జూటకమనిరినియు, యిప్పుడాయన మరల నా సంస్కరణముల నే పనిజేయుమని కోరుచుండిరినియు జెప్పెరి. మాళవ్యాగారు దెప్పిన వికమత్వమునకు మోతీలాలుగా రొప్పుకొనిరి. కాని వెనుక కాసనోల్లంఘన మనుమాట లేకున్న యెడల వికమత్వముతో ప్రభుత్వము లొంగజాలదు. గాంధీ యాతీర్మానము సంగీకరించుననియు మాళవ్యాగారు 1919నుండి యు జరిగినదాని సంతకు వదలి అమృతసరు కార్య విధానము నవలంబింప గోరుచుండిరిని వివరించి మోతీలాలుగారు ప్రత్యు త్తర మిచ్చెరి.

పండిత మాళవ్యా ప్రత్యుత్తరము

అంతట పండితమాళవ్యాగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుట కుప వ్యాసచేడికనగ్గుకు వచ్చియిట్లు జెప్పెరి. "ఒకే తిరున మాట్లా డిననేను గుప్తగారును పండిత మోతీలాలుగారును యితరులను నేను జెప్పిన దాని కి రెండు మూడు విషయములలోన పా ర్శముల దెప్పెరి. (లేదు అవును అవును కాదు. కానియ్యండి అ నుకేకలు) నేను గుప్తగారు నేను దాసు చెప్పిన మాటలను త ప్పుజెప్పితినిని. నేనొకటి నూచింపగోరెదను. అమృతసరు తీ ర్మానమునకు రాజీకాజొకటి చేర్చబడెను. ఆ సమయమున ఆ యన సంపూర్ణబాధ్యతాయంత ప్రభుత్వముగావలెనని చెప్పెను. అవసరమైనపుడు సహకారమును, యింకొకప్పుడు అవసరమైన పుడు ప్రతిష్టంభనమును అవలంబించుట యవసరమని ఆయన చె ప్పెను. ఇదే ఆదర్శమును జేరుటకు అప్పుడు తిలకు యిట్లు చె ప్పెను. (ఈ సమయమున ప్రతినిధులు చాలమంది లేచి పాయిం టు ఆఫ్ ఆర్డరు అని అరచిరి.)

పండితమాళవ్యా—వినుటను నేర్చుకొనెడు. ఇప్పుడులే కున్న ను సత్వమును వినుడు. నేను 1919 ఉపన్యాసములనుండి యుద్ధరించు తిని. గాంధీ, దాసు, తిల కు గా ర లు మీ రు జే సిన ప ను ల ను మూలములే యెనమాట నిజము. ఇప్పుడు స్వరాజ్యపక్షమువారనసరించువిధానము 1919 లో ననుసరించినదేమని నేను నూ చింపలేదు. తరువాత గాంధీ అసహాయోద్యమమును దెచ్చెను. అది అవజయ అగాంచెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు రెస్పాన్సివు సహకారమునే ఆచరణలో బెట్టిరి. ఈవిషయములన్నియు విను టకు గాంధీ యిచటనుండి నామాటలను బలపరచిన బాగుండె డిది. ఆయన యొక్కడనే యున్నయెడల మోతీలాలుతీర్మాన మును బలపరచియుండనివారే.

మోతీలాలునెప్రూగారు మాళవ్యాగారిస్టేటుమెంటును స్వవిషయమును దెల్పుకొనుటకుగాక ఆయనవాదములను చర్చిం చెననియు అది అన్యాయమనియు జెప్పెరి. గాంధీఉండేయేమి నిర్ణయించునోయనిగాక తీర్మానముయొక్క మంచిచెడ్డలనుబట్టి సభ నిర్ణయించునని చెప్పెను.

సవరణలన్నియు ఓడిపోవుట

మజీదుభక్తుగారు కాసనోల్లంఘనమునుగూర్చి తెచ్చినసవ రణ నుపసంహరించుకొనిరి. ఎన్నుకొనబడిన ఉద్యోగముల సం గీకరించువిషయమై శ్రీ కృష్ణడుల్లాగారి సవరణరూడ ఈవిష యమై అభిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము ఆలోచించునని హామీ నిచ్చినపివస నుపసంహరించుకొనబడెను.

దేశము కాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధముగలేదన గోవిందా నందదాసుగారి సవరణ ఓడిపోయెను.

పండిత మాళవ్యాగారిసవ రణయు నోడిపోయెను.

పండిత మోతీలాలు తీర్మాన మంతట సంగీక రింపబడుట.

సభలో హర్షస్వనులు చెలరేగెను.

ఇతర తీర్మానములు

ఇకను మిగిలిన తీర్మానములు అగృహురాలే యుపపా దింపగా సంగీకరింపబడెను. మొదట కాంగ్రెసు, అభిలభారత కాంగ్రెసు సభుకు, వర్కింగు కమిటీ సభలలో హిం దూస్థానీలోనే కార్యక్రమము నడుపవలెనని కలదు. హిందూ స్థానీలో మాట్లాడజాలవన్న యెడల ఇంగ్లీషుగాని మరేరాష్ట్ర భాషగాని యుపయోగింపవచ్చును. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యక్రమమురాష్ట్రభాషలో నడుపవచ్చును. హిం దూస్థానీగూడ నుపయోగింపవచ్చును.

రెండవ తీర్మానములందు విదేశమువందలి భారతీయుల జేమమును మనితయను క్రిటి షు సామ్రాజ్యమునందును విదేశ

ములందును వారి స్థితినిగూర్చి ప్రచారము జేయవలెననియు ను న్నకేముతో కాంగ్రెసుక్రింద విదేశాంగ శాఖను స్థాపించుట కంగీకరింపబడెను.

జెనరలు సెక్రటరీలు జనపరిలాలలు నెహ్రూ, బహులా, ఘోష్ట్యరాష్ట్రీగారు చేసినవేషము కాంగ్రెసు కృతజ్ఞతాభివందనముల చెప్పెను.

క్రొత్త కార్యదర్శులు

వారిస్థానే 1926 సం॥నువ డాక్టరు యం. పి. అస్వానీ, పి. రంగస్వామిఅయ్యంగారు, పండిత కె. పంతులంగారులు కార్యదర్శులుగా నెన్నుకొనబడిరి. వేమకటి కార్యదర్శులును అడిటర్లును మరల నియమింపబడిరి.

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘనివేదికమును లెక్కలును సమర్పింపబడెను.

ఆసాము ఆహ్వాన మంగీకరించుట

వచ్చేసంవత్సరము కాంగ్రెసు ఆసాములో జరుపుట కంగీకరింపబడెను.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని వందనములు

ఆహ్వానసంఘ పక్షమున డాక్టరు మురారీలాలగారు ప్రతినిధులకు వందనము లర్పించుచు వారిచట కాంగ్రెసుపని జేయుచున్నవారికి బలము నొసంగి రాజకీయకార్యమున పనిచేయుటకు తోడ్పడినచెప్పిరి. ప్రవర్తనము జయప్రదముగ నిర్వహించుటకు తోడ్పడినవారికిని ఆహ్వానసంఘమునకు విరాళముల నిచ్చినవారికిని వందనము లర్పింపబడెను. వలంటీరులకు వందనములను ప్రత్యేకముగ చెప్పిరి.

గతేత శంకర విద్యార్థిగారు బలపరచుచు వారికి మధ్య కష్టములు రావలెనయెడల నింకను బాగా పని జరిగియుండెడి దనియు, కాకాశి కైలు దోపిడికేసువలన యుఖ్యమంత్రికాంగ్రెసు ప్రచారముల పోయినయు చెప్పిరి.

యస్. శ్రీనివాసయ్యగారి ప్రత్యుత్తరము

ప్రతినిధుల పక్షమున యస్. శ్రీనివాసయ్యగారువందనము లర్పించిరి. కాంగ్రెసులో వివిధపక్షముల సంఖ్యయు చేతురిలా లాలజపత్రాయిత సలు తీర్మానమును బలపరచుటకై కాంగ్రెసు జయప్రదముగ జరిగెను. కాని ముఖ్యులగు సహాధ్యాయులను విడిచివేయుటకు నిశ్చయించుటలో సంతృప్తికొంత భంగము గల్గెను. కాని వారు మరల నీవిషయమై ఆలోచించెదరని నమ్ముచున్నానని చెప్పిరి.

అధ్యక్షురాలి సందేశము

సరోజినీదేవి భవముగించుచు నిట్లుచెప్పెను: "ఈముడు రోజులలోను మీరు స్వాతంత్ర్యము, తేనున్న మరణము అనుపట్టుతోనుండిరి. మీరు జేసిన ప్రతిపక్షకట్టుబడి యుండవలెన పాపముజేసినవారగుదురు. నేను పతాకధారిని మాత్రమే. మీరు ఒకశ్రుతి బలమంతయు నిచ్చిచేబట్టించిన స్వాతంత్ర్యపతాకమును నేనువహించెదను నేను దానిని క్రిందబడకేయననిమాత్రము గట్టిగ జెప్పగలను. (హర్షము) సర్వేనా స్ఫులింగోభవంతి"

కాంగ్రెసునాయకులకుస్వాగతము

కాన్పూరు మ్యునిసిపాలిటీ సన్మానపత్రము లర్పించుట

(అ. ప్రె. స్పెషలు సర్వీసు)

కాన్పూరు తిలకనగర్ డిశం 28:— కాన్పూరు మ్యునిసిపాలిటీ నేడు సరోజినీదేవికిని, మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదుగారికిని, యక. సి. కేల్కారుగారికిని, జే. యం. నేనుగుప్తగారికిని, స్వామి శ్రధానందమును, సన్యాసపత్రముల సర్పించెను. గాంధీ వహత్యవగుడ నర్పింపవలె ననుకొని గాని వారు రాజకీయపోయిరి. సన్యాసపత్రము లర్పించిన పురమండీరమంతయు జనముతో క్రిక్కిరిసిపోయెను.

సరోజినీదేవి కాంగ్రెసుపక్షమున ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులకు తమవై విశ్వాసముంచినందులకు కృతజ్ఞతను చెప్పెను.

కేల్కారుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చు ప్రభుత్వపు టిఫిదారులకు గాఢ యితరలప సన్మానపత్రము లర్పించు నాచారమును పూనా మ్యునిసిపాలిటీ ముందు ప్రారంభించెనని చెప్పిరి. నేనుగుప్తగారు లోకలుబోధులకు నామిషమపద్ధతి నాపితేయవలెననియు, ఇతరదేశములలో నెక్కడను యాపద్ధతి లేదనియు చెప్పిరి.

ఇతరులుగూడ తగురీతిని ప్రత్యుత్తరము లిచ్చిరి.

స్వరాజ్యపక్షకార్యవిధానమువై నసంతృప్తి

జయకరు, కేల్కారు, మూంజీ గారలు శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామానిచ్చుట

(ప్రీ ప్రెస్ పార్) (ప్రీ ప్రెస్ పార్)

కాన్పూరు తిలక నగర్, డిశం 28:— బొంబాయి శాసనసభయందు స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడగు యం. అర్. జయకరుగారును, అసెంబ్లీలో స్వరాజ్యపక్షమున కుపనాయకుడుగ నున్న యక. సి. కేల్కారుగారును, మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభయందు స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడగు డాక్టరు బి. యస్. మూంజీగారును తమతమ శాసనసభలందు సభ్యత్వమునకు, రాజీనామాలు నిచ్చుచు నీక్రిందివిధముగ ప్రకటించిరి.

"కాన్పూరులో 25 వ తేదీ స్వరాజ్యపక్ష సాధారణసభయందు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యు లేవిధానము ననుసరింపవలెనో నిర్ణయించుచు గావించినతీర్మానమును మే మంగీకరింపజాలము. అందుకు కారణములను యాప్రేటుమెంటులో దెల్పబనిలేదు. మేము వేరేకొన్నియభిప్రాయముల గల్గియున్నపుడు యాతీర్మానమునంగీకరించుటవలన వానికనుమూలముగ ప్రవర్తించజాలము. అందుచేత నీతీర్మానమునకు ప్రతిపక్షముగ ప్రచారము జేయ నుద్దేశించితిమి. ఆవిధానము రెస్పాండింపు సహకారమార్గమున నుండును. అందులకు స్వతంత్రముగ చందరించుటకు మేము జేయుపనులకు మంచిపునాది యేర్పరచుకొనుటకై స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులుగ పోటీజేసి శాసనసభలందు సభ్యత్వమును బొందిన వానికి రాజీనామా నిచ్చుచున్నాము. మేము దలచెట్టిస్వరాజ్యవిధానమున కటులేజేయుట అవసరము గాకపోయినను, మేము యేఅవస్థలలో లేకుండ స్వతంత్రముగ నుండగోరెదము. మమ్ముల నెన్నుకొనినవారు మేముజేయుపనులనుజూచి విచిత్రముగదలంపవచ్చును. కాని యాసందర్భమున మేము శాసనసభలందున్నంత కాలమును మమ్ముల నెన్నుకొనినవారు బలపరచుచు మాయందు విశ్వాసము గల్గియున్నందులకు కృతజ్ఞతను చెప్పుచున్నాము.

అఖిలభారత స్థానికసంఘ మహాసభ

బి. యక. సాస్నాలుగారి అధ్యక్షతను సమావేశమగుట

తీర్మానములు

(అ. ప్రె. స్పెషలు సర్వీసు)

కాన్పూరు తిలకనగర్ డిశం 28:— అఖిలభారత స్థానికసంఘ మహాసభ కాంగ్రెసు కాంపులోనే 27, 28 తేదీలందు మిడ్నపూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులగు బి. యక. సాస్నాలుగారి అధ్యక్షతను సమావేశమయ్యెను. చాల రాష్ట్రములనుండి అధికారులును ప్రతినిధులు వచ్చిరి. అం దీక్రింది తీర్మానములు గావించబడెను.

తీర్మానములు

(1) ఒకకేంద్రసంఘ ముండవలెను. అందు రాష్ట్రమున కిద్దరుచోపున సభ్యులుండవలెను. అవసరమైన యింకను కొందరుసభ్యులను జేర్చుకొనవచ్చును. (2) 1926 సం॥ మునకు బి. యక. సాస్నాలుగారు రధ్యక్షులుగను, డాక్టరు యక. యస్. పరంజిపై గారు కార్యదర్శి, రోకాధికారిగ నుండును. (3) వర్గీకరణ కమిటీలో జి. ఆర్. వెంకటేశ అయ్యరు (మద్రాసు) అగ్ని చాదరి (బెంగాలు) జి. బి. చాదరి (బీరారు) జి. వి. పంతు (సం. రాష్ట్రములు) యస్. యస్. నాయకు (బొంబాయి) కే. ఆర్. ఖండిరు (మధ్య రాష్ట్రములు) రామరావుదేశికుభి (కాశీ) గారలు సభ్యులుగ నుండురు. (4) వీరలు జేయవలసిన కార్యము లేవనగా 1 రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనా చట్టములకు విచారింపి యేయే సందర్భముల సభివృద్ధి ముఖ్యముగ ప్రాథమికవిద్యవిషయమై అవసరమైన అచరణీయమైన తెలుపవలయును. 2. అందలిధర్మములు భారత దేశమున కంతకును నెంతవరకు వర్తింపజేయవచ్చును. (5) ప్రకటన ప్రచార మార్గముని గనుగొనుట 4 కమిటీ ఆధీకృతిని నిశ్చయించుట. 5 సభ్యులను సం॥ ము చందా 1 రూపాయ చొ॥ నిర్ణయింపబడినది. అప్పుడే చందాలు వసూలుజేయబడి నుంచి పారంభమే జేయబడెను.

అఖిలభారత నిమ్న జాత్యుద్ధరణ మహాసభ

స్వామి శ్రధానంద అధ్యక్షతను సమావేశమగుట

నాయకుల ఉపన్యాసములు

(అసాసియేటెడు స్పెషలు సర్వీసు)

అఖిలభారత నిమ్న జాత్యుద్ధరణ మహాసభ ప్రథమసమావేశము ఆర్యసమాజమందిరమున స్వామి శ్రధానంద అధ్యక్షతను సమావేశమయ్యెను. స్వామి శ్రధానంద స్థానముందు హర్షముల జెలరేగ లేచితిమయుపన్యాసమును హిందీలో జెప్పిరి. అందు వారు యీ అస్పృశ్యత సమస్యనంతయు పూర్తిగ దర్శించిరి. అంతట నెక్కిరాంకర్ష, డాక్టరు మూంజీ, లాలా లజపత్రాయీగారుల అస్పృశ్యతను తొలగింపవలసిన యవసరముగూర్చి మాట్లాడిరి.

డాక్టరు మూంజీగారు మాట్లాడుచు యిత్తును హిందువులను పాలించుచున్నది. ఒక్క బ్రిటిషు వారేగాక మహమ్మదీయులు కూడ పాలించుచుండినయు, వారు రోజువారోజు తమరాజకీయప్రాముఖ్యమును యెక్కునజేసికొనుచుండినయు జెప్పి సాధ్యమైనంతవరకు అస్పృశ్యతను తొలగించి హిందూసంఘమును బలపరచవలసినదిగ కోరిరి. హిందువు తమ హిందుత్వమును నిలుపుకొనజాలకున్నయెడల స్వరాజ్యమువచ్చి ప్రయోజనములేవని చెప్పిరి.

లాలాజీ యువన్యసిండు అస్పృశ్యతను తొలగించుట ధర్మమనియు, హిందూజాతికిని, దేశమునకును అవసరమనియు చెప్పిరి. అస్పృశ్యతను తొలగింపకున్నయెడల హిందువులు ధర్మమును బలమును నిలుపజెట్టిజాలరనియు, దేశము స్వరాజ్యమును బడయజాలదనియు జెప్పిరి. హిందువులైన తోటి హిందువును, భాత్యవిశ్వాసముతో ప్రేమించుటను నేర్చుకొనవలెనని ఆయనజెప్పెను.

మరల సస్పృశ్యత మహాసభ నిన్న సమావేశమై అస్పృశ్యతానివారణగూర్చి యనేక తీర్మానముల గావించి ముగించెను. అందొకటి సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు మ్యునిసిపలు, డిస్ట్రిక్టుబోర్డులలో నిమ్న జాతిసభ్యులను నియమింప నిశ్చయించినందులకు సానుభూతిచెప్పెను. హిందువులు అస్పృశ్యులను తమయిండ్లలో పనివారులుగ నాయుకొనియు, మ్యునిసిపలు, జిల్లాబోర్డులలో సభ్యులుగ నెన్నుకొనియు తోడ్పడవలెనని యితర తీర్మానములు గోరెను. తుదకు సభముగించుచు స్వామి శి చాల ఉద్వేగకరముగ నుపన్యాసము గావించెను.

గంధర్వ మహావిద్యాలయ గాయక మహాసభ.

స్వరపద్ధతినిగూర్చి చర్చించుట

(అ. ప్రె. స్పెషలు సర్వీసు.)

కాన్పూరు తిలకనగర్ డిశం 28— గంధర్వ మహావిద్యాలయ గాయక మహాసభ ప్రాశంపర్ కళాగ్రుగారి అధ్యక్షతను రెండవసారి సమావేశమయ్యెను. అప్పుడు గంధర్వమహావిద్యాలయస్వరపద్ధతినిగూర్చి ముఖ్యముగ చర్చింపబడెను. దానిపై ఉపన్యాసములను వ్యాసములును గావించబడెను. ప్రస్తుతము భారతదేశమున స్వర పద్ధతి యందు గల లోపాలలోపములు వివరింపబడెను. భత్ ఖాండిస్వరపద్ధతియందలి గొప్పలోపములు వివరింపబడెను. ప్రాశంపరులు భేర్, బాదాస్, బాబూరావు, గోవిందరావుగారలు చర్చయందు పాల్గొనిరి.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

శోవుంటురోడ్డు, మద్రాసు. 29-12-25 మంగళవారమునండి 1-1-26 శుక్రవారమునకు క్రొత్తసంవత్సరమునకు ప్రత్యేకముగా "అన్ని సూతనతమాషాలు" ప్రదర్శించబడును. అనందమును, సుఖమును గలిగించును.

దేశారాధకకష్టనివారణ సభ

గోవిందానందుని అధ్యక్షతనాసనము

శాసనోల్లంఘనమే స్వరాజ్యమునకు మార్గము

కాంగ్రెసుపై నేరము లేదు

కాన్పూరు తిలకనగరము, డిసెంబరు 28:—రాజకీయముగా దేశముకొరకు పాలుబడి జెయిల్లకు బోయి కష్టముల బొందుచున్న వారందరును నేడు సమావేశమై మహాసభను గావించిరి. ఎప్పుడో ఒకప్పుడైన జెయిలుకు బోయినవా రెందరో సభకు వచ్చియుండిరి. అచ్చటచ్చట కమ్యూనిస్టులుకూడ కూర్చుండియుండిరి.

స్వాతంత్ర్యోపన్యాసము

సమావేశమైనవారికి స్వాగతముచ్చుచు హిందూదేశమున కెప్పటికైన స్వరాజ్యము కావలెనాయనియు, దౌర్జన్యరాహిత్యపద్ధతినీ గాంధీగారు స్థాపింపగలరాయనియు స్వామికుమారానందగారు తమ సందేశములను చెప్పిరి. కష్టముల నందుచున్న హిందూదేశమునకు తగిన యుద్ధమముగాక ఆధ్యాత్మికోద్ధమముగానున్నది. కావున సహాయ నిరాకరణోద్ధమమును అపజయము గావించినది. సహాయ నిరాకరణోద్ధమమునుండియే దానినాంతకులు (స్వరాజ్యవాదులు) దృఢించిరి. అందువల్లనే కాంగ్రెసు కొద్దిలో నాశనమగుటకు సిద్ధమగుచున్నది. 1920 లో ప్రభుత్వమువారికి బంపిన సవాలు ఇప్పుడేదీ? కాకోర్కె లుదోపిడి నాశనముగాకొని సంయుక్త రాష్ట్రములలో ప్రభుత్వమువారు ఆర్డినెన్సును పెట్టెనన్నవదంతి నిజమయ్యేనేమి మన కష్టములన్నియు వృధాగా పోవలసినదేకదా? స్వాతంత్ర్య సమరమున కై పోరాడుచున్న వారి కష్టములను తగ్గింపవలెనన్న రాజకీయముగా కష్టముల బొందుచున్న వారందరును ఒక్కటిగావలెను.

అధ్యక్షతనాసనము

సభాధ్యక్షులగు స్వామి గోవిందానందగారు మొట్టమొదటిలో సభనుగరించిన అపహేల నిట్లుతోలగించిరి:—ఈసభ బందిపోటు గాండ్రు విప్లవకారులది కాదు. ఈసభ హిందూదేశస్వాతంత్ర్యముకొరకై తమరక్తమునైనను ధారపోయుటకు సిద్ధముగా నున్నవారిది. 1921 సంవత్సరపు కార్యక్రమమును నిలిపివేయుట జాతి కగౌరవముగా నున్నది. దానిని తిరిగి ప్రారంభింపవలెను. ముందు స్వాతంత్ర్యము పిమ్మట సంఘభావ మనునది మన ఆచర్యవాక్యముగా నుండవలెను. హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనమని పృథాక్రమ పడుటవల్లనే యన్నిసిలుగుల పాలు కావలసినవైనది.

ఒక్కటేమార్గము

స్వరాజ్యమార్గము కారాగృహముల గుండా నున్నది. రాజకీయములు రాజకీయవేత్తలు మనకిప్పుడవసరము. దేశభక్తి దేశభక్తులు కావలెను. స్వరాజ్య సంపాదనకు శాసనోల్లంఘన (సత్యాగ్రహము) మొక్కటియే మార్గము. బాంబులు రాట్నములు కొన్నిలుచర్యలు గావు.

ఈసభ హిందూదేశవిమక్తిసభ. కారాగృహముల గుండాను ఉరికొయ్యల మధ్యనుండియు స్వాతంత్ర్యమార్గము పోవుచున్నదని మానవ్యము.

కాంగ్రెసుయొక్క నేరము

మనమందరమును కష్టముల ననుభవించుచు ప్రభుత్వము వారిచే లెక్కలేని యశుముల బెట్టుబడి మన పక్షమువారిచేతను జాతిదేశము విడువబడిన సమయములను జ్ఞప్తియందుకొనుచు. వారి ఆత్మగౌరవముకొరకు స్వాతంత్ర్యము కొరకేగదా మనమున్న యిశుములబడితిమి. అట్టిచునను రాజకీయ అస్పృశ్యులముగా చూడబడితిమి.

ఆకష్టములన్నియు అతిసహనముతో గడపితిమి. 1917 సంవత్సరములో రాజకీయ వైద్యులను విడుదల చేయవలెనని కాంగ్రెసులో నొక తీర్మాన ముపపాదించబడెను. అప్పటినుండియు దేశముకొరకు కష్టముల పాలగుచున్న వారున్నారగదాయని కొందరైనను గుర్తించిరి. అయినను వారిసందర్శిని జాతియొక్క నిర్మాకర్తలుగానే భావించిరి. ఇంకను వారు జాతి యువవాలు బాసువంటి ఘోరములలోనే స్వాతంత్ర్యము కలదు నమృతముతో దేశసేవను సల్పుచుండిరి.

ఈసభ్యులువైపునకు గాంధీబలవంతముగా దృష్టిని మరల్చెను. కాని అనుహాత్ముడు తన యుద్ధమమును క్రిందటి బెల్లాము కాంగ్రెసులో వదులకొనెను. రాజకీయముగా కష్టముల పాలై

జెయిల్లలో బడుచున్నవారికిని వారికుటుంబములకును సహాయము చేయవలెనను తీర్మానము నిరాకరింపబడెను. ఈవిషయము బాన్స్ లోలో సంభవించినదానికంటె గొప్పది. బెంగాలు ఆర్డినెన్సుకంటె కఠినతరమైనది. కాంగ్రెసువా రెప్పటికిని గుర్తింపజాలనట్టి యీ దేశారాధకుల సేవలవల్లనే బ్రిటిషువా రొసంగిన కొద్దిమార్పులైనను కలిగినవి. అట్టి కష్టములపాలై వారు సంపాదించిన ఫలముల ననుభవించి మొదలక యూరకుండుట కేవల మన్యాయము. స్వాతంత్ర్యము. ఇదియు కార్యముల న్యాయమైన హక్కులను పెట్టబడిపోరులు సరిగా గుర్తింపనట్లుగా నున్నది.

ఇంకను కాంగ్రెసువారిని గుర్తింపనట్లుయెడల వారందరును ఒక్కటిగా చేరవలసియుండును. త్యాగముయొక్క పవిత్రతను ముందు గుర్తించినయెడల దానిఫలములను పిమ్మట ననుభవించవచ్చును. బెంగాలు ఆర్డినెన్సు కాకోర్కె లుదోపిడికేసులనుగూర్చి యూరకండదని చెప్పట నిష్ప్రయోజనము. మీరును మృదు న నా శ న ము జే యు ట కు బూనుకొన్నచో మేమును మిమ్మును నాశనము చేసెదమని ప్రభుత్వమువారు చెప్పచున్నారు. కావున దేశభక్తులు కష్టములపాలై అంతరించి పోకుండ యీసభవారు చూడవలెను. ఇటువంటి ఘోరములను రికార్డుజేసి యుండుటకు ప్రతిరాష్ట్రముందు మనదొక సంఘముండవలెను. ఇప్పుడు సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు కాకోర్కె లుదోపిడి కేసులో కొంతమంది

యన్. సి. కేల్కారుగారు

నేడు కాన్పూరు లో జరిగెడి హిందూమహాసభ కధ్యక్షులు

ని విడుదల చేయవలసి వచ్చినది గావున ప్రతిగ్రామముందును పల్లెయందును విప్లవసంఘము లున వనియు హంతకులు దోపిడిగాండ్రు అంగ్లేయశ్రీలను బెడరించుచున్నారనియు గోలపెట్టి "హిందూదేశభక్తుల ప్రాణముతో పూడ్చిపెట్టుటకై నిన్నును కోరెదరు. శాసనసభలగుండాను రాట్నముల జ్వారా నీజాతికి ముక్తిలేదు. తమకు గావలసిన స్వాతంత్ర్యము కొరకై యిశుముల ననుభవించుటకు భారతీయులు సిగ్గుపడవలెను. ఈదేశముకొరకు పోరాడినటువంటి అంగ్లేయులు మనము మాడ అంతత్యాగము లొనర్చినగాని కొంచెమైన లొంగరు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్య మను సంకుచితోద్దేశ్యమును క్రిటిషువారు వదులకొన్నట్లయిన భారతీయులు సామ్రాజ్యముతో సంతోషముగానే యుండురు.

విదేశములలో భారతీయ నిర్బంధితులు

విదేశములలో రాజకీయముగా కష్టముల పాలగుచున్న భారతీయులను గూర్చి అధ్యక్షు డిట్లు చెప్పెను:— కొందరికి తమదేశమునకు తిరిగి వచ్చుటకు ప్యాస్ పోర్టుల నిచ్చుటలేదు. కొందరి ఆస్తులు జప్తుచేయబడినవి. వారిమీద నాధారపడి యున్నవారు తిండిలేక మారుచున్నారు. మనకు స్వాతంత్ర్యము లేనిది వీరిసందరును హిందూదేశమునకు గొనితెచ్చుట దుర్లభము. కాని యీలోగా వారిలో సంబంధములే లేరవలెను. మంచిది. హైంపన జాతీయోద్ధమ రాయబారులు విదేశములలో కొందరుండవలెను. కావున వారిపరిస్థితులు మనకు చెల్లుదు మన పద్ధతులలో మార్పులు కలిగించుటకును వారిని మనదగ్గరగా నుంచుటకును విదేశాంగకార్యాలయ మొకటి యుండవలెను. భారతీయుల స్వాతంత్ర్యసమరమును గూర్చి చెబుపుపత్రికయొకటి యుండవలెను. (అ. ప్లె. స)

అఖిలభారత క్రైస్తవ మహాసభ

వెంటనే స్వరాజ్యసంపాదనను గోరును లిబరులు స్వరాజ్యపక్షమువారితో నేకీభవించుట.

కలకత్తా డిసెం 28:—అఖిలభారత భారతక్రైస్తవ మహాసభయొక్క 12 సమావేశము నేడు జరిగెను. ప్రతినిధులకు స్వాగత మిచ్చుచు యన్. సి. ముఖర్జీ గారు తమనొక్కవిషయము బాధించుచున్న దనియు రాజ్యాంగసంస్కరములను గూర్చి తమ యభిప్రాయమేమో స్పష్టముగా జెప్పి స్వరాజ్యమును శీఘ్రముగా సంపాదించుటకు తా నేపద్ధతి అవలంబింప దలచుకొన్నదో తెలియజేయవలసి యున్నదని చెప్పిరి. స్వరాజ్యమే అందరికిని గమ్యస్థానము. అందులో నందరును ఏకీభవించుచున్నారు. స్వరాజ్యపక్షమువారి వైఖరి నిరంతరము ఊసులాడుచుండుట విమర్శనీయము. స్వరాజ్యసంపాదనాతురతలో వా కేమియు దోచక వారొకచోటనుండి మరియొకచోటికి బోవుచు విధానమును మార్చుకొనుచున్నారు. స్వరాజ్యవాదులు సామాన్య జనులదృష్టి నాకరించినమాట నిజమేకాని వారు చేసినదేమియు లేదు. లాఆర్డరులను నిలుపుట ప్రభుత్వమువారివిధియేగాని, పాపము వారియందు (పజలకుగల నమ్మకమును చెడగొట్టుకొనుచున్నారు.

తుదకు ముగింపుచు స్వరాజ్యసంపాదన క్రైస్తవులకును గమ్యస్థాన మనియు హైందవసామ్రాజ్యమునందు తాముగూడ పాదులని వా రెంచుకొనుచున్నారనియు శ్రీమత్స్వరాజ్య సంపాదనయే వారికిని ఆదర్శ మనియు ఆ విషయమున లిబరలు స్వరాజ్యపక్షములవారితో వా రేకీభవించుతురనియు వారు చెప్పిరి. (అ. ప్లె.)

అఖిలభారత సత్యసోధక మహాసభ

అమ్రోట్టి, డిసెం 28:—కె. జి. బాగ్దీగారి అధ్యక్షత క్రింద నేటి యదయమున నిచ్చట అఖిలభారత సత్యసోధక మహాసభ సమావేశమయ్యెను. సన్యాససంఘాధ్యక్షుడు వేదశాస్త్ర సంపన్న ఆనందస్వామిగారు ప్రతినిధులకు స్వాగతముచ్చుచు హిందూసంఘమును పునరుద్ధరించి జన్మభేదములను మాపుటయే తమ యుద్ధమముయొక్క ముఖ్యోద్దేశమని చెప్పి సభవారు చేయుచున్నపని మరికొంత విశాలము కావలెనని కోరిరి. తమ అధ్యక్షతనాసనములో దేశము లో ప్రజారాజ్యమును స్థాపించుట కవసరమగు సాంఘికమార్పులను తెచ్చుటకు అటువంటి యుద్ధమములే ఆధారములని బాగ్దీగారు చెప్పిరి. (అ. ప్లె.)

బొంబాయి వాణిజ్య లేఖ

(మ. శ్రీరామశాస్త్రిగారు ఎం. ఐ. పి. యస్)

ఆర్థిక కష్టత డిసెంబరు 28:— ఇంఫీరియల్ బ్యాంకురేటు (డిసెంబరు 31 వ తేదీ నుండి) 80/0 బ్యాంకు ఆఫ్ ఇంగ్లండు రేటు (,) 80/క్రైష్టమన్ పండగలు వచ్చుటచే ఇంఫీరియల్ బ్యాంకు వారు వారి స్టేటుమెంటు నీయలేదు. సోమవారమువరకు వెలువడదు. ప్రస్తుతము మార్కెటు కదలిక లేక యు పెడిగాని వచ్చెడి వారములో డబ్బు కొంతవరకు నిక్కచ్చిగనుండవచ్చును. పండుగుల కొరకై చాలమంది డబ్బు బ్యాంకులనుండి తీసివేసిరి. కాని వచ్చెడి వారములో మాడ హెచ్చు ఒత్తియుండకూడదు. డిసెంబరు 15 వ తేదీ వరకు కరెన్సీ ఆఫీసునుండి మరియొక కోటిరూపాయల నోట్లు యాయబడెను. అక్టోబరు నెలనుండి ఇంతవరకు 7 కోట్లు రూపాయలు కరెన్సీలో పెట్టబడెను.

ప్రతి మార్కెటులో అంత కదలికలేదు. జపాను, యూరప్ యను వర్తకులు అంతపెచ్చుగా కొనుటలేదు. ఓమ్రామాది జిల్లాలలో అనగా నాగపూరు, అమరావతి, పిగాముజిల్లాలలో అకాలపు వర్షములు కురియుటచే ప్రతి అంత బాగుగ లేకపోవుటయే గాక రావలసినంత ప్రత్తి రాదని తోచుచున్నది. ఈ నెల 19 వ తేదీ వరకు బొంబాయిలోనికొచ్చిన ప్రత్తి తేలులు 17,244. ఇందు మధ్యపరగజాలనుండి సుమారు 3 వెంతులు వచ్చెను.

ధాన్యము 126,183 బేలులు వేరుశనగ 21,092 ,, డిసెంబరు 19 వ తేదీ వరకు ఇంగ్లండునుండి యితరదేశములకు పంపిన బంగారము 11.59 పానులు. ఇండియాకు మార్తము 48,000 పానులు పంపబడెను.

కాన్పూరు కాంగ్రెసు మహాసభ

కాన్పూరు కాంగ్రెసుసభాసమావేశము నిన్న టిత్తో ముగిసెను. రాజకీయ కార్యక్రమముగూర్చి పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము తుద కంగీకరింపబడెను. పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారి సహకార తీర్మాన మోడిపోయెను. కాంగ్రెసుమహాసభవారంగీకరించిన తీర్మానము చాల ముఖ్యమయినది. ప్రస్తుతకర్తవ్యము నది స్పష్టముగ తేటపరచినది. ఇకనుండియు కాంగ్రెసుసభయే రాజకీయకార్యక్రమమును నిర్వహించును. కాంగ్రెసు వ్యవహారములను నెరవేర్చుటకు కాంగ్రెసుసభను వెచ్చింపబడును. కాంగ్రెసు యంత్రము నిందునిమిత్త ముపయోగింపవలెను. ఇట్టిమార్పు గలుగకతప్పదు. ఏలనన, కాంగ్రెసు బహిష్కారమును వదలుకొని స్వరాజ్యపక్షమునకు కాంగ్రెసునందగ్రస్థానమిచ్చినవిమృత్యు, నింకను కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును కాంగ్రెసు నిర్వహింపకుండుట ఆత్మహత్యయగును. కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ ఖీనించును. కాంగ్రెసుసభయే శాసనసభా వ్యవహారములను నడుపవలెనని ఆంధ్రరాష్ట్రమేమి, మరెక్కొన్ని రాష్ట్రము లేమి అభిప్రాయపడినవి. పాట్నా తీర్మానమునకు పిమ్మట కాన్పూరు తీర్మానము రాకతప్పదు. అందుకు విచారించబనిలేదు. కాంగ్రెసు యాజమాన్యముక్రింద కాంగ్రెసు కార్యక్రమము జరుగునెడల, ఎక్కుడు సౌష్ఠవముగ జరుగునని తలంపవచ్చును. ఎవరియిచ్చ వచ్చినటుల వారు మెలగుటకు వీలుండదు.

రాజకీయ కార్యక్రమ మొకవంక జరుగుచున్నను, నూలువడుకుపనులు కొనసాగుట కభ్యంతరముండదు. అఖిలభారత తంత్రకారకసంఘము ప్రత్యేకముగ పనిజేయుటచే, కద్దరు నిర్మాణమును తన్మూలమున నిర్మాణకార్యక్రమము గ్రామ పునర్నిర్మాణము మున్నగు కార్యములు కొనసాగుట కవకాశము గలదు. రాజకీయకార్యక్రమమును కొందరును, నిర్మాణ కార్యక్రమమును మరి కొందరును నెరవేర్చగలరు. కద్దరునిర్మాణమునకు ప్రోత్సాహ మొనగుటకుగాను ప్రత్యామ్నాయపు చందా యంగీకరింపబడెను. పాట్నాయందు నిర్ణయింపబడిన రెండువేల గజముల నూలుగాని, పావలారొక్కమును గాని కాంగ్రెసు సభ్యులు గాగోరువారు చెల్లింపవలెను. కద్దరునిర్మాణమునందేమాత్ర మభిమానమున్నను నూలుచందాను తప్పక చెల్లించి గాంధీమహాత్ముని సంకల్పమునకు తోడ్పడుట శ్రేయస్కరము. కాంగ్రెసుసభ లన్నిటియందును సభ్యులు కద్దరును విధిగ ధరింపవలయు నని నిశ్చయింపబడినది.

ఇందుకు సయితము అభ్యంతరము జెప్పినవారు గలరు. కాని, సభ్యు లీనియమమునకన్న ముందు జని స్నేహితులయందు ఖద్దరును ధరించి, ప్రజలకు మార్గదర్శకులు గాగోరెదము. విదేశీవాలకులు పంపించెడి నియమములకు సంతోషపూర్వకముగ లొంగిడివారు, కాంగ్రెసు సభవారు గావించిన కట్టుదిట్టముల నేవగించుట విచిత్రముగ నుండును. కాంగ్రెసులో బ్రవేశించువారును, తదితరులును గూడ నిర్వహించగల కార్యక్రమము పండిత నెహ్రూగారు తీర్మానమునందు పొందుపరుపబడి యున్నది.

ప్రస్తుత సమయమున శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకు వీలులేదని కాంగ్రెసుసభ గ్రహించినను అందుకే దేశమును సంసిద్ధపరుప వలయు ననియు, దానిని చరమప్రతిక్రియగ చేపట్టవలయు ననియు, కాన్పూరు తీర్మానము గోరుచున్నది. తదర్థమై ఆత్మవిశ్వాసమును ఆత్మగౌరవమును పెంపొందించెడి నిర్మాణకార్యక్రమమును కొనసాగింపవలయు నని హెచ్చరించుచున్నది. రాటము, అస్పృశ్యతానివారణము మద్యపానసేవ, నిమ్నజాత్యుద్ధరణము. అంతఃసఖ్యప్రవర్ధనము, గ్రామనిర్మాణము, స్థానికసంఘాక్రమణము, కార్మికోద్ధరణము మున్నగు సంశయములకు కాంగ్రెసుసభ మరల ప్రాముఖ్య మొసగినందుల కెంతయు నంతసించెదము. కాంగ్రెసు కార్యక్రమములో నిర్మాణకార్యక్రమము మరుపుదగులు ననుభూతి కవకాశము లేకుండ జేయబడినది. కాంగ్రెసు ప్రవేశవాదులకును బహిష్కారవాదులకును గూడ చేతినిండ పని గల్పింపబడినది. ప్రజలకర్తవ్యముని రీతిని నిర్ణయించుచు ప్రభుత్వమువారికి గూడ హెచ్చరిక గావింపబడెను. సామాన్య శాసనసభలో స్వరచాలనమును గూర్చి ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానమును కాన్పూరు కాంగ్రెసు సభవారామోదించుట సంభావ్యముగ నున్నది. దేశమంతయు నేకధ్వనితో ప్రతిధ్వనింపగలదు. ప్రభుత్వమువారింతవర కెట్టిజవాబునీయక సివిలుసర్వీసు చట్టము మున్నగు వానిని నిర్మించుటతో ప్రోద్దుబుచ్చుచున్నారు.

స్వరచాలనా సమస్య హిందూదేశమునకు ప్రాంతీయ మయినది. ఈ విషయమై కాలయాపన జరుగుట జూచి, దేశము సహింపజాలదు. అందుచే ప్రభుత్వమువారు ఫిబ్రవరి మాసంతరములోపల సరియగు జవాబు నీయవలయు నని స్వరాజ్యపక్షమువారు గోరెదరు. ప్రభుత్వమువారికి తమయిచ్చను తెలుపుటకు స్వరాజ్యపక్ష మవకాశ మిచ్చుట ధర్మమేగద. ప్రభుత్వమువారులు గావింపనిచో, తాము శాసనసభలో పని జేయజాలమని సభ్యులు స్పష్టముగ దెలిపెదరు. కాని త్వరలోనే, బడ్జెటు నిరాకరణమున కవకాశము గలుగుచున్నది. తమ తుదినిరోధకార్యక్రమమును స్వరాజ్యపక్షమువారు నిర్వహించి వెడలిపోవలయు నని లజపతిరాయిగారు గావించిన సూచన చాల ముఖ్యమయినది. అయ్యది తీర్మానమునందు పొందుపరుప బడెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ స్థానములను ఖాళీజేసిన పిమ్మట స్పెషల్ కమిటీ వారు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభను సమకూర్చ వలయును. ఈసంఘమువారి నిర్ణయమును కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్ష సంఘములు కొనసాగింపవలయును. ఏకార్యక్రమమును నిర్ణయించినను,

అయ్యది స్వతంత్రమైన నాధారపడి యుండవలయును. నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు ప్రాధాన్య మీయవలెను. రాజీవు ఎన్నికలలో కేంద్రము ప్రాముఖ్యము బడయునో తెలుపుటకు హోటరులను ప్రశోభించుటకు నిశ్చయింపబడెను.

మరియొక ముఖ్యసూత్రమును పాఠకులు గమనింపవలయును. కొంత కాలమునుండియు ఉద్యోగస్వీకారమువిషయమై తీవ్రచర్చ జరుగుచున్నది. రిస్పాన్సీవు సహకార మవలంబింపవలయు నని యొకపక్షమువారు గోరుచున్నారు. ఈవిషయమై కాంగ్రెసుసభవారు అనందిగమగ నిర్ణయముగావించిరి. ప్రభుత్వమువారినుండి అనుకూల మగు ప్రత్యుత్తరము వెలువడువరకు ఉద్యోగపదవుల నంటగూడనని నిశ్చయించిరి. ఇందుకు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి మనోనిశ్చయమే కారణము. నెహ్రూగా రీసమయమున తమ స్థాన కమిటీ సభ్యత్వమునుకూడ వదలుకొనినచో, విమర్శనములు చెలరేగుట కవకాశ ముండెడిది కాదు. ఆవిషయ మటుండ, ప్రభుత్వమువారు ప్రజాశయములను సఫలపరుచుట కేమాత్రము ముందుకు రానపుడు, ఉద్యోగపదవులను స్వీకరించుట ఆత్మగౌరవభంగకర మగును. సంస్కరణములను మితవాదులు సయితము నిర్వహింపలేక విడిచిపెట్టినపుడు, వానినిస్వరాజ్యపక్షమువారు రెక్కుడు జయప్రదముగ కొనసాగించుట దుర్లభము. అంతియగాక, ప్రభుత్వమునజేరి నిరోధకార్యక్రమము నవలంబించుట కలతోనివార్తయగును. ఇట్టిసితిలో జరుకరు, కేల్కారు మూంజీ ప్రభృతులు తుదివరకు తమపట్టుదలను విడువకుండుటయు, శాసనసభలో స్వరాజ్యపక్షముద్వారా సంపాదించిన స్థానములను వదలుకొని రిస్పాన్సీవుసహకారమునిమిత్తము ప్రతికూలాందోళనము జరుప నిశ్చయించుటయు కడు విచిత్రములు.

గయా కాంగ్రెసుసభకు పిమ్మట స్వరాజ్యపక్షమువారు గావించిన యాందోళన కిది తుల్యముగ నున్నది. స్వరాజ్య బహిష్కారపక్షముల మధ్య సమాధానము గుదిరినను మరల రిస్పాన్సీవు సహకారపక్షము బయలుదేరి స్వరాజ్యపక్షముతో తలపడ నెంచుట దేశదురదృష్టముతప్ప వేరుగాదు. తీధికసంఖ్యాకు లొకవేళ అక్రమముగ ప్రవర్తించి రని వాదసౌకర్యము నిమిత్త మంగీకరించినను అల్పసంఖ్యాకులు వారి నిర్ణయమునకు లోబడి కృషిసలుపుట యుత్తమము. ప్రజాపరిపాలనమున కిది మూలసూత్రము. ప్రతిపక్షమును భేదాభిప్రాయమున్నంతమాత్రమున కాంగ్రెసుపై తిరుగబడ నెంచుచో ఇక కాంగ్రెసు కార్యక్రమము జరుగుటలులు! స్వరాజ్యపక్షమువారు మొదట నవలంబించినతిరుగుబాటు పద్ధతిని రిస్పాన్సీవు సహకారపక్ష మిప్పుడనుసరించుటచే మరల సందిగ్ధస్థితి ఏర్పడవచ్చును. కాని కాంగ్రెసు సభవారికనయినను తమ నిశ్చయమును పట్టుదలతో కొనసాగించుట ముఖ్యము. ఎల్లపుడును వాదప్రతివాదములతోనే ప్రోద్దులుచ్చుట న్యాయము గాదు. కేల్కారుప్రభృతులయినను దూర మాలోచించి తమ ప్రతికూలభావమును విడనాడి సందిగ్ధసమయమున నెహ్రూగారితో చేతులగలిపి పాటుపడెదరని నమ్మకము. మాలవ్యాగారి సవరణ, అమృతసరపు, తీర్మానమునకు పూర్వపుస్థితికి గొంపోవు.

చున్నది. ప్రతిష్ఠంబనము పూర్తిగ విఫలమయ్యెనని మాలవ్యాగారు పలుకుట సాహసము. మధ్య రాష్ట్రములలోను, వంగదేశమునందును ద్వంద్వ ప్రభుత్వ మంతరించెను. ఇతరరాష్ట్రములలోగూడ మెజారిటీ యున్నచో, స్వరాజ్యపక్ష సంకల్పము నెరవేరియుండెడిది. ఈమారు ఎన్నికలలో అట్టి సంఖ్యను సంపాదించుట సులభసాధ్యము. ఇప్పటి వలె వెనుక స్వరాజ్యపక్షమునకు కాంగ్రెసు అండ లేకుండెను. ఇప్పుడది చేకూరుటచే, నిరాశ కవ కాశములేదు. లోకమాన్య తిలకు నిరూపించిన రిస్పాన్సీవు సహకారమునకు మూలాధారము, సభ్యత్వమువారి రిస్పాన్సు అని చెప్పవచ్చును. ప్రభుత్వదృక్పథము మారకున్నను, ప్రజలు సహకారమును చేపట్టవలయునని లోకమాన్యడు బోధించియుండడు. రిస్పాన్సీవు సహకారమున కపారమెటుల గల్గింపబడెనో, అభయంకరుగారు తేటపరచిరి. దూరదూలోచించిన, గాంధీమహాత్ముని అసహాయ సూత్రమునకును, దేశబంధుదాసుగారి గౌరవప్రదమగు సహకారసూత్రమునకును, లోకమాన్యని రిస్పాన్సీవు సహకారసూత్రమునకును భేదము లేదనియే చెప్పవచ్చును. కాని “గౌరవ ప్రదము” “రిస్పాన్సీవు” అను ప్రధానశబ్దములను విడిచి, కేవల సహకారమువైననే దృష్టి నిగుడించుచో వానియర్థము బోధపడజాలదు. ఎట్లనను యములం దయినను సహకార మొనర్పవలయు నను భావమే నిజమగుచో, మితవాదుల సిద్ధాంతములకును జాతీయవాదుల సిద్ధాంతములకును భేద మేముండును?

శాసనోల్లంఘనమున కనుకూలవా తావరణము ప్రస్తుతము లేకున్నను, ప్రజేచ్ఛను బలపరచుట కొక సాధనమును చేపట్టక తప్పదు. అందు నిమిత్తమై దేశమును సిద్ధపరచుట గూడ దోషమని మాలవ్యాగారు దెలుపజాలరు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారిపట్టుదలవలన, కాన్పురు కాంగ్రెసు తీర్మానము ఉద్యోగనిరాకరణమువిషయమై స్పష్టమగు నిర్ణయము గావింప గలిగెను. ఇందుకు నెహ్రూగారిని దేశ మభినందింపకమానదు. కాంగ్రెసు తీర్మానమునందు లోపములు లేకపోలేదు. తర్కసూత్రములకు విరుద్ధమగు సంగతులు కొన్ని లేకపోలేదు. కాని, పలువిధాభిప్రాయములను సమన్వయము జేయునపుడు ముక్కుకు నూటిగ బోవుటకు వీలుండదు. క్రొన్నిలు వెలుపలికార్యక్రమమును లోపలి కార్యక్రమమును గూడ ఒక్కతీర్మానమునందు జతజేర్చి, విశాలమగు విధానమును నిరూపించుట సులభకార్యము గాదు. అప్రధానవిషయము గూర్చి కొన్ని మార్పుల జేయవలసి వచ్చినను ఉద్యోగ స్వీకార విషయమున మాత్రము ఖండితమగు నిర్ణయము గావించుట యవసరమయ్యెను. లేనియెడల స్వరాజ్యపక్ష బలము క్రుంగిపోయెడిది. ప్రతిపక్షుల పరిహాసమున కది పాత్రమయ్యెడిది. బహిష్కారవాదులపుడు మరల శాసనసభలను బహిష్కరింప గోరుట కవకాశ మేర్పడెడిది. అట్టి యవసరము లేకుండ కాంగ్రెసు సభ్యులు నెహ్రూగారి తీర్మానము సంగీకరించి కృతకృత్యులయిరి.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు, బర్మాచటము హిందీభాషాపయోగము మున్నగు తీర్మానముల

గూర్చి యిదివరకు వ్రాసియుంటిమి. కాన్పురు తీర్మానము తెలులున్నను వానిసంగీకరించి కృషి నలుపుట ప్రజలకర్తవ్యము. మరల వానినిగూర్చి వాదప్రతివాదముల గావించుట అనభ్యము. కాంగ్రెసుసభ్యులు సిద్ధాంతమునం దేకాభిప్రాయ లగుచో చాలదు. కార్యచరణయందు కలసి పాటుబడవలయును. గాంధీమహాత్ముడు కారాగృహమునకు వెడలినదాదిగ కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు దేశము తగినశ్రద్ధ వహింప లేదనుట నిశ్చయము. అనవసరవాగ్వాదములతో కాలహరణము జరుగుటచే ఇకనయినను వానిని కట్టిపెట్టి కాంగ్రెసు నిర్ణయములను సఫల పరుచుటకు ప్రతి భారతీయుడును నడుముగట్టిన గాని ప్రయోజనముండదు. శ్రీమతి సరోజినీదేవి గారి యధ్యక్షతక్రింద కాంగ్రెసుసభ జయప్రదముగ ముగిసినందులకు మిక్కిలిసంతసము గలుగక మానదు. పురుషసింహములతో గూడినకాంగ్రెసు మహాసభను భారత నారీమణి యిటుల కడుసమర్థతతోనడుపుట, హిందూదేశ చారిత్రమునకు వన్నె దెచ్చుచున్నది. సరోజినీప్రసంగము మామూలు ధోరణి ననుసరింపలేదనియు, పట్టిలతో నిండియుండ లేదనియు, మితవాదప్రముఖులు కొందరు అనంతృప్తి గనుపరచిరి. ఆమె రాజ్యాంగకోవిదురాలు గాదని వీరు పరిహసించిరి. ఉపన్యాసమునందు భావగాంభీర్యము, కవితాశక్తియు గనుపించుచున్నను, రాజకీయవిషయములకును కవిత్వమునకును సంబంధము లేదని వీరి తలంపు. కాని ఆమె కవిత్వమునందే, దేశము చేపట్టవలసిన కార్యము గని పించును. కవి మూలధర్మమును దెలుపును. అదియే ప్రజల నుత్సాహపరచుట జేయును. ఉపన్యాసమునందు నూచింపబడిన విషయములే, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి తీర్మానమునందు పొందుపరుప బడెను. తుద కంగీకరింపబడిన తీర్మానము సరోజినీగారి సూచనల కనుగుణ్యముగ నున్నదనుటకు సందియము లేదు. అందుచే ఆమెను కవీశ్వరురాలనియే గాక, రాజ్యాంగవేత్తని యని గూడ పిలుచుట కెట్టి యభ్యంతరముండజాలదు.

సరోజినీగారి కడపటి హెచ్చరిక భావప్రపూరితమై, ప్రోత్సాహజనకమై దనరారుచున్నది. స్వాతంత్ర్యము, లేనియెడల మరణము, ఈరెంటిలో దేని నయినను వరింపుడని, సరోజినీదేవి హెచ్చరించెను. స్వాతంత్ర్యపతాకమును తాను క్రిందకుదింప నని ఆమె వాగ్దానముజేసెను. లాలా లజపతిరాయి గారుగూడ కాంగ్రెసుతీర్మానము నామోదించుటచే, భావి ఆందోళనకు వీరు మనఃస్ఫూర్తిగ తోడ్పడెదరని నమ్మెదము. జయకరు ప్రభృతులు భిన్నాభిప్రాయులైనందులకు చింతవాడముచున్నను, శ్రీనివాసయంగారు దెలిపినటుల వారు తిరిగి యోచించి కాంగ్రెసు పతాకమును నిలువబెట్టెదరని యూహింపవచ్చును. కాన్పురు కాంగ్రెసుసభానిర్ణయము, సంవత్సరములోపల స్వరాజ్యము సిద్ధించుటకు తప్పక తోడ్పడుగాక యని కోరెదము.

గాంధీమహాత్మునివాగ్దానము సఫలమగుగాక!

మితవాదసభ

కలకత్తాలో జరిగిన మితవాదసభలో మామూలు ప్రగల్భములు పలుకబడెను. దేశములో నెట్టి సంస్కరణములు చేకూరినను అది తమ ప్రభావమే యని తెలుపుట మితవాదుల కాచారమయినది. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు కృష్ణకుమార మిత్రుగారి ప్రసంగ మీధోరణి ననుసరించుచున్నది. నిజ మాలోచించిన జాతీయవాదుల ప్రచారమును, వారిత్యాగమును దేశాభివృద్ధికి మూలకారణములని, నిష్పక్షపాతహృదయులు గ్రహింపగలరు. తాము జేయగలపని లేకున్నను వీరు స్వరాజ్యపక్షము వారిని నిరసించుటలోను వారిలోపములను జూపుటలోను దిట్టలు. లోపములేనిపక్ష మేముండును? స్వరాజ్యపక్షమువారు కొంత సాహసము నయినను కనుబటచిరి. మితవాదులు ముందుకు బోవుటకే భయపడి ఒడ్డున గూర్చుని కబుర్ల జెప్పట గౌరవప్రదము గాజాలదు. అందరును మితవాదులలో జేరవలయు ననియు తాము పైకిజోమనియు సెతల్ వాడ్ గారుచాటిరి. సభాధ్యక్షులగు సరోజినీగారు మాత్రము స్వపక్షముగూర్చి లేనిపోని బజాయిల నంతగజెప్పక ఎక్కుడు చురుకుదనము జూపగోరిరి. అమెరికా దేశము ఐర్లెండు, ఈజిప్టుదేశ స్వాతంత్ర్యమునకై తోడ్పడినరీతిని హిందూదేశమునకు గూడ తోడ్పడునని వీరికి నమ్మకముగలదు. కాని ఐర్లెండు స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి ప్రజల ప్రబలప్రయత్నములే ముఖ్యకారణము. అమెరికా సానుభూతికొలదిగ తోడ్పడి యుండవచ్చును. హిందూదేశ మయినను తనరెక్కలపై తా నాధారపడుచో, ఇతరుల సానుభూతివలన లాభము గలుగును. అటుగాక ఎల్లపుడును ఒకరిని యాచించుచు ఇతరులెవరో తమను రక్షించెదరని యాశపడుటవలన ఇనుమంతయు ప్రయోజనము గలుగదు. మితవాద దృక్పథము ప్రస్తుతనెదిగ్ధావస్థలో దేశమును రక్షించుట దుర్లభము.

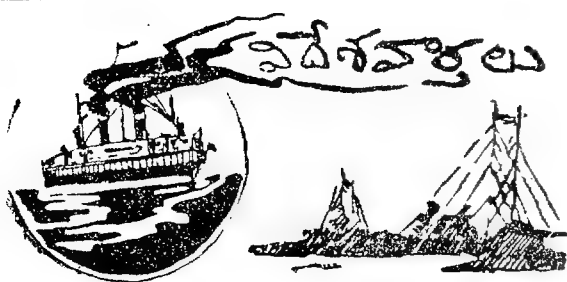
మస్లిమ్ రాజపుత్రుల కాన్ఫరెన్సు

నవాబు జెమ్మెదు అలీఖానుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

రాజకీయాభ్యుదయము కొరకు నిర్మాణ కార్యక్రమము చేపట్టవలయును

(అసోసియేటెడు స్పెషలు సర్విసు)

అలీఖాను, డిశంబరు 26:—మహమ్మదీయ మతము అపలంబించిన రాజపుత్రుల సమావేశము 25 లేదీ శుక్రవారమునాడు ప్రారంభమయ్యెను. లెట్టి నెంటునవాబు జెమ్మెదు అలీఖాను గారధ్యక్షత వహించిరి. మస్లిమ్ రాజపుత్రుల శాంతి నైతికాభివృద్ధి కాధారమగు విషయములపై అధ్యక్షుడు ప్రసంగించెను. గ్రామపాళకాలల ద్వార, బీదలకు విద్యార్థి తేతనములనిచ్చి సామాన్యవిద్యభోధించుట అవశ్యకమని అధ్యక్షుడు దెల్పెను. సంఘముయొక్క మతరాజకీయ హక్కులను గాపాడుకొనుటకు యేర్పాటు చేయవలసిగిల్చి అవశ్యకమని నవాబు జెమ్మెదు అలీఖానుగారు నుడిచిరి. సంఘముయొక్క నిజపరిస్థితులను నుభాముఖిని జూచుటకును, హక్కులను సరిక్షించుకొనుటకు సంఘప్రతినిధులు కాసనసభలందును జిల్లాసంఘములందును నున్న కొనబడుటకు పోటీనల్పనలయును దేశముయొక్క రాజకీయాభ్యుదయము కొరకు నిర్మాణ కార్యక్రమము చేపట్టట అవశ్యకమనియు, హిందువులు మహమ్మదీయులు పరస్పర సహాసమును జూపినగాని యిబాద్యము నెఱవేర సాధ్యము గాదు అనియు అధ్యక్షులు నుడిచిరి.

చీనాలో అత్యంతలహములు

పికింగ్, డిశంబరు 28:—చీనాలో వాలంటీయర్లు విదేశీ యుద్ధమును ప్రదేశమును గాపాడుచున్నారు. లోపలికిపోకుండా అడ్డుగ నిలిచిరి.

సిక్కిమ్ దగ్గరనున్న జపాను కాన్పులు కార్యాలయమును నాశనము చేయగూడదని జపాను ప్రభుత్వమువారు చాంగ్ నోలిసుగారిని హెచ్చరించిరి.

లండనులో క్రిస్టసు పండుగ

ఉపన్యాసములన్నియు లోకరో

ఒడంబడికతో నిండుట

లండన్, డిశంబరు 28:—క్రిస్టసు పండుగ మహిమను గూడుకొన్నది. లండను పురపాలకసంఘము అన్ని ప్రాంతములనుండి పాఠశాల విద్యార్థులను నిర్ణయించి వచ్చిరి. సాయంత్రము మాత్రము కొంతమంది కళాకారులు వచ్చిరి. పెద్ద హాల్లో నృత్యము జరిగెను. చలించుటకు నృత్యములను సర్ది గాండ్లు చలించి వెనుకకు తిరిగి పండ్లు తిరిగి. 70 సంవత్సరముల ప్రాయముగలవాడుగూడ ఈతలో పాల్గొనెను. నీరు అతిశీతలముగనున్నదని ఆతడు ఒప్పుకొనెను. ఇంకొక నృత్యము 78 సంవత్సరములవాడు పాటిలో విజయముగాంచెను. దేవతలన్నియు జనసంతోషమును సంతోషించిరి. అన్ని యుపన్యాసముల సందర్భమునందును లోకరో ఒడంబడిక కాంక్షితులయని ప్రస్తావించిరి.

ప్రొండర్ల చురుకు కంపెనీయ (క్యాల్లిఫోర్నియా) పసిఫిక్ చురుకు కంపెనీయ ఒకటిగ జేయబడినది. ఈ ఏర్పాటును ప్రాధాన్యముగా ఒప్పుకొనవలెను. ఆస్తి నిలువ 450,000,000 డాలరులు.

నాకలో దొమ్మి

నలుగురు దేశీయులు చనిపోవుట

20 మందికి గాయములు తగులుట

బరేలియా, డిశంబరు 28:—44 గురు మకానరు కంట్లాట్ కూలీలు బెంకాలిను నాకమీదనున్న నాకాకూలీలు 20 మందితో పోరాడిరి. 10 మంది దేశీయ ప్రయోజకులు. మకానరు స్త్రీలుగూడ పోరాటములో జేరిరి. దొమ్మి సల్పవారు కత్తులను బూనిరి. నాకాధికారులు దైర్యముతో వీరిని సాధించిరి. నక్రమపరిస్థితులు ఏర్పడుటకుముందు నలుగురు దేశీయులు మడసిరి. ఒక మకానరు వ్యక్తితల ఎగిరిపోయెను. 20 మందికి గాయములు తగిలెను. బ్యాంకుద్రవ్యమునకు నాక తిరిగివచ్చెను. ఇచట పోలీసువారు కూలీలనందరిని అరెస్టుజేసిరి. ఇదంతయు పడవ మరల పయనముగటకు ముందుజరిగెను.

ద్రూసుల పోరాటము

తాత్కాలికసంధి

ఇంకను నిజమని నిర్ధారణగాలేదు

ప్యారిస్, డిశంబరు 24:—ప్ర్యాంకో ద్రూసుల తాత్కాలిక సంధిగుడిచెననుట నిజమని ఇంతవరకు ఖాయపరచలేదు. అందుచే తాత్కాలికసంధిగుడిచెనని జెప్పటకు వీలులేదనుచున్నారు.

ప్ర్యాంకో ద్రూసులు తాత్కాలిక సంధిజేసికొనిరనుట అసత్యమని బెయిరూటు వార్త చెబుచున్నది.

భూకంపము

రోము, డిశంబరు 28:—టెర్నివార్త లిట్టు చెబుచున్నది:—కొద్దికాంతే అయినను టెర్నిలో సాయంకాలము గొప్ప భూకంపము కన్పించెను. కాని నష్టమెద్దియోలేదు.

ద్రూసుల పోరాటము

రైల్వేస్టేషనుముట్టడి వ్యర్థముగట

ప్యారిస్, డిశంబరు 26:—బెయిరూటువార్త లిట్టు చెబుచున్నది. ఇటీవల సెంటుక్రిస్టోపైనుదగ్గర హెస్పెయూకోట దగ్గర ద్రూసులు పోరాటపుడు 70 మంది చనిపోయిరి. 200 మంది క్షతగాత్రులై రన్నమాట నిజమని నిర్ధారణ జేసిరి.

నిన్నటిరాత్రి తొందరగా దొంగలు సమావేశమై పీజిరైలుస్టేషనును తుపానుసమయమున ముట్టడించిరి. సాయంధళకులము వచ్చువరకు పటాలము లిదొంగల నరిక పైను. శకటము రాగానే దొంగలు పటాపంచలై పికిరికలైరి.

ఫ్రెంచి రాజకీయముల దుస్థితి

బ్రియండు మంత్రివర్గము భగ్గుమగు సూచనలు

ప్యారిస్, డిశంబరు 28:—బిరోపా మహాసభ గాము అయిన దాదిగ ప్రాంసులో ఇంతకష్టముగ రాజకీయ పరిస్థితులేర్పడలేదు. రేపు పన్నులను రెండింటిని జేయవలెనను దోమరుగారి తీర్మానమును చర్చించుచున్నారు. అప్పుడు బ్రియండు మంత్రివర్గము పడిపోవచ్చు ననుకొనుచున్నారు. ఆరుగురు మంత్రివర్గములో పెయిన్స్ గారితో బాటు దీనికి విముఖులుగ నున్నారు. బ్రియండుగారు రాజీనామా నిచ్చిరేని యుద్ధము వాటిల్లు ననుచున్నారు. పోయింకేరుగారు బ్రియండు స్థానము నాక్రమించు ననుచున్నారు.

ఫ్రెంచి విమానము సముద్రములో మునుగుట

నేపిల్స్, డిశంబరు 28:—టెహరనునుండి తిరిగివచ్చుచున్న ఫ్రెంచి విమాన మొకటి నేపిల్స్కు 2 మైళ్లదూరములో సముద్రమునబడి మునిగిపోయెను. వైమానికులను ఒక పాగయోడ గాపాడెను.

కి. శే. మెక్లిను సేనాని

యుద్ధసమయమున నాకాదళ బ్రాహ్మణుల సర్వీసును ప్రవేశపెట్టిన మెక్లిను నాకాసేనాని చనిపోయెను.

అమెరికను ప్రత్తిపంటను

తగ్గించుట

వాషింగ్టన్, డిశంబరు 28:—లాభములేవ్వక గలుగుటకు 1926 ప్రత్తిపంటను తగ్గించుటకు అమెరికను ప్రత్తిసంఘమువారు రాలోచించుచున్నారు. జనవరి 7 తేదీని ఆందరుస సమావేశమై యోచించెదరు. లాభము రావలెనన్న పాను 1 కి 25 సెంటు ఖరీదు అవసరమనుచున్నారు. 1925 పంటలో 400,000,000 డాలరులు నష్టము గల్గెనట.

బెంగాలు ఆర్డినెన్సును

రద్దుజేయ వలెననుట

రాజకీయబందీలను వదలవలెననుట

రాండుటేబిలు సమావేశము గావలెననుట
పెన్నరు బ్రాక్స్ కుక్కు మున్నగు పార్లమెంటు కార్యకర్తలకు లేఖ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిశంబరు 28:—పెన్నరు బ్రాక్స్, ఏ. జే. కుక్కు మున్నగు పెన్ను పార్లమెంటు కార్యకర్తలకు లిట్టు పత్రికలకు లేఖలనందిరి:—బెంగాలు ఆర్డినెన్సును రద్దుజేయవలెను. రాజకీయ నిర్బంధితులందరిని విడుదల జేయవలయును. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ ప్రతినిధులతోడను, భారతీయ ఉద్యమ నాయకులతోడను రాండుటేబిలు సమావేశము నేర్పాటుజేసి స్వతంత్రముగ ప్రజాస్వామ్యరాజ్యాంగ నిర్మాణవిధానమును తయారు జేయుటకు ప్రయత్నించవలెను. కార్యకర్తలు, రైతుల పరిస్థితులను, రైతుల కార్యక పారిశ్రామిక సంఘములను నిందు స్వత్యముల నిచ్చుటకు తక్షణము చర్యను దీసికొనవలెను. కామన్స్ సభవారు ఇండియా కామన్వెల్త్ లిట్టును రెండవసారిగూడ ఆలోచించవలెను. తరువాత ఇండియాలో నున్న అన్ని పక్షముల వారి యభిప్రాయమును ఈలిట్టునుగూర్చి తక్షణము తెలిసికొనుటకు సెలవుకమిటీవారికి బంపవలెను.

ప్రకటన

ఆంధ్రప్రదేశ్ భారతి

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి పి. పి. లు పంపుట సామ్య వసూలుజేయుట మొదలగు సాకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు, 566 రెసిడెన్సిబజారులోనుండు నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ ఆండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపోవారిని మావీజంట్టుగా నేర్పరచినాము. ఆంగ్లేజిపోస్టు సాకర్యములు లేనివారు మావీజంట్టుకు వ్రాసి పత్రికలు వగైరాలు తెప్పించుకొనవచ్చును. వివరములు రైలువగయిరాలకు హైదరాబాదు ఆంధ్రబుక్ డిపోకు వ్రాసి తెలుసుకొనవలెను.

చెన్నపురి పౌరులకోరిక ననుసరించి

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక

సమాజము, ఏలూరు

ఎన్. ప్లెన్డే నాటకశాలలో

మ ర ల

వ ర వి క్ర య

31-12-25 గురువారము

సాయంత్రము 6 గంటలకు

నాటకము ప్రదర్శింతురు

ఎమ్. ఎన్. రావు జమీందారు, ప్రాప్రైటరు.

సాందర్య మహాల్ లో

బెంగళూరు అమెచ్యూర్ డ్రమాటిక్

అస్సోసియేషన్ వారు

30-12-25 బుధవారం సాయంత్రం 5-30 గంటలకు

శి వా బి

ఆంధ్రమున ప్రదర్శింతురు

కౌను థియేటరు

26-12-25 శనివారమునుండి 1-1-26 శుక్రవారమువరకు

ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సాయంత్రము 6-15 ని, రాత్రి 9 గం-30 ని. ప్రతి శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3 గం-15 ని ప్రత్యేక మాటనీగలదు.

మదన్ థియేటర్సు వారు

క్రొత్త ఇండియన్ ఫిల్మ్, "శాంత"

కోరికలు, దుఃఖము, స్త్రీల దుఃఖములు, దుఃఖము మొదలగునవిగల కథ. 7 పెద్దరీల్సుగలదు, మదన్ థియేటర్సు వారిచే తయారుచేయబడినది.

రాజమండ్రి మునిసిపాలిటికి

ఒక సూపర్ వైజరు కావలెను

ఈ మునిసిపాలిటియందు పబ్లిక్ వర్క్సు డివిజను ఒక సూపర్ వైజరు కావలెను. సదరుపదవికి రాగోరువారు దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను. నెల 1 కి జీతము రూ 80-4-120 చొప్పున యియ్యబడును. అప్లర్ సబార్డినేటుపరీక్షయందు తీర్చులెనవారుమాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను. దరఖాస్తులు 15-1-1926 తేదీలోగా చేరునట్లు పంపుకొనవలెను.

పి. గురుమూర్తి,

చేర్మన్.

స్ట్రీట్స్ నెల్ వెటి

2263

ఇది 1862 సం॥ రము నందు శనిపెట్టుబడి, యింకను దీని గుణము వృద్ధియగుచున్నది. ప్రపంచమునందు వీడియు దీనిని మించుటకు వీలులేదు. యిప్పుడే గవర్నమెంటు కంప్లెక్సు గారైన రామకృష్ణమూర్తిగారి వద్దనుండి ఒక యోగ్యతాపత్రిక వచ్చినది. "నా గడ్డమునందు గడ్డయిందే, తినివేయుచుండేను. తక్షణమే మీ ఔషధమును వాడితిని. గడ్డి పోయినది. మొండి గాయుండిన స్థలమునందు మరల వెంట్రుకలు మొలచుచున్నవి."

2263 బుడ్డి 1-3 ధర్మ 1-0-0.

ట్రాకు ధరలకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Collingwood & Co., Mount Road, Madras

నెగరోగము, తిమ్మరువాయువు,

అతీర్చి, నరముల బలహీనత లన్నిటికి అమానుషమైన బౌద్ధమము నేను గడచిన 18 సం॥ రముల నుండి సుఖసంతోషము, తిమ్మరువాయువు వీటిచే బాధపడుచుంటిని. అందుచే వలబద్ధము, ఆకలి, మందగించుట, అశీర్షము మున్నగునవిహడ ప్రారంభించెను. చల్లనీటిని త్రాగినను లేక స్నానము చేసినను కూడ యేదో ఒక జబ్బువచ్చుచుండెను, కొంచెము దూరము కూడ ఎగడపోరి వినువకపోలేకుంటిని. ఇంన్నియుగాక కీళ్లయందు నొప్పి యుండెను. అన్నియుచేరి వాసు రాత్రులందు నిద్రలేకుండుచేసెను. బ్రతుకుటయేష్టయుగానుండెను. నేను అనేక ఆయుర్వేద వైద్యులవద్దను, పాశ్చాత్య వైద్యులవద్దను చికిత్స చేసి కొన్నను గుణమిచ్చు లేకపోయెను. తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణా పురవాసియును, ప్రస్తుతము చెన్ననగరము, ఆర్యనియను వీధి నెం 72 రు భవనమున నున్న స్వామి పండిత శ్రీనివాస ఆయ్యంగారియొక్క గొప్పను, మహిమను గుఱించి హిందూ పత్రికలో ముద్రింపబడిన ప్రకటనలనుచూచి కడపటిసారి వారివద్ద చికిత్స తానె 4 వ తేదీనుండి ప్రారంభించితిని. ఇప్పటికి 17 దినముల నుండెనుగారివద్ద బౌద్ధమము తీసికొనుచున్నాను. ఇంక స్వల్ప కాలములోనే ఈదిగువ తెలుపబడిన అద్భుతగుణములు గలిగినవి. నాకు మంచి ఆకలి, జీర్ణశక్తి కలిగినది. కీళ్లయందుండిన నొప్పయు మాయమైపోయెను. రాత్రులందు సుఖనిద్ర పట్టుచున్నది. ఆర్. నరసింహాచార్యంగారు.

తాలూకా పాడో ఆకాంటెంటు పోస్టాఫీ, కొయంబుత్తూరుజిల్లా మద్రాసు 21-1-1928 (ప్రస్తుతము ఫస్ట్ లో నున్నాను.)

మాత్రవ్యాధిచే కలిగిన నఃముల బలహీనతకు అమానుషమైన నివారిణి

నేను ౭౩ రముల బలహీనత, కలహిమ్య, కణ్డగుంట, నరుపుటకు అయ్యియుగా నుండుట మున్నగువాటిచే బాధపడుచుంటిని. నేను అనేక వైద్యులయొద్ద చికిత్స చేసుకొనియు గుణమునుపడలేదు. అవ్యవహారమున పండిత స్వామి శ్రీనివాస ఆయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించిన, 10 దినములలోనే మంచి గుణము గలిగింది. డి. కోదండరామ రెడ్డి, కోవూరు, నెల్లూరుకల్లా, 11 3-25 ఎం.ఎస్.ఎస్.కోలాలంపూరు.

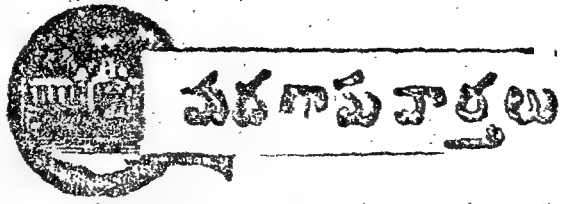
చెవుడుకు అద్భుతమైన బౌద్ధమము

దెంగ చేతను, అనారోగ్యమువలనను నాకు సరిగా వివరము దక్కడెను. పిమ్మట నేను అనేక వైద్యులయొద్ద చికిత్స చేసుకొంటిని. ఆంగ్ల, జపానీస్ వైద్యులు నాకనేక తెలుములు, బజారులో దొరకు ఆయుధములు మున్నగువాటిచే కుదుర్చుటకు విశేషముగా ప్రయత్నించిరి గాని నిరుపయోగమాయెను. 8 సం॥ రము ప్రయత్నముచేసియు నాచెవుడు గుణము కానండున యాత్ర ప్రాచీనులకు నిర్దేశితిని. వైద్యాధివముగా "మ్యూయిండియాలో" ప్రచురించబడిన ఒక లేఖను చూచితిని. అందుచే కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నపురము, బార్డిటెను ఆర్యనియకొ కిల్లో నెం 72 రు భవనమునందున్న పండితస్వామి శ్రీనివాస ఆయ్యంగారివద్ద చికిత్సను ప్రారంభించితిని. ఇప్పుడు నాచెవులో యుండిన బుద్ధుమనుశీలము మాయమైనది. నేను మిక్కిలి విశేషముగా వివరము 16-12-1920. వి. కనకనబై ప్లాస్టర్, క్లాసు. ప్రెజిడెంట్, ఎఫ్.ఎమ్.ఎస్.కోలాలంపూరు.

గడకు శస్త్రచికిత్స లేకనే అద్భుతనివారిణి

నాకుమా రైతు గొంతుయొక్క వెనుకభాగమునందు ఒక గడ్డలేచెను. అందుచే 108 డిగ్రీల జ్వరముకూడ వచ్చెను. నేను ఆంగ్లవైద్యుల నడిగినప్పుడు శస్త్రచికిత్స చేయవలెనని సలహా నిచ్చిరి. సాధారణముగా శస్త్రచికిత్స ఆపజయము నొందుటవలన ప్రస్తుతము చెన్నపట్టణము, ఆర్యనియను వీధి నెం 72 గృహమునందుండు పండితస్వామి శ్రీనివాస ఆయ్యంగారితో యోచించితిని. నాకాశ్చర్యము గలుగునట్లు వారు లోనికి బౌద్ధమము నిచ్చి శస్త్ర చికిత్స లేకనే బాగుచేరి.

ఫి. ప. శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు, ప్రొవైంటు ఇన్స్పెక్టురు టెలిరింగువకాసు, మాంటుకోడ్డు, మదరాసు. తిరువల్లి క్షేత్రం

కేరళసబ్బువర్ణనము:— ఈసంవత్సరము యావద్ద రము నికరముగ రూ 23164 లాభము వచ్చెను. అనగా నూటికి 7-11 వా॥ పెట్టుబడిపై లాభము గలిగినది ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

సుగుణవిరాసనభ:— ఈసభవారు దీసంబరు 80 వ తేదీ బుధవారం సాయంకాలము 5-40 గంటలకు విక్టోరియా పురమందిరమున రావుసాహెబు పి. సంబంధం మొదలిగారిచే రచింపబడిన మనోహర నాటకమును అరవమున ప్రదర్శించెదరు.

వినుగుజెంది ఆత్మహత్య గావించుకొనుట:— హచ్చమొదలియను మోటారు డ్రైవరు చింతాద్రిపేట కూపమునది యొడ్డన ఒక చెట్టునకు గుడ్డకట్టి ఉరివేసికొని ఆత్మహత్య గావించుకొనెను. నేడుదయము ఒక వైద్యవిద్యార్థి శవమును గాంచెను. అతని జేబులో నోకలేఖలము. తాను జీవితమునందు వినుగుజెంది ఆత్మహత్య గావించుకొనినట్లు వ్రాసియుండెను. తనంధువులకు కొన్ని సూచనల గావించెను. ఆతను లేనబంధువుల గృహమును గురువారమునాడు విడచెను. (ఆ. ప్రె.)

ఆయుర్వేద వైద్యుని నన్యామిచుట:— 1922 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెలలో సమావేశమైన ద్రావిడవైద్య సమ్మేళన సంవత్సరమున జరిగిన ఆయుర్వేద ప్రదర్శనమున బౌద్ధమము లను ఓవధులను ప్రదర్శించినందులకు ఆయుర్వేద విశారద కె. జి. రామనాథశాస్త్రిగారికి ఒక బంగారుపతకము ఒకసర్టిఫికేటు ఇవ్వబడెను. ఈపతకమును సర్టిఫికేటునువారికి సవర్నిముటలై కోవ లేవ్వర పేట యందలి చెన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాలయందు ఈనెల 80 వ తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలకు ద్రావిడ వైద్యము (డ) వారియాజమాన్యమున ఒకసభ జరుగును. ఢిల్లీ రత్న ఎ. లక్ష్మీవతిగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

మద్రాసురాష్ట్రపు బాలభటుల సమావేశము:— ఈసమావేశమునకు ఈక్రింద పేర్కొనినవారు విరాళము సంపాది. బొచ్చిలి రాజుగారు 250 చిక్కలు రాజుగారు రూ 250 కాళికాటం బామిరను రాజుగారు 100 రూ, భద్రాచలం రాజుగారు రూ 50 పాపవారు రాజుగారు రూ 50 సి. ఆర్. సి. ట్రావువారు రూ 50 మల్లర ఫిలిపు కంపెనీవారి ప్రతినిధి కోశంబవేలు మొదలిగారు 3:00 కాల్టెలు డెంటులక్రీము సాంపిల్సు, హో ఆండుకం పెనీవారు 18 కాల్టెలు నల్ల పెన్సిలులు. ఇంతవరకు రూ 18886 విరాళములు మొత్తముమీద ఎగులయ్యెనని సమావేశపు అధ్యక్షుడు న్యాయమూర్తి వెంకట సుబ్బారావుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

రాకపోకలు:— ప్రెసిడెన్సీ పోస్టు అఫీసు కమాండరు కాంటెయిగారు నిన్నరాత్రి కలకత్తామెయిలులో వెళ్లిరి. వెంకటగిరి రాజుగారు సోమవారం ఉదయం చెన్నపురికి వెళ్లిరి. బాధ్యున దంపతులు నిన్నరాత్రి మైసూరు వెళ్లిరి.

యం. యస్. యం. రైల్వే హోంబోర్డు డైరెక్టరు లెఫ్టినెంట్ కలనలు కార్వరుగారు నేటిదినం ఉదయం బొంబాయి నుండి చెన్నపురికి వచ్చిరి. ఇండియా ప్రభుత్వపు రైల్వేలక్రీపు కమిషనరు సర్ కెల్లెంబు హిండెగారు కలకత్తామెయిలులో నేటిదినం ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి. హిండెగారు కార్వరుగారు యం. యస్. యం. రైల్వేసీజంటు బిర్గుగారు కలసి ఈ రైల్వేను ఇన్స్పెక్షన్ చేయుదురు.

సర్ యం. సి. టి. ముత్తయ్య శెట్టిగారు నిన్నరాత్రి బోటుమెయిలులో వెళ్లిరి. బాలభటులతో నిండిన సైన్యబండ్లు ఒకటి పెంట్రలుప్టేషనుకు ఒకటి ఎర్రూగును నేటిదినం ఉదయం వచ్చినవి

చీఫ్ సుదరమ కమాండుజనరలు అఫీసరులగు లెఫ్టినెంట్ జెనరలు సర్ పార్లావకరుగారు సిబ్బందితో జనవరి 3 వ తేదీ ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చెదరు. 21 వ తేదీవరకు రాష్ట్రమున పర్యటన మొనర్చెదరు.

ప్రాంతప్రతినిధి సి. స్థారెమ్మగారు నేడుదయము నిచ్చిరి. రాత్రి కలకత్తా బోయెదరు.

తాడిపత్రి మునిసిపలు సంఘము

పన్ను తగ్గాయిదా విచారణకారకు స్పెషలు కమిటీ యంతవరకు యేర్పడలేదు

(2 క వి లే ఖ రి)
తాడిపత్రి, డిశం 29:— రెండవవాయిదా పన్ను తగ్గాయిదా విచారించి బరిష్కరించుటకు యానెల 24-వ తేదీన రామేశ్వరరావు, శివరావు గార్ల సలహా సంగీకరించుచు తాడిపత్రి మునిసిపలు సంఘము తీర్మానము గాంచెను. యెను బది అసీలులు 25 తేదీనాటికి 50 అసీలులు విచారించబడెను. తక్కిన అసీలులను విచారించుటకుగాని లేక ప్రత్యేకముటి నేర్పరచుటకుగాని నేటివరకు మునిసిపలు సంఘము సమావేశముగా లేదు.
పదియవ తేదీ ఉదయమున జరుగుసభయందు శ్రీనివాసయ్యంగారిని సన్మానించుటకు ఆమోదంపబడిన తీర్మానమును గురించి విచారించుటకు మునిసిపలు సభ్యులకు ప్రత్యేక సమావేశము జరుగునని 27-న తేదీన నోటిసు చేయబడెను. (తంలి)

వాతావరణస్థితి

1928 నవంబరు 29-వ తేదీ మంగళవారము

ముఖ్యతలలు	అక్షిప్తమైనది	అక్షిప్తమైనది	అక్షిప్తమైనది	అక్షిప్తమైనది	అక్షిప్తమైనది
	గ్రే 24 గంటలలో	గ్రే 24 గంటలలో	గ్రే 24 గంటలలో	గ్రే 24 గంటలలో	గ్రే 24 గంటలలో
గోవాపులం	81.8	65.6	...	26.87	44.96
విశాఖపట్టణము	79.8	71.3	...	12.89	87.09
కాకినాడ	78.7	71.1	...	18.51	89.09
మచిలీపట్టణము	79.8	71.4	...	14.60	41.59
కర్నూలు	26.01
బళ్లారి	79.2	68.2	...	6.79	20.51
కడప	81.5	70.2	0.55	12.17	81.28
నెల్లూరు	81.2	69.6	4.09	44.12	87.99
మద్రాసు	84.4	72.5	0.58	47.08	50.74
కడపూరు	83.8	72.2	0.92	47.50	52.94
నీలము	85.9	68.2	0.05	8.05	89.80
కొయంబుత్తూరు	81.7	69.3	0.04	16.77	22.29
తిరుచనాపల్లి	87.6	72.4	...	15.06	88.18
నాగపట్టణము	82.5	77.1	...	47.27	54.98
మధుర	87.2	73.8	...	19.61	88.58
పాంబక్	82.6	76.2	0.05	42.10	87.00
తిరునల్వేలి	1.74	36.84	28.34
తిరువేంగళము	80.3	75.1	0.25	32.45	64.51
కొచ్చిక్	83.2	75.8	0.18	27.89	114.51
కాళికట్టు	92.0	74.1	...	25.15	117.16
మంగళూరు	87.2	74.3	...	18.15	125.68
బెంగళూరు	77.9	63.4	0.01	3.98	85.87
మొరకాగ	75.2	61.5	...	16.93	125.46
కొడెకనాటి	54.2	44.4	0.72	46.68	62.18

సర్కారులు:— మొత్తముమీద ఆరసము నిర్మలముగ నేయున్నవనవచ్చును. అంత మేఘములు లేవు. విశాఖపట్టణములో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. గోపాలపురంలో పగటివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మచిలీపట్టణములో 3 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 3 నుండి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్టర్:— కల్వూలు కబురుతెలియలేదు. ఆకసము అంత మేఘావృతంబై లేదు. ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమి 3 నుండి 6 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 3 నుండి నాలుగు డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:— నెల్లూరు మద్రాసులో చినుకూబడెను. మేఘములు ఒకమోస్తరుగనున్నవి. నెల్లూరులో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. ఇవట పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 2 1/2 నుండి 4 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కొంచెము స్థానిక చినుకులు తప్ప ఎండ బాగుగనే గా యవచ్చును.

యస్. ఆర్. హెచ్ సామ్రాధి వాతావరణావస్థాధికు.

మూత్ర సంబంధమైన వ్యాధిచే

గలిగిన ఆతిథ్యముల లోనైనతన ఆమోఘమైన నివారణి
నేను కొన్ని సంవత్సరములనుండి అజీర్తి, కడుపునొప్పి,
మున్నగు వ్యాధులకు లోనై బాధపడుచుంటిని. నాకాంతమీత
పుత్తి యేమిభుజించినను యిరువడక, వాంతులైపోవుచుండెను.
ఇట్లుండగా, జనవరి, ఫిబ్రవరి నెలలలో నాకు 105, 103, డిగ్రీల
జ్వరముగూడ సంభవించినది. నేను కృష్ణాపురం వాస్తవ్యులను
ప్రస్తుతము చేస్తూ త్రికర్ణిపురు, ఆర్మీనియన్ కి 72 గ్రాము
నందు కాపురమును వారునం పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యం
గార్లవారియొద్ద వేడవచ్చుకొనగా అంత జ్వరము, 2, 3
రోజులలో పూర్తిగా మాయమైనది. ఆయన అద్భుతచికిత్సచేసి
నాయొక్క డిగ్రీ వ్యాధిగూడ పోవుటకు మందుయివ్వవలసినదని
నేను వారిని కోరితిని అందుల కాయన సమ్యక్చింతించి నెలరో
జులు ముందు ఇచ్చుటచే నాకు కడుపునొప్పి పూర్తిగాపోయి మా
మూలు ఆకలి పుట్టి డి. అదిమొదలు ఇతరులకునేను పూర్ణాంత
గృహముతో నన్నాను. పి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్
13-2-24 కమిషన్ యేజెంటు

నరముల అతి బలహీనతచే గలిగిన

మూత్ర సంబంధమైన వ్యాధులకు అత్యద్భుత నివారణి
విదేశములందు ఉద్వేగముచేయుటచే గలిగిన ఆతిథ్య
ముల బలహీనతచే నాకుండిన మూత్ర సంబంధమైన వ్యాధిని
ప్రస్తుతము మద్రాసు జార్జిటౌను ఆర్మీనియన్ హిస్టోరి నె 72 రు
గృహమునందు పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారు అతి
స్వల్పకాలములోనే బాగుచేసిరి. చికిత్సపొందిన తరువాత నాకు
క్రోత్తప్త పటుత్వము గలిగినది.
డి. టి. ప్రకాశం, డి. కె. ఎ. ఏ. సి. ఆర్. ఏ. ఎఫ్. సి. డి
ఇన్ కంటాక్స్ ఆఫీసు, మద్రాసు, 17 11-24.

పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యం గారి ఔషధాయులమును గురించి మదరాసు ప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రి యగు దిహానరబుత్ పానుగల్లు రాజాగారి అభిప్రాయము:-

నేను పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి ఔషధాల
యమును సందర్శించితిని నేను చెప్పట కెంతయు సంతసించుచు
న్నాడను. అతిమాత్రము, దుర్బలము మున్నగు వ్యాధులకు పండిత
స్వామిగారు చేసిన చికిత్సలు చాలరణము లిచ్చునట్లు కాకలు
వలన నాకు తెలిసినది. నేను చాలమంది రోగులను చూచితిని.
వారందరూ పండితుని చికిత్సలన తమవ్యాధులనుండి విముక్తు
లమైతే మని ఒప్పుకొనితిని. నేను మరికొంతమంది రోగులకు విచా
రింపగా స్వామిగారు చికిత్సచేసిన పిమ్మట మల మూత్రమును
పరిశీలించగా వానియందు తీవ్రపదార్థముల జాతి లేమియు కన
పడలేదని చెప్పిరి. ఇటుల స్వామిగారిచే పూర్తిగా కుదర్చబడిన
వారిని వైద్యకాస్త్ర పండితులు (పైంటిఫికేషన్) బాగుగ
పరీక్షింపవలెనని కోరెను. పండిత స్వామిగారికి యెల్లప్పుడును
జయము గలుగుగాక యని కోరుచున్నాడను.
29-8-25, పి. రామారాయణంగారు.
హైదరాబాద్, పూనమల్లి రోడ్డు, కీల్ హాసు, మద్రాసు.

దీర్ఘకాలమునుండి విడువని వ్యాధు లను అత్యద్భుతముగా కుదుర్చుట

తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురం కారపురమును ప్రస్తు
తము 72, మద్రాసు ఆర్మీనియన్ హిస్టోరి జార్జిటౌనునందు స్వామి
శ్రీనివాసయ్యంగారి ఆయుర్వేదోషధములు అద్భుతముగా
ను అతిశీఘ్రముగాను, పనిచేసెనని వ్రాయట కెంతయు సంత
సించుచున్నాడను. నేను 15 సంవత్సరములనుండి శరీరమునందు
రక్తముచేడి, శరీరము కఠినత్వము జొండుట, నల్లబాగుట,
మొదలగునవి చేడి యెక్కువైతే, శరీరము మొద్దుబాగుట
మొదలగు వ్యాధులచే బాధపడుచుంటిని. నేను ఒక మాసము
స్వామిశ్రీనివాసయ్యంగారి ఆయుర్వేదోషధములను నేవించితిని.
ఇప్పుడు నాకుసంపూర్ణముగ ఆరోగ్యము కలిగినది.
పి.సి. రామారాయణంగారు, సుబ్బగనేడుగిడరు, రామనాద్

మదరాసు కార్పొరేషను

నెమ్మదిగా వడగట్టు చేసికొను

(ప్రభుత్వ ఉత్తరువు)

ప్రభుత్వమువారి వసంబరు 80 వ తేదీగల యాజిగున
ఉత్తరువు వెలువడినది.

మదరాసు నగరమునకు సరఫరాయగు నీటిని వడగట్టు
టను గూర్చి గిండిలో కిండ్ ఇన్స్టిట్యూటు డైరెక్టరుగారంపిన
నివేదికను దానిపై ఆరోగ్య కాళాధికారి స్వర్ణము జనరలుగార్ల
అభిప్రాయములను కార్పొరేషను వారి కంపబడెను.

రెవెన్యూ సీరు మదరాసు ప్రజల పయోగించుటకు
పూర్వము వడగట్టు విధానముగూర్చి కార్పొరేషనువారుప్రభు
త్వమువారును కొన్నేండ్ల నుండి ఆలోచించుచుండిరి. కార్పొ
రేషనువారు రనుసరించుచున్న యిసుక నుపయోగించి నెమ్మదిగా
వడగట్టు విధానము బాగులేదు. త్వరగా వడగట్టుటకునీరుప్రవా
హముగ బోవుచుండియే వడగట్టుబడు విధానము ననుసరింపవలె
నని నీటి సరఫరా సంఘమువారు 1923 సం॥ చాలఅనుభవముపై
చెప్పియుండిరి: కార్పొరేషనువారిచే అభిప్రాయము దెలుపకోర
బడిన కర్నూలు క్లెమానుగారు గూడ అట్లే చెప్పియుండిరి. అయి
నను కార్పొరేషనువారు పశు జేయక యిప్పుడు చేయుచున్న
నెమ్మది పద్ధతినే యిక ముందుగూడ వడగట్టుటకై 5 ఫిల్టరు
మెషిన్స్ అధికముగ నిర్మించుటకు రూ. 3.76 లక్షలు అంచనాలను
దాఖలు చేసిరి.

కింగ్ ఇన్స్టిట్యూటు డైరెక్టరుగారు ప్రభుత్వమువారు
కోరిన ప్రకారము నగరములో వివిధ ప్రాంతములం దుపయో
గింపబడుచున్న నీరు పరిశీలించి కార్పొరేషనువారు రనుసరించు
నీరు పరిశుభ్రపరచు విధానమెంతమాత్రము చాలదనిరి. ప్రస్తుత
మున్న ఫిల్టరు బెడ్డు తిరిగి బాగుచేయించి యెక్కువ వ్యయము
జేయుటకు బదులుగా చాలని నీటికి సరఫరా చేయుచున్నవడ
పోత కాని నీరును త్వరగ వడపోయు విధానము ప్రకారమువడ
కట్టి యిచ్చుచు, అపరిశుభ్ర జలమును క్షోరినేటు జేయు విధా
నమును దుర్బాముల పోగొట్టు ననుసరించు విధానము నిరసయోగ
ముగ నుంటుచే మానకొనవలెనని చెప్పిరి. ఆరోగ్యకాళి డైరెక్టరు
స్వర్ణము జనరలుగూడ యీ సూచన బలపరచిరి.

ఈ విషయమును ప్రభుత్వమువారు బాగుగానాలోచించి
నగరవాసుల ఆరోగ్యముకోరకై వడపోతలేక క్షోరినేటు జేసి
నీరు సరఫరా జేయు విధానమును మాని ప్రవాహముగ వడగట్టు
బడు విధానము ననుసరింపవలెనని డలంచుచున్నారను. కావున
కార్పొరేషనువారి అంచనాలను ఖాయపరచరు. పనియివరకే
ప్రారంభించినచో నిలిపివేయవలెను.

నోటీసు

నా పెద్దమామగారు చిట్టా సుబ్రహ్మణ్య దీక్షితులు నానద్ద
నుండిపోయి దుర్వయములను చేయుచు అల్లరిగా తిరుగుచు
న్నాడు. అతడు కుటుంబము నిమిత్తమై యెట్టి రుణములున్నా
చేయనవసరములేదు. దుబావిగా డబ్బు పొందుచేయుటకు అక్క
డక్కడ అప్పులు అడుగుచున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది అతను
చేసే అప్పులకు నాయాస్తి యెంతమాత్రము బయిండుచేయదని
అతనికి గుణము లిచ్చువారు తెలుసుకోగలదులకై యీ ప్రక
టన చేయడమైనది. మరియు అస్థి అంతయు నాస్వాస్థ్యము.
గుడివాడ తాలూకా సిద్ధాంతం
అగ్రహారం, అంగలూరు పోస్టు,
చిట్టా చిన శీతారామసోమయాజులు.

ఇన్ ఫులంజా, అజీర్ణ వ్యాధులకు

తరుణమే గుణమిచ్చు ఆయుర్వేద ఔషధము
నేను చాలదినములనుండి అజీర్ణము, నరములబలహీనత
మొదలగువాటిచే బాధపడుచుంటిని. తరువాత ఆకస్మాత్తుగా
నాకు ఇన్ ఫులంజాజ్వరము మిక్కిలి తీవ్రముగా వచ్చెను.
తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురవాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు,
జార్జిటౌను, ఆర్మీనియన్ హిస్టోరి నె 72 రు గృహమునందు
పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్దకు చికిత్సకై వెళ్లితిని
వారు ఔషధ మిచ్చిరి. ఇప్పుడు నాకు ఇదివర కుండిన కఠిన
బాధు లన్నియు బాగుగా కుదిరినవి. 27-10-1920.
టి. పల్లవివంపిల్ల, హైకోర్టునకిల్లు, మైలాపూరు, మద్రాసు

సావిత్రి

శ్రీ ఏలూరు శీతారామయ్యయ్య నామకసమాజము
వారు నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు ఎన్వేసేడు థియేటరు
లో సావిత్రినాటకమును రెండవతూరి ప్రదర్శించిరి. ఆంధ్రసభ
వారి దయవలన సావిత్రినాటకము మదరాసులో పరిపాలై
పోయినది. యడవల్ల సూర్యవారాయణరావుగారిని సత్యవంతి
నిగను సంచీవరావుగారిని సావిత్రిగను చూచిచూచి హర్షించి
యుండిరి. నేడు అంతరి శ్రీరామమూర్తిగారు సత్యవంతుని
పాత్రను కడియాల రత్నయ్యగారు సావిత్రిపాత్రను ధరించిరి.
నాటకమునకు ప్రేక్షకులు రాతగినంతమంది రాలేదు. అనేక
చోట్ల నాటకము లుండుటచే కారణముగా తోచుచున్నది.
సావిత్రినాటకమును ఈ నాటకసమాజమువారు ఆదినండి. తుది
వరకు బహుజయప్రదముగ ప్రదర్శించిరి. ఏలూరునులేక నాట
కము రత్తిగట్టి సభాసదులను తమతమ తావులను కదలనియ
లేదు. ప్రతిపాత్రధారియు తనపాత్రను చక్కగపోషించెను
తమకుబెల్లములేక, కల్పితచోపభాషములేక స్వభావసిద్ధము
లగు భావములచేతను మాధుర్యముగ గాత్రముచేతను ముఖిల
సముచేతను ప్రత్యక్ష సత్యవంతునిపరిచి నటించిన శ్రీరామ
మూర్తిగారును పాత్రివత్వము తాండవమాడుభంగి అపరసావిత్రి
యాయన నటించిన రత్నయ్యగారును చిరస్మరణీయులు. నాట్య
స్థలిని ఈ దాంపత్యము చూడ కడుముదాహముగా నుండెను.
ఈ పాత్రధారులను నాటకసమాజమువారిని తదధిపతులను భగ
వంతుడు చిరాయువులగు మనుచుగాతే! కొల్ల 31

డిచితము

నీ 3 భక్తి సమన్వితముగ 128 కందపద్యములతో నాచే
వ్రాయబడిన "గోపాలభక్తము" అనగ్రంథము గ్రంథాలయముల
కన్పిటికిని ద్వితీయ ముద్రణార్థము గోరు ముద్రాలయాధికా
రులకును పోస్టోఫీసుకు అర్హతగల్గి పంపినచో సుచితముగ బు
క్లప్రొస్తుగా బంపబడును. డివిడెండు 0-2-02 రేఖలు పంపుచో
సరుగ్రంథము పంపబడును.
కొత్త భావయ్య,
సంగం చాగర్ల మూడి, తెనాలి.

మూత్ర సంబంధమైన వ్యాధులకు అమోఘమైన నివారణి

తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురము నివాసమును, ప్రస్తు
తము మద్రాసు, ఆర్మీనియన్ హిస్టోరి, నె 72 రు భవనమునం
దున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారియొక్క అద్భుత
చికిత్స గురించి వినినందున నా వ్యాధికి వారియొద్ద చికిత్సచేసు
కొను ఉద్దేశము గలిగెను. నేను పండితులవారిని చూచి భాగ్య
మును, వారివద్ద చికిత్సనొందు అద్భుతము నాకు గలిగినది నేను
బెట్టు, అతిబలహీనతచే 4 సెల్ రములనుండి బాధపడుచుంటిని.
అతిశీఘ్రముచే నాకు మూత్ర విసర్జనకాలముమీదు మంట యొం
డెను. నాఅరచేతులు, కాళ్లయందుగూడ మంటయొండెను. క
న్నులనుంచి నీరుకారుచుండె. స్వల్పకాలములోనే పండితులు
వారువారి ఆమోఘమైన చికిత్సచే నాకు మంచినరణమును కలు
గజేసిరి. అప్పుడు నావ్యాధి పూర్తిగా కుదిరినది.

బి, విశ్వేశ్వరయ్య ఎం. ఏ.
వెంకటగిరి రాజారాగారి ఏజెంటు, మద్రాసు, 16-9-1922

తిమురువాయువు, అజీర్ణము.

సాధారణమైన దుర్బలత్వము లన్నిటికి ఆకర్షకమైన ఔషధము
నేను 80 సంవత్సరములనుండి తీరిన తిమురువాయువుచే
బాధపడుచుంటిని. అందుచే మలబద్ధము, అజీర్ణమూడ గలిగి
నది. క్షీణిండు నొప్పులుండెను. దీర్ఘకాల బొత్తిగా లేకుండె
ను. ఎప్పుడైనను ఆహారము కొంచెము యెక్కువగా తీసికొనిన
చో తప్పక రాత్రిపూట వమనములు, విరేచనములు అగుచుండె
ను. నేనుమిక్కిలి బలహీనముగా నుంటిని. నేను అనేకవైద్యుల
యొద్ద చికిత్సచేసుకొనినను నాకేమియు గుణముకాలేదు. తరు
వాత తిరునల్వేలిజిల్లా కృష్ణాపురవాసియును, ప్రస్తుతము మద్రా
సు జార్జిటౌను ఆర్మీనియన్ హిస్టోరి నె 72 రు భవనమునందు
శ్రీమూర్తి పండిత స్వామిశ్రీనివాసఅయ్యంగారి చేరు, ప్రతివ
లను చిని వారివద్ద చికిత్సచేసికొనుటకు వెళ్లితిని. కడచిన ఆగస్టు
నెలనుండి వారివద్ద నేను చికిత్స చేసికొనుచున్నాను. ఇప్పటికే
చాల గుణముగలిగినది. నావ్యాధులన్నియు పూర్ణపంపైపోయి
నవి. ఎం. ఏ. కృష్ణారావు,
రిటైర్డ్ జిల్లామునిసిఫ్, తిరునల్వేలి, 5-2-1923.

నమకద్రోహపు కేసు

శాసనసభ్యులగు విశ్వనాథదాసుగారు
సెషన్సుకు కమిటు చేయబడుట

మాజి స్ట్రీటు తీర్పు

బరంపురం, డిసెంబరు 25:—ఈ కేసునందు రెండుపక్షముల పక్షిల్లాదారులు డిసెంబరు 21 వ తేదీతో ముగిసెను. 23 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మాజి స్ట్రీటు తీర్పుచెప్పెను. 24 వ తేదీ మొదలు కొద్దులు మాయబడుటచే 23 వ తేదీ 6 గంటలలోపు గనే జామీను వుప్పుకొనవలసియుండెను. తీర్పుచెప్పగనే జిల్లా సెషన్సుజడ్జియెదుట జామీనుకు పెట్టినను దాఖలుచేయబడెను. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు ఈ పెట్టినను ఆక్షేపించిన జడ్జి జామీను ఇచ్చిరి. 6 గంటలు కొట్టుటకు 2 నిమిషములు ముందు సెంట్రల్ గు పోలీసువారివద్దనుండి విడుదలచేయబడెను. నిందితుడగు విశ్వనాథదాసుగారిని సెషన్సుకు కమిటుచేయుచు మాజి స్ట్రీటుగా రిచ్చినతీర్పును ఈ దిగువ ప్రకటించుచున్నాము.

మాజి స్ట్రీటు తీర్పు

నిందితుడు మద్రాసు శాసనసభ్యుడు. చిత్రపూరుతాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడుగ నుండెను. తాలూకాబోర్డు వ్యవహారములందు నమ్మకద్రోహము గావించెనని వి. పి. సి. 409 సెక్షను ననుసరించి వారిపై కేసులేబడినది. 1922 సంవత్సరము మార్చి నెల 15 వ తేదీన నిందితుడు 1885 రూప్యముల మొత్తము బిల్లులపై సంతకముచేసి తాలూకాబోర్డు పాడ్ క్లర్కునకిచ్చి, ఈ బిల్లునందు నూచింపబడిన మొత్తములను బ్రెజరినుండి తీసికొని తన బావమరిదియగు నారాయణ పండాగారి కీ మొత్తమును ఇంకను 725 రూప్యములు ఇవ్వవలయునని ఉత్తరువుచెప్పెను. పాడ్ క్లర్కు జమానుద్వారా ఈ బిల్లులను బ్రెజరికిపంపి డబ్బుతెప్పించి నారాయణపండాగారి కిచ్చెను. నిందితుడు శాసనసభా సమావేశమునకు చెన్నపురికి వెళ్ళియుండెను. తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులగు వెంకటరావుగారు మరియొక బిల్లు (మొత్తము 725 రూప్యములు)నందు సంతకముచేసి పాడ్ క్లర్కుకు ఇచ్చెను. ఈ మొత్తముకూడ బ్రెజరినుండి రాగానే నారాయణ పండాకు ఇవ్వబడెను. ఇది ప్రాసిక్యూషను పక్షమువారి కేసు.

1885 రూప్యములు నారాయణ పండాకివ్వబడినని నిందితుడు అంగీకరించుచున్నాడు. బావులను త్రవ్వటకై ప్రభుత్వమువారు జిల్లాబోర్డువారు మంజూరుచేసిన గ్రాంటు మొత్తమునకొంతమొత్తము వ్యయముగాక నిలచియుండెను. సంవత్సరము ముగిసిన గ్రాంటుచేయబడిన మొత్తమును గ్రహించుటకు వీలుండదని నిందితుడు తలచి సంవత్సరము ముగియులోపల గ్రాంటు మొత్తమునంతయు బ్రెజరినుండిరాబట్టి తాను చెన్నపురికి పోవుచుండుటచే డబ్బు భద్రముగనుండుటకు నారాయణపండాగారివద్ద నుంచెను. నిందితుడు చెన్నపురినుండి తిరిగిరాగానే ఈ మొత్తమును నారాయణ పండాగారు నిందితునకు ఇచ్చెను. 725 రూప్యములు తాలూకాబోర్డు పాడ్ క్లర్కువద్దనేయుండెనని నిందితుడుచెప్పుచున్నాడు. నిందితుని ఉత్తరువుల ననుసరించి 725 రూప్యములు నారాయణపండాకు తానిచ్చినట్లు పాడ్ క్లర్కు సాక్ష్యమిచ్చుచున్నాడు. 1885 రూప్యములు నారాయణపండాకు ఇచ్చిన విషయమై ఎట్టి సందేహములేదు. 725 రూప్యములకూడ నారాయణ పండాకు ఇవ్వబడినట్లు సాక్ష్యమువల్ల రుజువుచున్నది.

725 రూప్యములు నారాయణపండాకు ఇవ్వవలయునని నిందితుడు లిఖితరూపముగ ఉత్తరువుచ్చియుండెను. 1922 సంవత్సరము మార్చి నెల 16 వ తేదీ పాడ్ క్లర్కు చెన్నపురియందున్న నిందితున కొకజాబువాసియుండెను. 2110 రూప్యముల బిల్లులు బ్రెజరికి పంపబడిననియు 725 రూప్యములు బిల్లు తప్ప మిగిలిన బిల్లులన్నియు కాపాడబడిననియు ఈ లేఖయందు వ్రాయబడెను. వెంకటరావు ఈ బిల్లుపై చేవ్రాలు చేసి డబ్బు బ్రెజరినుండి తెప్పించెను. మొత్తము 2110 రూప్యములు నారాయణ పండా కివ్వవలయునని నిందితుడు లిఖితరూపముగ ఉత్తరువొసగియుండెను. 1885 రూప్యములు నారాయణ పండాకివ్వబడెను. ఇట్టి పరిస్థితులలో మిగిలిన మొత్తము కూడతాను పండాగారికిచ్చినట్లు పాడ్ క్లర్కు చెప్పసాక్ష్యము విశ్వసనీయమైనది. ఈ మొత్తమునంతయు పండాగారి కివ్వబడినని ప్రాసిక్యూషనువారు గావించు వాదమును సేసినమ్యుచున్నాను.

నూతన సంవత్సరము ప్రారంభమైన మంజూరుచేయబడిన గ్రాంటునందు నిజమ మొత్తమును పొందటముకు వీలుండదను ఉ

ద్దేశముతో సంవత్సరాంతమున గ్రాంటులయందు మిగిలిన మొత్తములను రాబట్టుకొనుట అక్రమముని నిబిలు ఆకాంటుకోడు లోకలబోర్డు మాన్యులు నిర్ణయించుచున్నవి. కావున నిందితుడు చట్టమునకు విరుద్ధమగుచర్య యొనర్చినని స్పష్టమగుచున్నది. స్థానికసంఘముల ధనమును బాంకీలయందు డిపాజిటు చేయుటకు కూడ ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువు పొందవలెను. మరియొకమనిషికి స్థానికసంఘములధన మొసగుట నేరముననున్నది. నిందితుడు సదభిప్రాయముతో ఈపనిచేసెనా లేక దురభిప్రాయముతో చేసెనా అనువిషయమై పరిశీలించవలసియున్నది.

నారాయణ పండాగారు ఈ మొత్తము తీసికొని తనఖర్చురుబట్టల అంగడికి కావలసిన ఖర్చురుగడ్డలను కొనుటకై ఖర్చుపెట్టెనని ప్రాసిక్యూషనువారు వాదించుచున్నారు. మార్చి నెల 16 వ తేదీ ఈ మొత్తము నారాయణపండా కివ్వబడెను. నారాయణపండా ఈ మొత్తము తీసికొని రైల్వేస్టేషనుకు వెళ్లి వైష్ణవ మార్పురు, మాట్లాడి కొన్నిపార్కులు తీసికొనివచ్చెనని పాడ్ క్లర్కు సాక్ష్యమిచ్చెను. వైష్ణవమార్పురు తనకు పండాగారు తెలియదనియు 16 వ తేదీన వారికి పార్కులు బట్టాడకాలేదనయ సాక్ష్యమిచ్చెను. పార్కులు బట్టాడకాల్సినపుడు నందుకూడ 16 వ తేదీన పార్కులు బట్టాడమైనట్లులేదు. కాని కొంతమంది బట్టలవర్తకులు సాక్షులుగ విచారించబడిరి. ఫిబ్రవరి నెలాఖరున వారు బట్టలవసెట్టుగను మార్చి నెలాఖరులో వారికి వైష్ణవ ము వచ్చినట్లు వారి లెక్కలవల్ల సాక్ష్యమువల్లను తేలెను. నారాయణపండాగారు మార్చి 20 వ తేదీన 1406 రూప్యములు వి. పి. చెల్లించియుండెను. 20 వ తేదీన విజయనగరం వాస్తవ్యులగు బి. శ్రీరాములుగారికి రూ. 1170-4-0 చెల్లించియుండెను. తాలూకాబోర్డునుండి వచ్చిన మొత్తము కన్న రెండింతలు నారాయణపండా ఈదినములలో ఖర్చుపెట్టెను. ఈ సాక్ష్యమువల్ల నారాయణపండావద్ద తాలూకాబోర్డు డబ్బేకాక ఇంకాకొంతమొత్త ముండెనని తేలుచున్నది. కాని నారాయణపండాగారి వ్యవహారములలో ఈ కేసునకు సంబంధములేదు. నిందితుడు నారాయణపండాకు దురుద్దేశముతో తాలూకాబోర్డు ధనమిచ్చెనా అను విషయమును నిర్ణయించవలసియున్నది. తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షునిచర్య అక్రమమైనదనియు చట్టమునకు విరుద్ధమైనదనియు ముందే తెలిసియుంటిని. గ్రాంటు తాలూకాబోర్డునకు చేరవలయునను ఉద్దేశముతో తానట్లానర్చినట్లు నిందితుడు తనచర్యను సమర్థించుకొనుచున్నాడు. నిందితుడు తన సదుద్దేశమును రుజువుచేయవలసియున్నది. ఏప్రిలు నెలప్రారంభమున చెన్నపురినుండి తిరిగివచ్చెను. ఈలోపుగనే నారాయణపండా తాలూకాబోర్డువారి ధనము నిచ్చివేయుచునని పాడ్ క్లర్కుకు ఎన్నియో పర్యాయములు చెప్పినట్లు పాడ్ క్లర్కు సాక్ష్యమిచ్చుచున్నాడు. ఈ విషయము పాడ్ క్లర్కు నిందితునకు వ్రాయగ "నరి డబ్బుతీసికొనవలయునని నిందితుడు ఏప్రిలు నెల 2 వ తేదీ చెన్నపురినుండి ఉత్తరువునంపెను. తనవద్ద 1885 రూప్యములు భద్రముగనుండుటకై ఇవ్వబడినట్లుగ" నారాయణపండాగారిచ్చిన రసీదు దాఖలుచేయబడినది.

ఈ విషయములన్నియు నిందితుడు నిర్దోషియని తలచుటకు అవకాశ మొసరుచున్నది. కాని ఈరసీదు జాబులు నిజమైనవా అనువిషయమై ఆలోచించవలెను. కొద్దనందు దాఖలు చేయబడిన కాకితములు ఒరిజినలుకాకీతములు కావు నకలుకాకీతములు. ఇవి నిందితునిఇంటియందు ఒరిజినలుతో సరిమాడబడి వ్రాయబడినని ప్రస్తుతము పాడ్ క్లర్కుగ నున్నవారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఒరిజినలుదాకుమెంటు లేమైనవో తెలియకున్నవి. 30-9-25 సంవత్సరమున ఈనకల్లు తీయబడెను. ఈకాకితములు విలువైనవని నిందితుడు తప్పక గ్రహించియుండును. ఒరిజిలులలో యుండియున్నచో నిందితుడు వాటిని తప్పక భద్రపరచి కొత్తఅధ్యక్షునకు ఛార్జి ఇచ్చునప్పుడు వాటికి ప్రత్యేకముగ రసీదుతీసికొనియుండేవాడు. మరియొకవిషయము. 22 సెం. మార్చి 27 వ తేదీన నిందితుడు బరంపురమునకు వచ్చియుండెనని సాక్ష్యమువల్ల రుజువైనది. చిత్రపూరుమునకు బరంపురము 12 మైళ్లదూరమున నున్నది. నిందితుడు సదుద్దేశముగల వారైనచో బరంపురమునకు వచ్చినప్పుడు అక్కడనుండి చిత్రపూరుమునకువచ్చి తాలూకాబోర్డుధనమును నారాయణపండావద్దనుండి తీసికొనియుండేవాడు. ఇట్టి పరిస్థితులలో దాఖలు చేయబడిన కాకితము లేవు నిజమైనవని నమ్ముటకు వీలులేదు.

ఎవరికొరకై తే బిల్లులు కాపాడబడినో వాడు సాక్షులుగ విచారించబడిరి. ధనము అందినట్లు తేదీనెసి కొందరు తేదీ

లేక రసీదులు ఇచ్చియున్నారు. వీరికి మే, జూన్ నెల ధనమివ్వబడెను.

నిందితుడు తన భావమరిదియగు నారాయణపండాకు తాలూకాబోర్డుడబ్బు రూ. 2110/- ఇచ్చెనని నమ్ముచున్నాను. నిందితుని సదుద్దేశము రుజువుకాలేదు. నమ్మకద్రోహపు నేరమును ప్రాసిక్యూషనువారు నిందితునిపై రుజువుచేసిరని నమ్ముచున్నాను. నిందితుని సెషన్సుకు కమిటుచేయుచున్నాను. విచారణ జరుగువరకును, విచారణ జరుగునప్పుడును బరంపురం జిల్లా జెయిలునందు నిందితుడు ఉంచబడును. ఈకోర్టునందు నిందితుడెట్టి సాక్షులను విచారించలేదు. సెషన్సు విచారణలో నలుగురు సాక్షులును విచారించునట్లు మాత్రము తెలిపియున్నాడు.

జి. వై. లవుబాండు

జాయింట్ మాజి స్ట్రీటు వారీస్సు స్కిటు, జి. సీతారామయ్యపంతులు లాలు మహను వట్నాయకు రామకృష్ణ రథోగార్లు నిందితుని పక్షమున పక్షిగనుండిరి. ఎ. వి. శుభాచారపుగారు స్పెషలు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగనుండి ప్రాసిక్యూషను పక్షమున కేసు జరిపెను.]

అతిమూత్రవ్యాధిని త్వరలో కుదుర్చు

బౌషధరాజము

నేనొక వైద్యుడను. నావృత్తి వర్తకము. నేను ప్రస్తుతము మద్రాసు గోవిందప్పనాయు: వీధిలో కాపురముజ్జాను. నేను గడచిన రెండుసంవత్సరములనుండి తీవ్రమైన అతిమూత్రవ్యాధితో బాధపడుచున్నాను. నామూత్రముయొక్క స్పెసిఫిక్ గ్రావిటిసంఖ్య 1035 గానుండి మూత్రమునందు తీవ్రము, క్వేత ధాతువును (అల్బుమెన్) అమితముగా నుండెను. నేను అనేక అంగవైద్యులవద్ద బౌషధమును నేవించితిని. మిక్కిలి కఠినవర్తము చేయవలసినట్లు వారు నాకుసలహానిచ్చిరి. ఆధికారమేసిచేతిని. కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందటనే వరియన్నమును కాఫీని మానితిని. నావ్యాధి కొంచెముకూడను కుదరలేదు. లేక నామూత్రమునందుండి తీపి, లేక క్వేతధాతువు లేక స్పెసిఫిక్ గ్రావిటి యేమూత్రముతగ్గలేదు. నేను మిక్కిలి నిరాశ జెందితి. తుదకు కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు, ఆర్యునియన్ వీధి, నెం 72 గల గృహములోనుండు పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యగారివద్ద 8-7-24 వ తేదీనుండి చికిత్స ప్రారంభించితిని. సదరు తేదీనుండి వరియన్నమును, కాఫీని వుప్పుకొనుచున్నాను. వారు 15 దినములలోనే నావ్యాధిని పూర్తిగా బాగుచేసిరి. ఇప్పుడు అనేక అంగవైద్యులు నామూత్రమును పరీక్షించి క్రమముగానే యున్నదని తెలిపిరి.

టి. వరదరాజు లక్ష్మణ్, మదరాసు, 26-7-24

తిమ్మరువాయువ, ఇందియన్లు

నము, నరముల బలహీనము, అవయవములు చిక్కిపోవుట, పుండుమచ్చలు

మొదలగువాటిని కుదుర్చు అమోఘమైన బౌషధం

అజ్ఞానులు, పక్షపాతముగలవారు మాత్రమే కారణము లేకనే ఆయుర్వేద వైద్యమును నిందించుచున్నారు. అంగబౌషధములచే కుదురనివ్యాధుల నేకములు ఆయుర్వేదబౌషధములచే బాగుగాకుదురుచున్నవి. తిరునల్వేలిజిల్లా కృష్ణాపురనివాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నపట్నము, జార్జిటౌను ఆర్యునియన్ వీధి, నెం 62 లగు గృహము నందుండు పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యగారు నాకుండిన చిక్కువ్యాధిని బాగుచేయుటవలన నాకు ఈఅభిప్రాయము కలిగినది. నాకు రిసెంసలనుండి కీళ్ల నొప్పియుండెను. నాఎడమ కన్ను, కుడికాలు మిక్కిలి కృశించి నొప్పిచే బాధపడుచుంటిని. కంటినుండి నీరు కారుచుండెను. గ్రుడ్డు ఎఱ్ఱగా నుండెను. దృష్టితగ్గెను. మరియు శుక్లముకూడ ఫలన మగుచుండెను. ఇవన్నియు గాక దవడ క్రిందిభాగముందు ము, చంకలకుముందు భాగముందు పుండు సంబంధమైన మచ్చలుండెను. నేను పండితుల వారివద్దకు చికిత్సకై వెళ్ళినప్పుడు నా దేశితి ప్రైవేకారముగా యుండెను. నేను పాశ్చాత్య బౌషధములను చాలకాలము వుప్పుకొనియు లాభము లేక పోయెను. ఒకమాసములోపలనే పండితుల వారు నా కఠినవ్యాధులన్నిటిని పూర్తిగా కుదిర్చిరి.

4-10-22

జి. హెచ్. ఎడ్మండు,

99 శేవర్ విల్లర్సోన్, చెర్రయూ

లిబరలు ఫెడరేషను

కలకత్తా సమావేశము

సర్ ఎమ్. జోషిగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

బర్మిను హెడ్డు ప్రభువునకు సమాధానము

కలకత్తా, డిసెంబరు 28:— కలకత్తా పురపంచరమందు అష్టమ లిబరలు ఫెడరేషను సేడు సమావేశమయ్యెను. పురపంచ దిరముహూలు ప్రేక్షకులు, ప్రతినిధులచే సంపూర్ణముగ నిండినది. బెంగాలేతర డెలిగేటుల సంఖ్య సుమారు ఎనుబయ్యెను. సన్యాస సంఘాధ్యక్షులగు బాబు క్రిష్ణకుమార మిత్రుగారు లిబరలు పార్టీ కావించిన సుహృద్భావముల బోధనము ఉపన్యసించి ప్రారంభించిరి. “దేశమును మాపార్టీని గురించి ఎడతెరిపి లేకుండ దురభిప్రాయములు గావింపనియెడల, యీపార్టీకి మరి కొన్ని మహాప్రకారములను మేము గావించి యుండవలెను. భారతదేశమునలి లిబరలు పక్షమును దూషించుటకును, దురభిప్రాయముల లిబరలు పక్షమును గురించి వ్యాపింపజేయుటకును కలకత్తా నుండి యితర భాగములందు ప్రచారము చేయుటకు కొంతమంది బాలురు పంపబడిరి. లేనిపోని అపొకముల వారల గురించి గావించి, వారలు దేశములచే నిరసింపబడుటకు ప్రయత్నములు జరుపబడెను.”

లిబరలు పక్షమునై నాలోపింపబడిన దోషములను ఖండించి, కాసనసభలను విస్తరింప జేసితిరినియు, సర్వీసులను విరివి జేసిరినియు, లక్షలగొలది ప్రజలకు వోటునీయు, అధికార మిప్పించిరినియు, సగము ప్రభుత్వము ప్రజలకు ట్రాన్స్ఫరు చేయించిరినియు, స్థానిక సంఘములందు కలకత్తా మేయరు పదవియందు, అల్లరు మెన్నులను, కార్యనిర్వాహకవర్గమునందును అనధికారులు అధ్యక్షులుగను సభ్యులుగను నుండుటకు అవకాశముల గల్గించిరినియు, బ్రిటిషు ప్రజల నైతికసమ్మతిని నిద్రానశముడి మెల్కొల్పితిరినియు సర్ మోరపంతు జోషి గారు తెల్పిరి. ఇచ్చిన దానిని సంతోష పూర్వకముగ గ్రహించి, ఇంకను కావలసినది తెచ్చుగోరుట వారి విధానమనియు, నూతన రాజకీయ పరిజ్ఞానము త్రివిధ బహిష్కారముచే స్వరాజ్యమును బడయవచ్చునని డెల్పిరినియు, స్వరాజ్యము సంపాదించు సాధ్యము కానపుడు విప్లవవిధాన మవలంబింపవలయునని వాదించిరి అధ్యక్షుడు సుడిచెను. స్వరాజ్యము బడయుటయే లిబరలు పక్షాదర్శకము. బ్రిటిషు సార్వభౌమని అధిపత్యముక్రింద స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుట ట్రాన్స్మిగ్రేషన్ మాటయును (ఫెడరేటెడు సేషన్సు) సాధ్యమైనంత వేగముగ స్థాపించు బయత్నించుటయే లిబరలువాదుల పరమావధి. స్వరాజ్యము నొందుటకై మే జాలము. భారతదేశముయొక్క స్వాతంత్ర్యములను విజృంభింపజేసి, బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునందలి స్వాతంత్ర్య మనుభవించుచున్న రాజ్యములతో గలసి భారతదేశము తన స్వాతంత్ర్యమును నిలబెట్టుకొనవలయును.

సక్రమ పద్ధతులపై స్వరాజ్యమును సంపాదించుట చాల కాలముపట్టి వినుగు గలగజేయును. కాని సక్రమపద్ధతులే తప్ప కుండ గమ్యస్థానముచేరుటకు సాధనములు. ప్రత్యక్షమార్గము వారి యొక సాధనము. ప్రత్యక్షమునకే (డైరెక్టు మెథడ్) అరాజక మనియు, విప్లవమనియు మారుకేగెను.

స్వరాజ్యమును సంపాదించుట కంతరాయములు తదనంతరము స్వరాజ్యమును బడయుటకు అంతరాయములను సన్యాస సంఘాధ్యక్షుడు యేకరువుపెట్టెను. హిందూ మహమ్మదీయ సంస్కృత భూస్వాములను, రైతులను, సామాన్య కార్మికులను ఉన్నత తరగతులవారు జనసామాన్యము గొడబాటు ఉపేక్ష, అస్పృశ్యసంస్కృతి, ఘోషాపధతి, అధికారభూస్వాముల లేక బుర్రాక్రసి వైఖరి స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు అడ్డంకులుగ నున్నవి. “స్వరాజ్యమును సంపాదించవలయునని తొందరపడి విశేషముగ నాశనము జేసితిమి. మానవకోటికి సంతృప్తియు, కాంతియు, సౌఖ్యమును నిచ్చు నాగరికత పునాదులను నాశనము జేయవలదు.”

సర్ చిమన్ లాల్ సెతల్ వాదుగారు

అధ్యక్షుని నెన్నుకొనవలయునని సర్ చిమన్ లాల్ వాదుగారు ప్రతిపాదించిరి. స్వరాజ్యవాదుల బహిష్కారత్రయము పరాజయమొందెను. అసహాయస్వము మను సాక్షతో వారు కాసన సభలందు బ్రవేశించిరి.

ఉద్యోగములను సంపాదించుటకు వారియావశ్యక్తియు ధారవోసిరి. దీనిని నాశనము చేయవలయునని ప్రతిపక్షులతో దానికి నొకరు అగ్యతత వహించిరి. స్వరాజ్యవాదులలో నొక బృంద మిప్పుడు శిస్టాంసీపు సహకారముని ఎలుగై త్రి అరచుచున్నారు. కాని మాటను నిలబెట్టుకొనుట జూపుటకు నిస్సారమని రుజువు కాబడిన సిద్ధాంతమును బట్టుకొని వారు ప్రాకులాడుచున్నారు. ప్రజలనింపను భరించునంతటి దైగ్యము జాతీయవాదుల కారంభమందు లేదు. కాని వారిప్పుడు తప్పునుగుర్తించి లిబరలువాదులకు ప్రాపకము జూపుచున్నారు. లిబరలువాదులను వైకి లాగుటకు ప్రయత్నించుటకంటె వారే మెట్టుతిరి లిబరలు వాదులలో గలవలయును.

సర్ తేజబహదూరు సప్రగారు

సర్ చిమన్ లాల్ సెతల్ వాదుగారి ప్రతిపాదనను బలపర్చుచు సర్ తేజబహదూరు సప్రగారిటుల ప్రసంగించిరి:— లిబరలువాదు లిప్పుడు నీరసస్థితియందుండవచ్చును. కాని లిబరలు తత్వమెన్నటికిని నీరసముగ నుండజాలదు. వారు నమ్మిన విషయములను ప్రజలకరించి, ప్రజల విశ్వాసమును జూరగా నబ్రుత్తించుట లిబరలువాదుల ముఖ్యకర్తవ్యము.

లిబరలువాదుల విధానము ప్రజల హృదయాంతర్గతగు చున్నందున భావినూచకముగ నుండునని సర్ ప్రోవాసుచంద్ర మిత్రుగారు ప్రతిపాదనను బలపర్చుచు దెప్పిరి. వారిత్వమును స్వరాజ్యవాదులు గ్రహించిరి. లిబరలువిధానమునే వారును అనుకరించుచున్నారు.

తదనంతరము అగ్యత్యము ఉపన్యాసమును జడున వారంభించెను. రైతులగు డెలిగేటుల కింగ్స్ ఫూరానందున వారలకేమియు బోధపడలేదు. డెలిగేటులలో అధిక సంఖ్యాకులు హాలునుండి వెడలిపోయిరి. సమావేశము రేపు తిరిగి సమకూడును.

* * *

నత్రిక వ్యాఖ్యలు

“ఈవినిగూ న్యూసు ఆఫ్ యిండియా”

బొంబాయి, డిసెంబరు 28:— లిబరలు ఫెడరేషను

నందు నీయబడిన సర్ మోరపంతు జోషిగారి అధ్యక్షోపన్యాసము దేశమును కలవరించుచున్న సమస్యల బహిష్కరించుటకు విశేష ప్రయోజనకారిగ లేదు. పాక్షిక యోర్నాలు గురించి నవిషయములు సారవిహీనముగ నున్నవి. సరియగు యోర్నాలు లేనిది సభ్యుల సంఖ్యయందు బలహీనముగ నున్న లిబరలుపార్టీ ధనమును కత్తియు వెచ్చింపరాదనియు, దేశమునందు లిబరలు సిద్ధాంతములను వ్యాపింపజేయుట కితర పక్షములతో చేయవలయుననియు పత్రిక సూచించుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ఉదరసంబంధమైన వ్యాధులు,

అకలిలేకపోవుట మూత్రసంబంధమైన వ్యాధులు

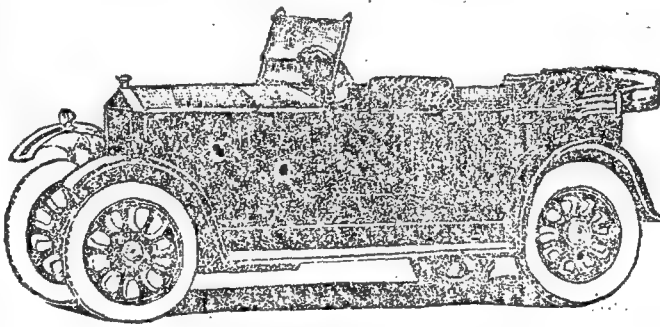
మొదలగు వాటికి ఆశ్చర్యకరమైన నివారణ

కడచిన కొంతకాలమునుండి నేను పైన తెలుపబడిన వ్యాధులచే పీడింపబడుచున్నాను. కాన నాకు జీవితమే దుర్గమముగా తోచెను. నేను అనేకపాళ్ళాశ్చర్యవైద్యులవద్ద బోషణ నేన చేసియు నిరుపయోగమాయెను. కృష్ణపురవాసియను ప్రస్తుతము చెన్నపురి, జార్జిటౌన్ ఆస్పత్రియొక్క పీథి నె 82 రు గృహమునందున్న శ్రీమత్ పండితస్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారు వారికి రీప్రెజెంటు గురించి వినినందున వారివద్దకుపోయి నాకష్టములను విన్నవించుకొంటిని. వారు రు 8000 లు నా చికిత్సకయి యివ్వవలెనని తెలిపిరి. నాస్థితిగురువునయముయి వారికి తెలిపితిని. నానంద కొద్దిగా సామ్యు పుచ్చుకొనుట కంటెను యివామగానే నాకు చికిత్సచేసిరి. చికిత్స ప్రారంభమైన పక్షము దినములలో నా ఉదరసంబంధమైన వ్యాధులన్నియు పటాపంచలయి పోవుటయే గాక నాకు ఆకలి బాగుగా పోచెను. నేను మగ్రవిసర్జన చేయనప్పడు నాకుండుమంట కూడపోయెను. కాన నేనీప్పుడు ఘోరవ్యాధులన్నిటినుండి విముక్తుడనయితిని. 1-9-28.

టి. ఎన్. నారాయణ అయ్యర్, బి. ఏ.,

81, కెరమాల్ గోల్డ్ పీథి, రాయచేట్ల, వరదాసు.

మిక్కిలి ఆవశ్యకమైన వ్రకటన

మేము ఈ చెన్నరాజధాని. మైసూరు, తిరువాంతూరు కొచ్చి, కొడగు మొదలగు

ప్రదేశములయందు ప్రసిద్ధిచెందిన,

వల్ సె లి WOLSELEY

మోటారులకు స్తోవ్ విజంట్లుగను, డిస్ట్రిబ్యూటర్లుగను, నియమింపబడి యున్నాము.

ధర మిక్కిలి నయమే రు 4.500 మొదలుకొనియే.

మోటార్ కారులు జనవరినెల ప్రారంభముననే “మాన్ టాసర్” నావయందు వచ్చుచున్నది.

తక్షణమే మీ యగ్గరను రిజిస్టర్ చేయుండు.

మోటారు వ్యాపారస్థులును, జిల్లా ఏంజిన్లును, సబ్ ఏంజిన్లకు కావలసినవారు ఇప్పుడే తెలియబరువ గోరడము.

ఆర్. పటేల్ అండు కంపెనీ, మదరాసు, మోటారు వ్యాపారస్థులు, మదరాసు.

R. PATEL & Co., MADRAS.

18 & 20 General Patiers Road, Mount Road—Madrass.

Telegrams "MINORU" Madras]

Telephone No. 3157.

ఎంగుయిండియాలో మహాత్ముని వ్యాసములు

నానత్యాన్వేషణచరిత్ర

గాంధీమహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

మూడవ ప్రకరణము

బాల్యవివాహము

ఈ ప్రకరణమును వ్రాయుట నాకు యిష్టము లేకున్నను యిట్టి విషయములనుగూడ వ్రాయక తప్పదు. వ్రాయుచున్న నే నసత్యవాది నే యగుదును. నాకు పవమాడవయేటనే వివాహమైనదని వ్రాయుట నాకు చాల సంతాపకరమే యైనను వ్రాయుకొనవలసింది. ఇప్పుడు నాసంతాపమును యిట్టి పయముగ వ్రాయవలసింది నాబాల్యకాలంలో పోల్చుకొనినపుడు వారి అన్వేషణను సంతోషమును నాదురదృష్టమును విచారమును నాకు కలుగుచుండును. అట్టి అజ్ఞానకాలంలో బాల్యమును వివాహము చేయుటకు నైతికమగు కారణము నాకేమియును కనబడదు.

పవమాడవయేట నాకు వివాహమే జరిగినది గాని ప్రధానముగా ప్రేమే గాదు. కథియవాడులో ప్రధానము మొదట జరుగుట మరొకరికాలమునకు వివాహము జరుగుట అను నొక ఘట్టముగూడ నున్నది. ప్రధానముగా నభూవరుల సంతకములు వివాహ నిశ్చయము చేయుటయే. అటుల నిశ్చయింపబడిన పిమ్మట వివాహము జరుగుటలో పల నా బాలుడు చనిపోయినచో నా బాలికకు వైద్యబాధలేదు. మరియొకరి కిచ్చి వివాహము చేయవచ్చును. ఇటుల మహారాష్ట్రనిశ్చయము చేయుటలో నభూవరుల నడుగనే యుండును. వారికి తెలుపకుండానే తలదండ్రులు నిశ్చయము చేసెదరు. నాకు మూడుసార్లు ప్రధానము జరిగినది. కాని నేను ఆకస్మిక నెరుగనే యుండును. మొదటి సారి ప్రధానమైనపిమ్మట వివాహము కాకముందే ఆకస్యనవిపోయెను. రెండవసారి మరల ప్రధానమైనది. మరల నలుణే జరిగినది. మూడవసారి నాకు ఏడవయేటనే ప్రధానము జరిగినది. జ్ఞాపకము. అంతకుపూర్వము జరిగిన ప్రధానములను గూర్చి పిమ్మట పెద్దవాండ్రు చెప్పగా తెలిసినదేగాని నాకేమియును జ్ఞాపకములేదు. నావివాహము సంగతిమాత్రము నాకు బాగుగా జ్ఞాపకమున్నది.

మేము ముగ్గురు మున్నదమ్మలము. నాకెద్దన్న కదివరకే వివాహమైనది. నాచిన్నన్న నాకంటె 2-3 ఏడవమాత్రమే పెద్ద. నాచిన్నన్నపుడు (పింతలడి కొడుకో పెత్తొడి కొడుకో) నాకంటె ఒక ఏడు పెద్ద. నాకును నాచిన్నన్నకును పిశ్యవృత్తులను ఏకకాలమునందే వివాహముచేయుటకు పెద్దలు నిశ్చయించిరి. ఈవివాహముల చేయుటలో పెద్దవాండ్రు తమ సదుపాయమును మాత్రమే చూచుకొందురు. రెండు మూడు పెండ్లిండ్లకసారి చేసిన ఖర్చు తగ్గువని గూడ ఆలోచించెదరు. అంతేగాని నభూవరుల నడుగకు వారి లాభమును విచారించరు.

హిందువులలో పెండ్లిండ్లకగా మూడులుగాని మూడులుగా. పెద్ద కొమారెవారును పెండ్లికొను వారునుగూడ కొంతకాలము వివాహములో నేయులుగలచేసుకొనవలయును. కొన్ని నెలలు ముందుగానే పెండ్లిమీల నారంభించెదరు. ఇతరవనల నన్నిటిని మానుకొందురు. విశేషముగ ధనమును వ్యయపరచెదరు. బట్టలకును నగలకును విందుభోజనములకును వేలకొలది రూపాయలు వ్యయమును. రకరకముల పిండియలను చేయించుటలో ఒకరి నొకరు వించువలెనని వియ్యాలవారు పోటీలు పడుచుండును. స్త్రీలకు కంఠమాధుర్యము లేకపోయినను శరే విధివిరామములు లేకుండ పెంపులెగురుంట్లు పెండ్లిపాలలను పాడుచునేయుండురు. ఇగురుపొరుగు వారికి చాల ఖర్చుండి కలుగుచున్నను లేపు తమయింటగూడ కుభకార్యము జరుగక తప్పదుగాన సహించి యూరకుండురు.

కావున ముగ్గురికిని మూడుసార్లు పెండ్లిండ్లు చేసి ముమ్మారిని కష్టముల ననుభవించుటకంటె ఏక కాలముననే మూడు పెండ్లిండ్లు కలిపిచేయుట మంచిదని మా పెద్దలు నిశ్చయించి అటులచేసిన ఖర్చు తగ్గున వైభవము పెంచును. మూడు పెండ్లిండ్లిగా చేసినచో చెరిమూడునెలల తొమ్మిది నెలల ననుకొనవచ్చును. కలిపిచేసి 5-6 నెలల ఖర్చు పెట్టినచో మహాభవమును, మూడునెలల ఖర్చును తగ్గును. పెండ్లిచాలాజోరుగా

జరిగినదని పూరివారును చెప్పుకొందురు. నాతండ్రియును నా పిశ్యవృత్తునుగూడ వృద్ధులైరి. మా పెండ్లి జే మాంబుల వప్పటికి కడపటి కుభకార్యము. ఇక పెండ్లి గావగినవారు మాకారువారి లో నెవడునులేదు. అందువలన మూడు పెండ్లిండ్లు మహావైభవముగా ఏకకాలముననే జరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను. కొన్ని నెలలు ముందుగానే పెండ్లిండ్లు ప్రారంభమైనవి.

ఆపవనముబట్టియే మేము పెండ్లి సంగతి సజిగట్టితిమి. పెల్లి అనగా క్రొత్త జీవజ్వలను కట్టుకొనవచ్చును. బాబులు వాయించెదరు. ఊరేసింపులు జరుగును. మంచి మంచి పిండియలు జేసెదరు. ఆమహిమలకు క్రొత్తపిల్లలు దొరికెదరు అని మాత్రమే నాకపుడు తెలియునుగాని అంతకంటె మరేమియును తెలియదు. ఆవయసులో స్త్రీసంభోగవాంఛ కలుగ నేకలుగదు. మరల 5-6 ఏండ్లు ముదిరిన పిమ్మట నావికారమువకురించును. నేను చెప్పవలసినముఖ్యవిషయ మింకను ముందేయున్నది. ఇది యన్నియును అవాంతరగాలే.

నన్నును నాచిన్న అన్నను రాజకొటనుండి పోర్చుగల్ దకు తీసికొనిపోయిరి. ఒంటి నిండ పసుపుపూయుట పెండ్లి కొడుకులను జేయుట మున్నగు వేడుకలు చాల కలవుగాని వాని నన్నిటిని వివరింపవలయుననిలేదు.

నాతండ్రి దివానుగా నున్నను ఆతడుగూడ రాజనీవుడు. అందులో రాజునుగ్రహపాత్రుడుగూడ నగుటచే రాజు మాతండ్రిని క్షణమైనను వదిలియుండడు. అందువలన మహారాష్ట్రము రోజువారము మాతండ్రి రావీలులేక పోయినది. రాజకొటనుండి పోర్చుగల్ దకు బంపియింప సామాన్యముగ 5 రోజులు ప్రయాణమున్నది. కాని రాజువడిగల అంచగరముల నేర్చుదురుచేసాకండ్రి చూడుకోజులలోనే రాగలిగెనుగాని మూడవ మకాములో బండి తిరుగబడి నాతండ్రికి బలమైనదెబ్బలు లగిలెను. వంటినిండ కట్టతో నతడు పెండ్లియింటజేరెను. అందువలన ఆతనికిని మాకును గూడ ఉత్సాహము కొంతతగ్గినది. ఏమైన నేమి పెండ్లిమాత్రము జరిగి తీరవలసినదేగాని నిలవ పీలులేదనిరి. మరల మంచి మహారాష్ట్రము దొరుకుట కష్టము. అంతటితో పసితనపు పెండ్లి సంబరముతో తండ్రి చెబ్బల మాటలను నేను పూర్తిగా మరచి పోయి పెండ్లిసంతోషములో మునిగిపోతిని.

తలదండ్రులపట్ల నాకు చాలభక్తికలదుగాని మానవ సహజములను సంతోష విచారాది మనోవికారముల నెవరు గెలువగలరు? తదండ్రుల సేవకొరకు అన్ని సంతోషములను వదులుకొనవలసినను ఉత్తమవిషయమును నే నప్పటికింకను గ్రహింపగలిగియుండలేదు. కాని నాభోగ లాలసత్వమునకు నన్ను శిక్షించుటతోయన మరియొక విషయముగూడ జరిగినది. అది అప్పటినుండియు నామనసును కలందుచునే యుండును. దానిని గూర్చి యిటుపైని వివరించెదను. ఇంద్రియనిగ్రహణ కత్తి తేకుండ కస్తువులనుమాత్రము పరిత్యజించుటవలన సుఖమును త్యాగము కలుగదు. ఇంద్రియములు ప్రబలింపు డట్టివాడు లొంగి పోయి త్యజించిన కస్తువులనే మరల స్వీకరింపగోరును. కావున ఇంద్రియములను మనస్సును నిగ్రహించవలెనుగాని తాత్కాలికముగ విషయభోగములను పరిత్యజించుటవలన కాళ్ళక లాభము లేకుండునని నిప్పులనందు డొక గేయమును పాడెను. ఆ పాటను నేను పాడినపుడును వినినపుడును సంతోషకరముగా నావిషయము నాకు స్పష్టము వచ్చి లజ్జితుని జేయుచునే యుండును.

చెబ్బలు తగినను లెక్కజేయకుండ నాతండ్రి స్త్రీయంతో సంపూర్తిగా పెండ్లి చేసుకలలో పాలుగొనసాగెను. ఆపెండ్లిండ్లలో సతమ చేసిన పనులన్నియును నాకిప్పటికిని కనులకు కట్టికట్టున్నది. పసితనమున నాకు పెండ్లి చేసినందుకు నాతండ్రిని నేను ప్రాజ్ఞుడనైనపిమ్మట నింించెదనను జ్ఞానము నాకా పెండ్లికోజులలో అణుమాత్రమును లేదు. అపుడంతయును సరియైనదనియును, న్యాయమైనదనియునే నాకు తోచినచాల సంతసించుచునే యుంటిని. పెండ్లియగునను నుత్సాహముగూడ అపరిమితముగానుండెను. ఆనాడు మేమెప్పుడుకూర్చుండియు సప్తపది ఎటుల జరిగినది, నేనును పెండ్లిమాతృకు (నాభార్యయు) ను ఒకరి నోటిలో నొకరకు కలకండ(కాన్యాధి)నెటుల పెట్టుకొనినదియును మేమెటుల కలసియుండినదియును అంతయును గాను బాగుగా జ్ఞాపకమున్నది. ఆ మొదటిరాత్రియే అమాయకులని విచారెల నిరువురును సుసారసాగరమున సమాంతముగా త్రోవేసెరి. నాపెద్ద వదిని (పెద్దన్న భార్య) ఆ రాత్రి నేనేమి చేయవలసినదియు నాకు బాగుగా బోధించెను. నాభార్య

కెవరు బోధించిరో నాకు తెలియదు. నేనావిషయమున నా భార్య నిదివరకడుగలేదు. ఇకముందును అనుగడలమకొనలేదు. ఆరాత్రి మాకిద్దరికిని గూడ నిద్ర చాల మెచ్చుగానుండెను. మావదిని బోధించిననుగూడ ఆరాత్రిపెట్లలో చనువుగా మాటలాడవలెననిన నాకేమి చాల సిగ్గుగానే యుండెను. కాని ఇట్టివిషయములలో ఒకరు నేర్వకలసిన పనియేలేదు. పూర్వజన్మ వాసనయే అంతయును నేర్చును. క్రమముగా మాకిద్దరికిని బిడియము వదలి పోయినది. భారాళముగా మాటలాడుకొనసాగితిమి మేమిరువురమును సవయస్కులమే యైనను నేను భర్తనగుటచే వెంటనే అధికారమును చలాయించసాగితిని. దానినిగూర్చి ముందు తెలిపెదను. (సప్తపదియనగా శభావరులు అగ్నిగుండము మట్టును ఏనుసార్లు తిరుగుట- కాన్యాధి అనునది కేవలము గుఱరాకు దేశాచారపని తోచుచున్నది.) (ఎంగుయిండియా 24-12-25)

అమెరికావారి ఆహ్వానము

నన్ను అమెరికా దేశమునకు రమ్మని వారు ఆహ్వానించి నను నేను సమ్మతించకపోవుట సరికాని మనదేయలగు మిత్రులు పలువురు నన్ను నిందింపసాగిరి. ఈవిషయమున అమెరికా దేశముడగు నొక మిత్రుడిటుల నాకు వ్రాసెను.

“మీరు మాదేశముల ఆహ్వానముగూర్చి యిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును చదివి నేను చాల సంతసించితిని. మీరు భారతదేశము నందుండి పనిజేసిననే మాకు అధికమగు మేలు జేయగలుగుదురు. కాన మీరానిశ్చయమును మార్చుకొనని నమ్మెదము. మాదేశీయులలో ఉత్తములగువారికి గూడ నిపుడు మీవిషయమున కలిగియున్నది మీరెటులుండురో చూడవలెనను షట్టి కుతూహల మేగాని నిజమైన భక్తిగాదు. వారి కుతూహలమును తీర్చునిమిత్రము మిమ్మువంటికి రప్పించుట నాకంతమాత్రమును యిష్టము లేదు.” అని ఆమిత్రుడు వ్రాసెను.

ఇట్టికట్టి కుతూహలమును తీర్చుటకు నేనెంతమాత్రమచటికి రానని యిటుత్రుడు నమ్మియుండవచ్చును. మొదట భారతదేశమున నాస్థితి స్థిరపరచుటకు నేను విరోధిభావమునకుగాని అమెరికాభండమునకుగాని వెళ్లు ఎవలన ప్రాక్షేపమునకును వశ్యును దేశమునకునుగూడ లాభమేమియును కలుగవని నేను స్థిరపరచుకొనియే యుంటిని. లాభమైనను నష్టమైనను నేనావధిలేనే అనుసరించెదను (మో.క. గాంధీ-ఎంగుయిండియా. 24-12-25)

సంపూర్ణమద్యపాన నిరసనము

మద్యపానమును సంపూర్ణముగా నిరసించుట యను నొక్క విషయమును మాత్రమే కాంగ్రెసువారు నిర్వాఖిధానముగా నామోదించనలెను అని శ్రీమత్ సి. రాజగోపాలాచారి నారు పత్రికలలో ప్రకటించుటయే గాక నా కొకలేఖనుగూడ వ్రాసిరి. దేశీయులలో అన్ని జాతుల వారిలోను యొక మత్యమును కలిగింప జాలిన ప్రధాన సమస్య యిది యొక్కటియే. వ్రాహ్మణ వ్రాహ్మణ శైత్యులలో గూడ నిది యొకమత్యమును కలిగింపగలదు. అన్నిరాజకీయ పక్షములను ఏకీభవింపజేయును. దీనివలన ముఖ్యముగా జనసామాన్యమునకే అధికమగు మేలుకలుగను గాన వారినిగూడ నిది ఆర్పించును. ఇది ఆత్మనసర మను కట్టిపెట్టెయములే లేదు. మద్యపానమువలన వేలకొలది కుటుంబములు నాశనమగుచున్నవి. దానిని తొలగింపనిచో ఈ అనర్థము తొలగనే తొలగదు. ఇంకను అత్యధికముగా మెచ్చుటగూడ సంభవించును కావున ఆచార్యులగారి నూచనను గూర్చి దేశీయులు శ్రద్ధ వహింపగోరెదను. (మో.క. గాంధీ - ఎంగుయిండియా 24-12-25)

తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయుల దుర్వర్తనము

ఆచార్య రామదేవుగారిటుల వ్రాసిరి:—
“తూర్పు ఆఫ్రికాలో నిసిండుమున్న భారతీయులలో చాలమంది హిందువులను మహమ్మదీయులను గూడ మద్యపానము నొనరించుచున్నారు. స్వదేశీవస్తువులు లభించుచున్నను

గూడ అనవసరముగా విశేషములు పొందుచున్నాడు. నా యకులు శ్రద్ధగా పనిచేయుట లేదు. కాంగ్రెసు సంఘమునకు ధనములేదు అనియును మరిపెక్కు విషయములను రామదేవు గారు నాకు వ్రాసి వానినన్నిటిని పత్రికలో ప్రకటించుటకు గూడ నా కనుమరిసిందిగాని ప్రస్తుతము వానినన్నిటిని నేను ప్రకటింపవలదుగానలేదు. ఎవరినైన నవటికి పంపించి నిజము తెలిసికొనుటకు గూడ రామదేవుగారు వ్రాసిరి గాని ప్రస్తుతము నా కట్టి అనుకూలములేదు. కాన్యా భారతీయులు ఆస్కాపరిగ్న చేసుకొని శిష్టముగా తమ ప్రవర్తనమును చక్కజరుచుకొనవలెనని మాత్రము మోద్యరించెను. త్రాగుడును ప్రారంభించినవారు దానిని వదిలివేయవలెను. తదితరములు గూడ త్రాగుడు మాని పొందుటకు పూనుకొనవలెను. (మో.క. గాంధీ-ఎం.యం.సియా 11-12-25)

వేమన.

సంపూర్ణ జీవితము-బోధనలు

చిత్ర పటభోధితము-వివరములు

ఉన్నతస్థాయాధిపతి శ్రీ వేమ రామేశంపంతులుగారి పీఠికతో, తంజావూరు రాచనగరమందలి వేమన రంగులపటముతో వేమనశిష్యులు వ్రాసిన ద్విపదకావ్యములతో, వేమన కులము, కాలము, కుటుంబము, స్థలము, మొదలగు విషయములతో 280 పుటల గ్రంథము ఫెరక్వెయిటు కాగితము. చక్కని సంపుటములు. క్యాటలార్ వుచితము. కొలదిప్రతులు గలవు. మేలుప్రతి రు 1-8-0. చాకప్రతి రు 1-0-0.

(2461) కమలకుటీరము
నరసాపురము, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా. 2552

పారిశ్రామిక ప్రదర్శనము

మహమ్మదాలి జిన్నా గారు ప్రారంభోత్సవమును జరిపిరి

(ఆసోసియేటెడు స్పెషలు సర్వీసు)

అలీఘురు, డిసెంబరు 26.—నవాబు బహదూరు సవాదాలీ చాదరి, గౌరవనీయులగు నవాబు చట్టారిగాల్లు హాజరుకావాలక విభుటచే కుక్రవారమునాడు పారిశ్రామిక విద్యాప్రారంభోత్సవమును మహమ్మదాలీ జిన్నా గారు జరిపిరి. విద్యా పారిశ్రామిక విషయములందు మహాపయోక్త గుగు పెక్కు వస్తువులప్రదర్శించబడెను. భారతదేశముందు రాయాన జేయబడిన పెక్కు వస్తువులు ప్రదర్శనమునందు ప్రదర్శించుట యొక విశేషమని యెంచవలయును. విశ్వవిద్యావిద్యాలయముందు నిర్మింపవచ్చు సాంకేతిక కాళి సందర్శనముందు ప్రదర్శన లాభము చేకూరును.

ఉచితము

మాగ్రంథమాలకు అనుబంధముగ “కుద్దాండ్రకథ కంఠామాయణము”ను : బ్రిటిషీని రామబ్రహ్మం చౌదరిగారు గ్రంథాలయములకు సుచితముగ వ్రాసగదమున్నారు. వలయువారు పోస్టు ఖర్చుకుగాను అయిన అణాళి ప్లాంపులు పంపుకొనుడు. ఇతరులకు

...గు	1-4-0
దుర్గాదాసు (నాటకము)	రు	1-4-0	
మేవాడుపలేనము	రు	1-4-0	
చంద్రగుప్త	రు	1-4-0	
కాలిదాస భవభూతులు (నాటక వివర్ణనము)	రు	1-0-0	
సాత్రాజితి పరిణయము	రు	0-12-0	

ఆంధ్రగ్రంథ రత్నాకరము

గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా.

తక్షణమే వ్రాయుడు! ఆలసింపకుడు!
ఇట్టిది, ఇంతవరకు ఆంధ్రప్రపంచమున
వెలువడలేదనుపించుకొను

తెలుగుసమాచార, బొంబాయి

వంశస్థురాది సంచిక! ఆపురాప మైనది. సంతకాంతి పండుగకు వెలువడును. అన్నివిధముల ఆత్మ్యత్వమైనది. ఆంధ్రులనుగూర్చిన సమస్త విషయక వ్యాసములను శత్రుపటములను గలవు. ఇందు ఆంధ్ర, ఆంధ్రీయ మరాఠీ మాడు భాషలలోన, సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థిక, వార్తాత్రిక విషయములపై శుభ్ర శిష్టాంధ్రులచే వ్యాసములు వ్రాయబడి చేర్చబడినవి. దేశమున నే నూలనున్నను ప్రతి ఆంధ్రునకును అత్యవసరమై ముఖ్యముగ చదువదగియున్నది. ఆంధ్ర జమిందార్ల యొక్కయు రాజా శిరాజులయొక్కయు చిత్రపటములేగాక అనేక ఆంధ్రకళాప్రదర్శితములగు ప్రతిమల యొక్కయు పటముల యొక్కయు నిలియమై విలసిల్లుచున్నది. పతనమందిరముల కత్తెనసరము. పుస్తక భాండాగారములకు ముఖ్యము. ఆంధ్ర విద్యాధికులందరకు ఆలంకారము. ఆత్మ్యత్వమును కాగితముపై ప్రచురింపబడిన అనేక పుటలుగలగ్రంథరాజము. కొద్ది సంచికలే ప్రచురింపబడుచున్నవి. మరలముద్రించుట దుర్లభముగానజూసేయక సంచికలకు వ్రాసి పంపుడు. వెలయు ఆంధ్రులందరిలో ప్రచారముగాంచుటకై నూత్నముగా నుంపజేసినది. వెల రూ 2. పోస్టుఖర్చులువేరు. చందాదారులకు 1 రూపాయి. చందాదారులుగ గూడ చేరుడు.

శంకర్ శాయన్నవర్ మా,

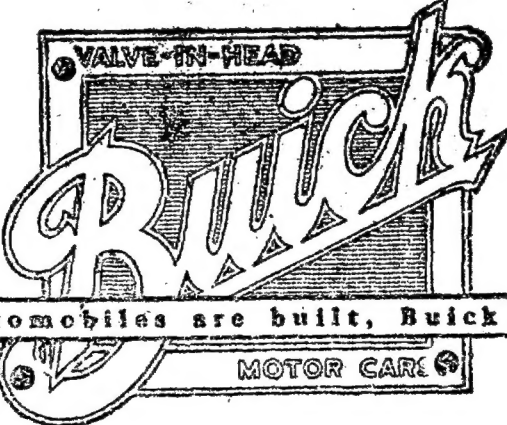
ఎడిటర్, తెలుగు సమాచార,

2558 8 వ కామాటీపురపేథి, బైపల్లా, బొంబాయి.

చెమ్మడుకు అమోఘమైనమందుల
ప్రముఖవైద్యులచేయుచున్నచెమ్మడుకుమందుల
రసాయనశాస్త్రము తిరుగుబొద్దమనమిరారినా
మోతానెవలదును. 7 రుదీరు 4 నిషి. వైద్యులచే
డాక్టర్ తల్లింబ్రదర్శనమెడికల్ హాస్
మారుటరు, కృష్ణాజిల్లా.

ఎందుకు

ఒక

When better automobiles are built, Buick will build them

బూక్

దుమ్ములోన
ప్రవేశించదు
దుమ్ములోన
ప్రవేశించకుండ
బూక్ పూర్తిగా
మూయబడియున్నది.
మె కానికల్
భాగములందు
దుమ్ము ప్రవేశించుటకు
వీలులేదు.

మద్రాసునందు ఇవ్వబడు
ధర రూ 5100 నుండి
గలదు.

కొనవలెను?

వీలనగుగా మీరు చెల్లించువైకము
వెట్టుబడియందును, మితవ్యయమందును
ఉక్కగా నుపయోగింపబడవలెను. స్ట్రా
డర్డు రీ నెంనందు ఈ రెండును మిళితమై
యున్నది. మరి యెచ్చటను యితరు
రెండింతలు వైకము చెల్లించినను దీనికి
సమానమైనదానిని కొనలేరు.

మద్రాసు- సింపున్ ఆంధ్రుకో., లిమిటెడ్ ఉదకమండలం.

చెన్నై పురి బజారుధరలు

11925-వసం దినంబరు 29-వ తేది మంగళవారము

భాగ్యములు

కందులు రూ 1-కి రు 45 0 0 మొదలు 56 0 0 వరకు

విద్యుత్తులు	మొదలు	వరకు
మొదలు తెచ్చినవి	రూ 48 0 0	15 0 0
మొదలు తెచ్చినవి	రూ 15 8 0	16 0 0
మొదలు తెచ్చినవి	రూ 16 0 0	17 0 0
మొదలు తెచ్చినవి	రూ 16 12 0	9 0 0
మొదలు తెచ్చినవి	రూ 20 0 0	24 0 0

2. భాగ్యము పట్టులు

కందులు రూ 1-కి రు 205	రూ 18 8 0	18 8 0
మొదలు తెచ్చినవి	రూ 18 0 0	14 0 0
మొదలు తెచ్చినవి	రూ 18 8 0	14 8 0
మొదలు తెచ్చినవి	రూ 15 8 0	17 0 0
మొదలు తెచ్చినవి	రూ 8 8 0	9 0 0

3. సూర్యనస్తువులు

మొదలు తెచ్చినవి రూ 1-కి	రూ 150 0 0	152 0 0
మొదలు తెచ్చినవి రూ 1-కి	రూ 14 0 0	25 0 0
మొదలు తెచ్చినవి రూ 1-కి	రూ 58 0 0	59 0 0
మొదలు తెచ్చినవి రూ 1-కి	రూ 54 0 0	55 0 0
మొదలు తెచ్చినవి రూ 1-కి	రూ 110 0 0	108 0 0
మొదలు తెచ్చినవి రూ 1-కి	రూ 104 0 0	106 0 0

4. చిల్లరపస్తువులు.

చాయకము రూ 1-కి	రూ 90 0 0	95 0 0
మొదలు తెచ్చినవి	రూ 55 0 0	60 0 0
మొదలు తెచ్చినవి రూ 1-కి	రూ 140 0 0	145 0 0
మొదలు తెచ్చినవి రూ 1-కి	రూ 45,50	
మొదలు తెచ్చినవి రూ 1-కి	రూ 50,55	
మొదలు తెచ్చినవి రూ 1-కి	రూ 40 0 0	60 0 0
మొదలు తెచ్చినవి రూ 1-కి	రూ 60 0 0	80 0 0

5. ఇనుము

మొదలు తెచ్చినవి రూ 1-కి	రూ 81 0 0	86 0 0
మొదలు తెచ్చినవి	రూ 38 0 0	42 0 0
మొదలు తెచ్చినవి	రూ 84 0 0	55 0 0

6. లోహములు

మొదలు తెచ్చినవి 100 రులకి	రూ 72 0 0	78 12 0
మొదలు తెచ్చినవి రూ 1-కి	రూ 21 4 0	21 8 0
మొదలు తెచ్చినవి రూ 1-కి	రూ 18 5 9	
మొదలు తెచ్చినవి రూ 1-కి	రూ 212 0 0	260 0 0
మొదలు తెచ్చినవి రూ 1-కి	రూ 278 0 0	279 0 0
మొదలు తెచ్చినవి రూ 1-కి	రూ 80 6 0	80 10 0

7. దూది

మొదలు తెచ్చినవి రూ 1-కి	రూ 800 0 0	
మొదలు తెచ్చినవి రూ 1-కి	రూ 215 0 0	

8. నూలు

మొదలు తెచ్చినవి నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రూ 5 8 0	
మొదలు తెచ్చినవి నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	రూ 7 4 0	
మొదలు తెచ్చినవి నెం 20	రూ 8 14 0	
మొదలు తెచ్చినవి నెం 20 పెట్టె సింహం	రూ 9 4 0	
మొదలు తెచ్చినవి నెం 22	రూ 9 12 0	
మొదలు తెచ్చినవి నెం 12 1/2 పెట్టె సర్ప	రూ 7 10 0	
మొదలు తెచ్చినవి నెం 14 1/2	రూ 7 14 0	
మొదలు తెచ్చినవి నెం 12 1/2 పెట్టె	రూ 7 7 0	

(832) ఆంధ్రులకే 2957

శ్రీ శే. రెంటాల వెంకటసుబ్బారావు గారిచే వ్రాయబడి, పాశ్చాత్యాంగ్ల పండితుల సేవలవద్ద మెప్పువడిసిన "Othello", "Unveiled & "Hamlet" Unveiled అను సుమారు 700 పేజీల గ్రంథములు, అసలు భర 15 రూపాయి లయినప్పటికి, మావద్దనున్న కొంచెముస్థాకు లయిపోవు వరకు ప్రతి కిరూలకు యిచ్చుచున్నాము. ఈ పుస్తకములు తిరిగి అచ్చు పడనేరవు.

విక్రయ డిపో, మైలాపూరు - మదరాసు.

చిరునామా మార్పును గమనింపుడు.

పుస్తకములు తయారైనవి.

వర్తకలకు మంచిమిషన్ యివ్వబడును.

విద్యాధికులచేత ప్రశంసగనినవి. పత్రికారాజములచేత, ప్రసిద్ధి కెక్కినవి. సర్వజనాదరణీయముగ పాడబడుచున్నవి. స్వరలిపితో కలిపి ముద్రింపబడుచున్నవి.

ఫెదర్స్ ట్ కాగితము. చక్కని అచ్చు, మంచి బైండు, పుస్తకము వెల రు. 1. 2270

నందూరి వెంకటసుబ్బారావు 71 లయోలా హాస్టలు కేంద్రమునందు.

ఆయుర్వేద భూషణ

నోరిరామశాస్త్రి

ఎ. కే. వ. సి. వారి

శ్రీరవధాని

తల్లులకు చనుబాలు వృద్ధిచేయును

తీయ్యని రసాయనము

వెల రూ 1-8-0.

ఆయుర్వేద నిలయము,

బెజవాడ.

మీరు ఇదివరలో మైసూరు చందనసబ్బును ఉపయోగించితిరా?

లేనిదో, నేటిదినమే కొనివాడిచూడుడు.

ప్రపంచవ్యాప్త రసవద శాస్త్రజ్ఞుల విచారణకెంద ఆభివృద్ధిచేయబడిన మేవనరచే మిక్కిలి మేలైనపస్తువులు చేత్తు ఇది యారుచేయబడినది. ఇది మిక్కిలి మితవ్యయముగలది. దీనియొక్క సువాసన మొదటిదాని వాడినప్పటి నుండి కడవరకు ఒకమాదిరిగా నుండును.

అనేక ఇతరసబ్బులవలె మైన మట్టిబడియందు కాగితముమృతమే వాసనగా యుండుటలేదు. బజారునందు మైసూరు చందనసబ్బు మాదిరిలు విపరీతము గాగలవు. అయితే ఒక్కటియైనను దీనికి సమానముగాలేదు, గనుక మైసూరు నందు తయారైనసబ్బునే వాడుటకు పట్టు పట్టుడు. మైసూరు అని యుండిన అదియే మీకు పూచి. హిందూదేశమునందు ప్రతివర్ష కునియొద్దను దొరకును మీకు దొరకనినో తక్షణమే ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు. మీరు రూ 1 పంపిన 3 కిలోలుగల పెట్టె 1 టి పోస్టఖర్చు లేక పంపబడును.

Sole Agents:- Mohamed Musa Hajee Ebrahim & Co., 32, Godown Street Madras.

శ్రీమద్వాత్సకిరామాయణము

ఓంకారము నేడములకు మూలమైనట్లును గాయత్రీమంత్రము మంత్రములకెల్ల ప్రారంభమైనట్లును శ్రీమద్వాత్సకి విరచిత రామాయణము కావ్యములకెల్ల నాడయె యలరారుచున్నది. సర్వోత్కృష్టతగల యీ రామాయణమహాకావ్యమునకు వహనీయు లనేకు లనేక సంస్కృతివ్యాఖ్యానతీరముల నేర్పరచియుండిరి. అందు గొన్ని ముద్రింపబడి దర్శనీయములుగను గొన్ని ముద్రింపబడని దర్శనసౌలభ్యము లేకయుండుటయూ గాంచి బ్రహ్మశ్రీ భవిషీపాడి కామేశ్వరశాస్త్రిగారు ముద్రిత రామాయణములకు బాలవలెనంతరించి పండితులు పామరులు త్రిమతస్థులు తదితరులు సంస్కృత వ్యాఖ్యానతీరము సుగమముగాఁ బ్రవేశించి చూచి యంద లీపి కేవలములగానించి సంకీర్ణమైనట్లు సాకాశాచరసంపూర్ణాంధ్ర వ్యాఖ్యలమును, ప్రతిష్ఠాకమునకు ప్రతిపదార్థము, తాత్పర్యము, విశేషార్థములు, కథాసందర్భము ననుసరించి చిత్రపటములును గలిగి యనరాచుట్టు రచించి 50 పాసల డబుల్ రాయల్ సైజు గ్లాజాకాగితములమీఁద రెండుమాసముల కొక్కొక్కసంపుటముగాఁ బ్రకటింపచున్నారు. సంపుటము 200 పుటలు గలిగి బైండు చేయబడియుండును. జీవితవిశేషము నిందుగడుప బర్చకంబులే శ్రీ కామేశ్వరవారు దీనిగల రాజకీయ నైతిక సాంఘిక మతధర్మములను, విహికాష్టిక మార్గములను గరతలామకముగాఁజేసి ముద్రించుచున్నారు. ప్రతి భారతీయాంధ్రుఁడు బంధువంశగ్రంథము ఇంతవఱకు బాలకాండము ఆరు సంపుటములుఁ ముద్రింపబడినది. అయోధ్యాకాండ సంపుటములు ముద్రింపబడుచున్నవి. సంపుటము లన్నియుఁ డెప్పిందుకొనువారు కాశ్యోత చందాదారులుగా నెన్నఁబడుదురు. కాశ్యోతచందాదారులు మొదట రు 0-8-0 లు ప్రవేశరసుము చెల్లింపవలెను. సంపుటము 1 కి పోస్టఖర్చులుగాక చందాదారులకు రు 1-2-0 ఇతరులకు రు 1-8-0 వివరములు మాకు వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును. పలుయవారు:-

1943 (1187) శ్రీమద్వాత్సకిరామాయణ గ్రంథమాలా కార్యస్థానము, ఆర్కాభగను, రాజమహేంద్రవరము.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తామూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త:- మొప్పి-పాటి రామమూర్తి గారు)
ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదవదగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8
నిండువ్యాఖ్యలతోఁబండు ఫెదర్స్ పేజీలు కాగితములు } పోస్ట ఖర్చు మొత్తం రూ 3 0 8
తలచినట్లు రూ 31, బ్రాహ్మశ్రీకా కార్యస్థానము, 6, 7 తంబుకొట్టిపేరి, మైసూరు.

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్ర తియింట నుండదగినది అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

బెజవాడస్పిన్నింగు అండ్ వీవింగు మిల్సు, (లిమిటెడ్) బెజవాడ.

మిల్సు కట్టడములు కృష్ణా కెనాల్ స్టేషను సమీపము

అనుమతిని పొందిన మూలధనము రు 20,00,000 లు

షేరు 1-కి రు 20 ల చొ॥ 1,00,000 షేర్లు.

చందాలయిన ధనము: రు 2,78,560 లు (30-9-25) వసూలైన ధనము రు 2,33,452-5-0 లు.

మిల్సు కట్టడములు చాల వరకు పూర్తి అయినవి. యంత్రములు స్థాపించుచున్నారు.

1925 సం. నవంబరు 11-వ తేదిన పని ప్రారంభించవలసి అనుకుని, తుపాను, వరిమిల వరములు, ద్రవ్యము చాలకపోవుట, ప్రజలయొక్క నిడుత్యాహము మొదలగు అవాంతరములచేత పని నెమ్మదిగా జరుగుటవలన రెండుమాసములకు గాని మిల్సు పనిచేయుట ప్రారంభింప లేక యున్నారము.

ధనవంతులు సామాన్యులు ముఖ్యముగా గమనించవలసిన అంశములు.

1. మిల్సు ప్రదేశము విశాలమైన య 10-8కి శెంట్లు.
2. రైలు స్టేషనుకు సమీపముగ రయిలురోడ్డుకు అనుకొనియున్నది.
3. ప్రతిపండు ప్రదేశమునకు మధ్యగానున్నది.
4. పెద్దరయిలు, చిన్నరయిలుకు కూడలిగాయున్నది.
5. భూమిలో 10 అడుగుల లోతున తరుగని మంచినీరు యున్నది.
6. 100 మైళ్లదూరములో నున్న శింగరేణిబాగు అతిచౌకగా దొరకును.
7. రాయి, సున్నము, యిసుక, వగైరా కట్టకపు సామానులు అతినమీపమున నున్నవి.
8. ఇంజనీర్లు, పనివాండ్లు దేశాభిమానులై న్యవేతనములకు పనిచేయుచున్నారు.
9. నేర్పరులైన పనివాండ్లు సమీపముననున్న మంగళగిరి గ్రామములో అనేకులు గలరు.
10. ముందు అభివృద్ధికి అనుకూలముగా కట్టడములు, బాయిలర్లు, 105 అ॥ యెత్తు చిమిషా, 400 గుట్టముల సర్కారు యింజను, అతిచౌకలో (రు 15000 లకు కొనబడినది). మంగళములు వగయిరాలు అతిప్రయాసమీద అమర్చబడి యున్నవి.
11. ప్రస్తుతము అమర్చబడిన యింజను, 200 మగ్గములను, 7500 నూలు పడుకు కదుళ్లను, పని చేయగలదు. ఇందుకు యింకను సుమారు 5 లక్షల రూప్యములు కావలయును.
12. ద్రవ్యము చాలని హేతువుచేత, 100 మగ్గములతో మాత్రము పని ప్రారంభించుచున్నాము.
13. నూలు పడుకు యంత్రములు త్వరలో స్థాపించినయెడల విశేషలాభము చేకూరును. మగ్గములతో మాత్రము 100-కి 15 వరకు తప్పక లాభము రాగలదు.
14. మేనేజింగ్ యేజంట్లు రు 1,20,000 లు షేర్లు కొనియున్నారు. మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగారు పని సాగువరకు ప్రచితముగా పని చేయుచున్నారు. ఈ కారణములచేత ద్రవ్యము అతిక్రమముగా వాడబడుచున్నది.
15. చేతిలో వడకిన నూలు, ఖద్దరుబట్టయు మనదేశమునకు చాలినంతయు, చౌకగాను, దొరకుటలేదు. మన ఆంధ్రదేశమున వండిన ప్రత్తియావత్తు యెగుమతి చేయబడు చున్నదిగాని, నూలు, బట్టలు, తయారుచేయు చెప్పదగిన మిల్సు, (పందలపాకలోయున్న చిన్న మిల్లుతప్ప) ఒక్కటియు వన యాంధ్రదేశముననే కాదు గదా, చెన్నపట్నం - కలకత్తా మధ్యను యెక్కడను లేదు.
16. ఇట్టి అసమానమైన అవకాశములతో యీ మిల్లులో తయారుకాబడు నూలును, వస్త్రములను, హిందూదేశమందు స్థాపించబడియుండు యేమిల్లుకంటెను చౌకగా స్వల్పలాభమునకు విక్రయించి దేశసేవయు చేయగలము.

ఆంధ్రదేశాభిమానులారా! స్వరాజ్యాభిలాషులారా!!

ఈ దేశీయపరిశ్రమను నిర్విఘ్నముగ ఆంధ్రదేశమునకెల్ల ఆచర్యముగచేయు భారము మీయది. మన దేశమున నిదివరలో సాగించిన ప్రతిపరిశ్రమకు యేదో యొకవిధమైన కళంకము కల్గియున్నది. అందు కనేక కారణములు యున్నవి: పరిశ్రమ యేర్పరచిన స్థలము అనుకూలమైనది కాకపోవుట, మేనేజింగ్ యేజంట్లు తమ ద్రవ్యము విశేషించి వేయకపోవుట, కార్యనిర్వాహకులలో అంతఃకలహములు- స్వార్థత్వము లేకపోవుట- వసూలైన ధనమునకు మించిన పనిలేకపోవుట- కార్యనిర్వాహక నైపుణ్యత లేకపోవుట, దేశసామాన్య దారిద్ర్యము- దేశీయుల నిరభిమాన నిరుత్సాహములచేతను, ప్రభుత్వపక్షం లేకపోవుటచేతను, ముఖ్యము శాస్త్రాధ్యయన సమర్థత లేకపోవుట, ద్రోహము, ఈమొదలగు కారణములచేత మనదేశములో స్థాపింపబడిన పరిశ్రమలు అభివృద్ధికి రాకయున్నవి. పైసంగతు లన్నియు కాంతిచిత్తులైతిమిగానుంచి, శక్తికొలదిని హటాలను కొని యీ యాద్యవమును సాంతము కొనసాగించి, ఆంధ్రదేశమునకు శిరోభూషణముగ నుండునటుల కేయ ప్రార్థించుచున్నారము. ప్రాస్పెక్టును దరఖాస్తుపారములు, ఇతర సంజాయిషీలనువారు, గూడూరి లక్ష్మణరావు గారు, బి. ఏ., మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, బెజవాడ. అని వ్రాయవలయును.

The Madras Races 1925-26.

చెన్న పురి మందెములు Notice.

విశేషపు వాసలవలన మందెపు తారీఖులను ఈదిగు తెలుపబడిన ప్రకారం స్థూలముగాడు తూర్చిరి.

మద్రాసు మీటింగు

రెండదినము

2452

30-12-25 తేది బుధవారము

మొదటి పందెము మధ్యాహ్నము

2 గంటలకు

గురునహాయము లేకయే హిందీ నేర్చుకొనుడు

ఇంగ్లీష్ మాత్రమే హిందీ నేర్చుకొనుటకై శక్తికెది చిరువాసి కావలసిన పుస్తకములు తెప్పించుకొనుడు. కేటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

హిందీ స్వభోధిని

పం॥ హృషీకేశకర్కగారిచే వ్రాయబడినది.

హిందీక పహలీపుస్తకం 0-2-0 హిందీక దూసరీపుస్తకం 0-4-0 తీసరీ 0-6-0 చాది 0-8-0 హిందీ పాఠమాలా 0-2-0 హిందీఅనువాదమాల 0-6-0 హిందీ-తెలుగు వ్యాకరణము రు 0-14-0 ఇందు తెలుగు హిందీపాఠములు అనువాదము చేయుటకనుకూలమగునవి కలవు. హిందీ తెలుగునిఘంటువు రు 2 తెలుగు హిందీనిఘంటువు రు. 1 ఈ రెండు నిఘంటువులు శ్రీ జంబ్యాల శివస్వామిశాస్త్రి గారిచే రచింపబడినవి. (2805)

హిందీ ప్రచారకార్యాలయ,

తిరువల్లిక్కేణి, మదరాసు.

హిందూమత ప్రచారక గ్రంథములు

ఏప్రిల్ వరకు తగ్గింపబడిన వెల రు 1-8-0

బ్ర॥ ప్రభాకర ఉచూమహేశ్వర పండితులవారి హిందూ మతోపన్యాససారము. 195 కోట్ల సం॥కు పూర్వము హిందూ మతము కలదని. తెలియు గణిత మేదో, ప్రతిపదార్థమున దేవుడెట్లు నిండియుండెనో, అతడు త్రిమూర్తులగు యెందులకో వారికి భార్యలు వాహనములేలనో, ఒడలేని నుడికిని సంబంధ మేదో, గుడిలో శివునకు రూపము, భక్తునకు ప్రసాదమేల లేదో, బ్రాహ్మణాదిజాతుల జన్మస్థల మేదో నారదవనిష్ఠులు లాజన్యమున బ్రాహ్మణులెట్లయిగో ద్రోపది పంచపతల ఎరించుటయు కర్మనిగోరి పతివ్రతయగుటయు మంత్రవృత్తివరించి సంకతి బడయుటయు నెటుల ధర్మమో శాస్త్రముం జూపి యొప్పుచు గ్రంథములు "మతప్రభ మతిధర్మం మతశిఖి భగవత్తత్వం భగవత్పూజ (0-3-0 నా) మతధ్వజం భగవత్ప్రీడ అమావాస్య భజన భగవద్ధ్యానం (0-2-0 నా) మతప్రభువు 0-6-0" అని పదికలవు.

హిందూమత ప్రచారక సంఘము

కొత్తూరు, గోదావరిజిల్లా.